

Årsredovisning 2013

Produktion Sektor kommunstyrelsen, ekonomiavdelningen

Tryck Sektor kommunstyrelsen kontorsservice

Foto: H. Ramert

Omslagsbild, vårdhunden Spike i den rosenblommande trädgården Klockarängen, fotograf och matte: Carina Cederholm

Ale kommun mars 2014

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommunchefen.....	5
Ales vision	6
Befolkning i Ale 31 december.....	8
Fem år i sammandrag, kommunen	9
Uppföljning av verksamhetsplan 2013	10
Verksamhetsmål	16
Kommunens förvaltningsberättelse	18
Förvaltningsberättelse för kommunens bolag och kommunalförbund	28
Kommunkoncernens förvaltningsberättelse	31
Redovisningsprinciper	32
Ekonomisk sammanställning	34
Notförteckning	36
Driftsammanställning, kommunen.....	42
Investeringssammanställning, kommunen.....	43
Exploateringsredovisning, kommunen	44
Pensionsredovisning enligt fullfundsmodell.....	46
Ale kommuns personal	48
Kommunstyrelsen	50
Utbildningsnämnden	53
Kultur- och fritidsnämnden.....	56
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden	59
Samhällsbyggnadsnämnden	62
Överförmyndarnämnden.....	65
Jävsnämnden	66
Miljöredovisning	67
Kommunens bolag och kommunalförbund	69
Ord och begrepp.....	70
Revisionsberättelse.....	71
Protokoll från kommunfullmäktige	73

Kommunstyrelsens ordförande

2013 är det första året för Ale med den nya infrastrukturen på plats. Kollektivtrafiken fick ett lyft i och med det nya pendeltåget och dess fem stationer. Våra invånare har verkligen tagit det till sig och resandet med tåget har överträffat alla förväntningar.

Vid årsskiftet passerade invånarantalet i kommunen 28 000 personer. Målet gällande nya invånare på 1,5 % uppnåddes dock inte, vilket man kanske inte ska förvänta sig första året efter en lång period av vägbygge och dålig framkomlighet. Vi märker ändå att kännedomen om Ale och efterfrågan på boende i kommunen ökar och som en följd av detta stiger redan fastighetspriserna. Byggnationen på Kronogården har nu kommit igång och Bo-Klok-lägenheterna såldes slut på ett par timmar.

2013 var också året då trenden för kommunen vände åt rätt håll i Svenskt Näringslivs ranking, till och med så kraftigt att vi blev utnämnda till årets klättrarkommun. Som komplement till denna mätning märktes också stora förbättringar i insiktsmätningen, mycket tack vare våra inspektörer som har arbetet idogt med att vända trenden.

Det var mycket i kommunen som stod färdigt under 2013. Exempelvis invigdes två meröppna bibliotek och den sista konstgräsplanen i kommunen färdigställdes. Dessutom genomfördes ett framgångsrikt projekt där många ungdomar bidrog, nämligen näridrottsplatsen i Nödinge. Kommunens hemsida fick en rejäl ansiktslyftning och den fick också ett lyft tillgänglighetsmässigt med lättlästa texter och filmklipp.

Vi har fortfarande många saker kvar att trimma in innan vi är den framtidskommun som vi börjar skönja konturerna av. Vi måste fortsätta att jobba med marknadsföringen av kommunen så att all vet var Ale ligger och gärna flyttar hit. Det gemensamma arbetet med näringslivsklimatet som vi gör tillsammans med företagen i kommunen måste givetvis fortsätta och fördjupas. Det är med framtidstro som vi nu arbetar vidare med 2014 och är på väg att bli kommunen som ständigt förbättrar sig.

Mikael Berglund

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen

Brukare

Meningen med en kommun är att den skapar nytta för invånare, företagare och andra intressenter inom kommunens område. 2013 var ett år när Ale kommun lyfte sig inom flera områden. Vi har blivit bättre på att i dialog möta företagens behov på många olika sätt. Vi har också utvecklat vårt arbete för ungdomar och äldre som behöver samhällets stöd för att nämna några goda exempel.

De största utmaningarna kvarstår sedan tidigare år, elevernas resultat i grundskolan kan man inte vara nöjd med. Med låga meritpoäng och allt för många elever som går ut ur skolan utan behörighet till fortsatta studier är det många Aleungdomar som har sämre förutsättningar jämfört med sina jämnåriga i närliggande kommuner. Arbetet har nu startat för att ordentligt genomlys problematiken och i bred politisk enighet och med ett gränsöverskridande arbete driva på utvecklingen i rätt riktning. Förändring inom skolans område måste vila på stor delaktighet från elever, lärare, föräldrar och andra inblandade. Samtidigt måste samtliga aktörer vara medvetna om att utveckling och förändring inte kan ske om man inte är beredd att ompröva gamla sanningar och anpassa sig till dagens förutsättningar och nya vetenskapliga rön.

Ett annat utmanande område är befolkningsstillväxten i Ale kommun. Den nya infrastrukturen med väg och järnväg ger oss förutsättningar att växa snabbt och förväntningarna är höga. Företagarna i till exempel Älvängen vill gärna se ett större kundunderlag för att möta en negativ trend i handeln. Befolkningsökningen uppfyller inte de beslutade målen på sikt. Inom detta område krävs ett nytänk och en kraftsamling för att tillväxttalen skall öka. Arbetet måste bedrivas så att många aktörer involveras för att skapa kraft framförallt i arbetet med att utveckla Älvängen och Nödinge till attraktiva småstäder.

Processer

Det är vårt arbete, våra processer som skall skapa värde för invånarna. Processerna är på detta sätt viktiga men inte slutmålet. Ale har genom årens lopp varit framgångsrik med att driva många olika frontprojekt. Under det gångna året har vi bland annat arbetat med sociala investeringar, en-till en datorer och ett uthålligt ledningssystem. Vem minns inte exempelvis den fantastiska föreställningen med Star for Life, där ungdomar från Sydafrika gjorde en fantastisk föreställning tillsammans med våra elever på Bohusskolan.

2012 beslutade fullmäktige om en vision fram till 2025 - "Ale lätt att leva". Alla krafter behöver samlas kring arbete i en gemensam riktning. Vi behöver värdera de

olika projekten och fokusera på de som leder i visionens riktning. Processer som inte stödjer arbetet med visionen bör vi avsluta. För att stödja arbetet har förvaltningsledningen arbetat fram en strategikarta som tydligt pekar ut de gemensamma frågeställningar som alla delar av organisationen skall arbeta med.

Resurser

Resurser är framförallt organisationens medarbetare och ledare. Många gör fantastiska prestationer och har bra fokus på sina uppdrag. Samtidigt är det så att alldeles för många medarbetare känner sig otillräckliga och signalerar att det upplever en obalans i sin arbetssituation. Detta visar sig genom höga sjuktal och att många duktiga medarbetare och ledare lämnar Ale för arbete inom andra kommuner. Effekten blir sänkt kvalitet i leveransen av tjänster och ökade kostnader. Tydlighet i uppdraget och klara avgränsningar är viktiga åtgärder för att påverka den negativa situationen. Organisationen behöver också enas runt en gemensam målsättning - Visionen, och en gemensam organisationskultur präglad av stolta medarbetare som känner att de egna arbetsuppgifterna är meningsfulla, begripliga och hanterbara. Organisationen kommer också att bli mer effektiv om vi i större utsträckning samarbetar över sektorsgränserna.

Ekonomi

2013 är ett år med ett ekonomiskt utfall som tillgodoser det man kallar god ekonomisk hushållning. Nämnderna har på ett framgångsrikt sätt hållit sina budgetramar. Totalt genererar nämnderna ett sammanlagt resultat på + 3 miljoner kronor vilket motsvarar 2 promilles avvikelse, på vanlig svenska är det ett nollresultat vilket också var den politiska beställningen.

Kommunen har under flera år genom engångsposter i kombination med lägre investeringstakt än den planerade uppnått goda resultat. De närmsta åren ser vi inte på samma sätt möjligheter att nå god ekonomisk hushållning om vi inte själva planerar för ett positivt resultat. De stora investeringarna inom framförallt skolans område innebär också att kapitaltjänstkostnader och avskrivningar kommer att påverka resultatet i större omfattning. Ekonomin är kanske framförallt en pedagogisk utmaning där det gäller att göra det begripligt varför ett positivt resultat på 2 % är nödvändigt över tid för långsiktig hållbarhet. Både medarbetare och invånare ser behov i den dagliga verksamheten där ett överskott skulle göra stor nytta, men vi måste också planera för kommande investeringar, kommunen vill växa med 1,5 % per år och det är inte möjligt utan att vi samtidigt investerar och bygger ut service och tjänster.

Björn Järbur, Kommunchef

Ales vision

Vision 2025

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

I Ale antar vi utmaningar med lust och energi. Vi underlättar vardagen, förädlar vår service och värnar den gemensamma livsmiljön.

I Ale inspireras vi att följa våra drömmar och här är det lätt att leva.

Vårt uppdrag

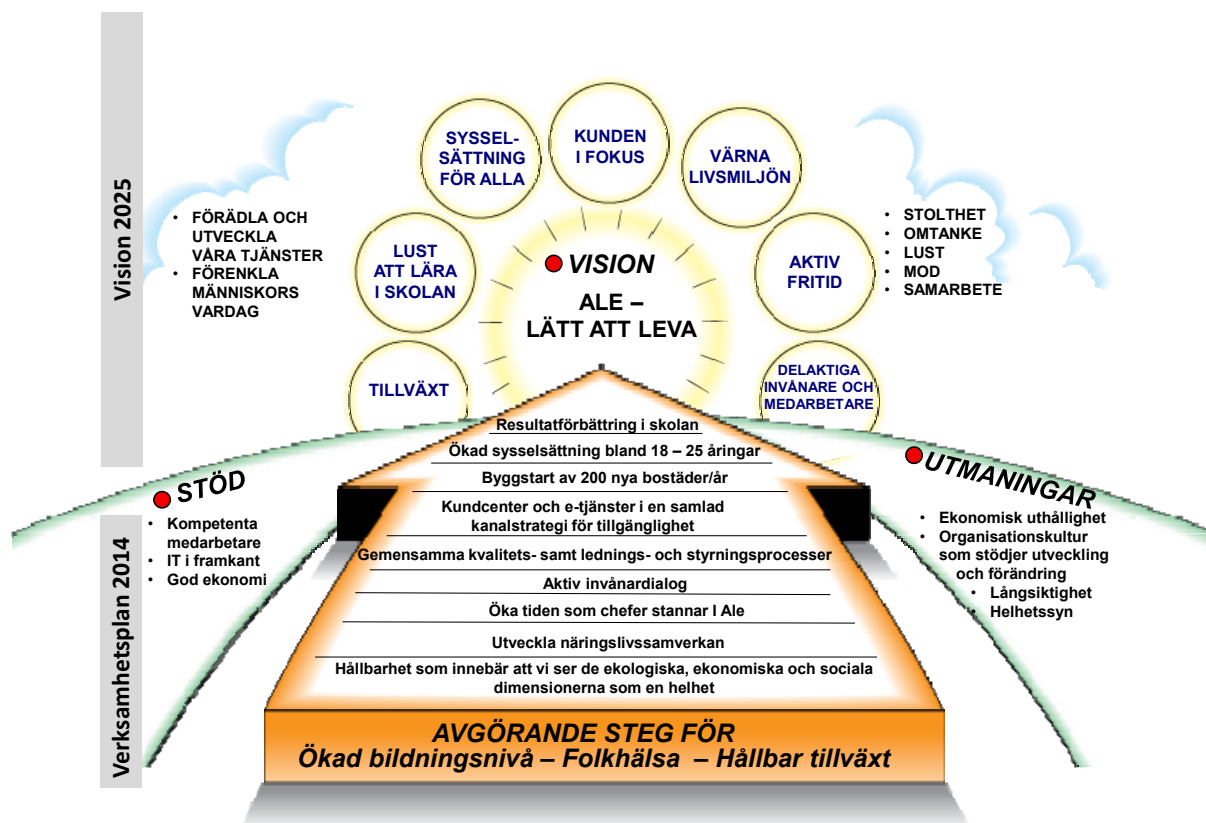
Vi jobbar med glädje och engagemang för våra invånare. Tillsammans ska vi förädla våra tjänster och förenkla människors vardag. Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar!

Vår värdegrund

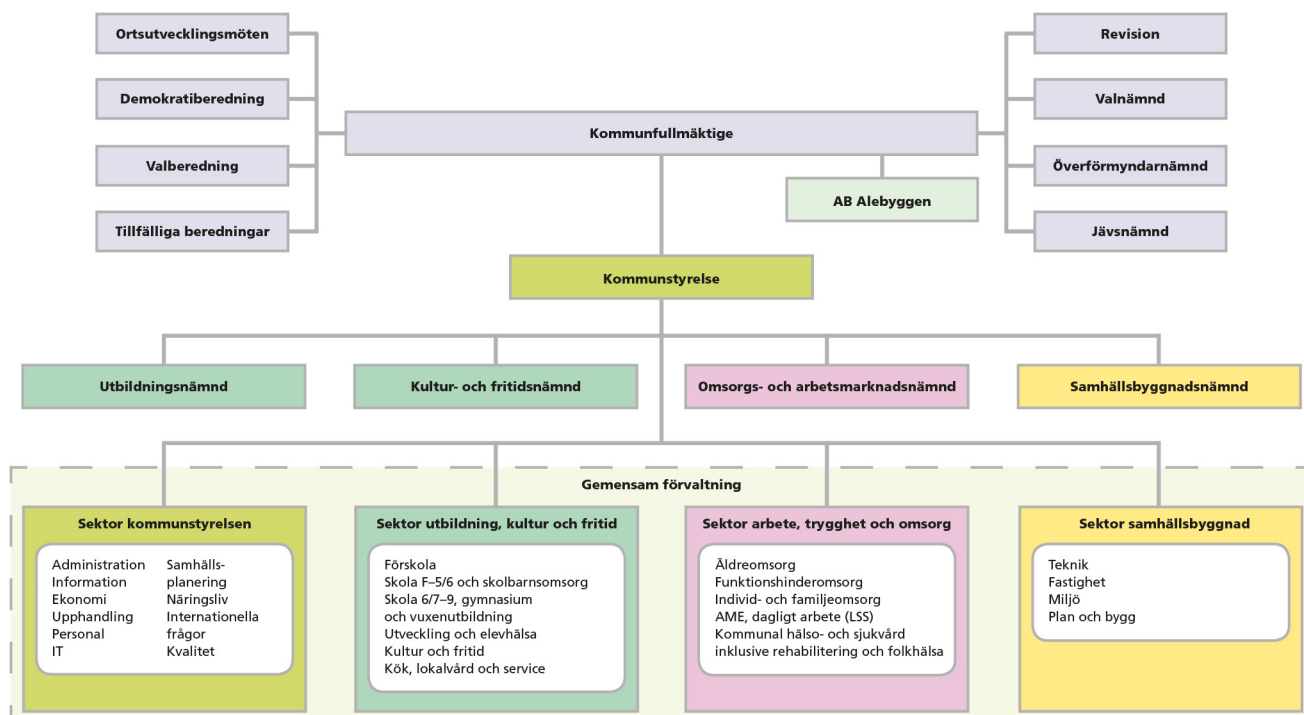
Stolthet - Vi utvecklar vårt uppdrag och skapar förtroende i det personliga mötet.

Omtanke - Vi bemöter alla med öppenhet, tillit och respekt.

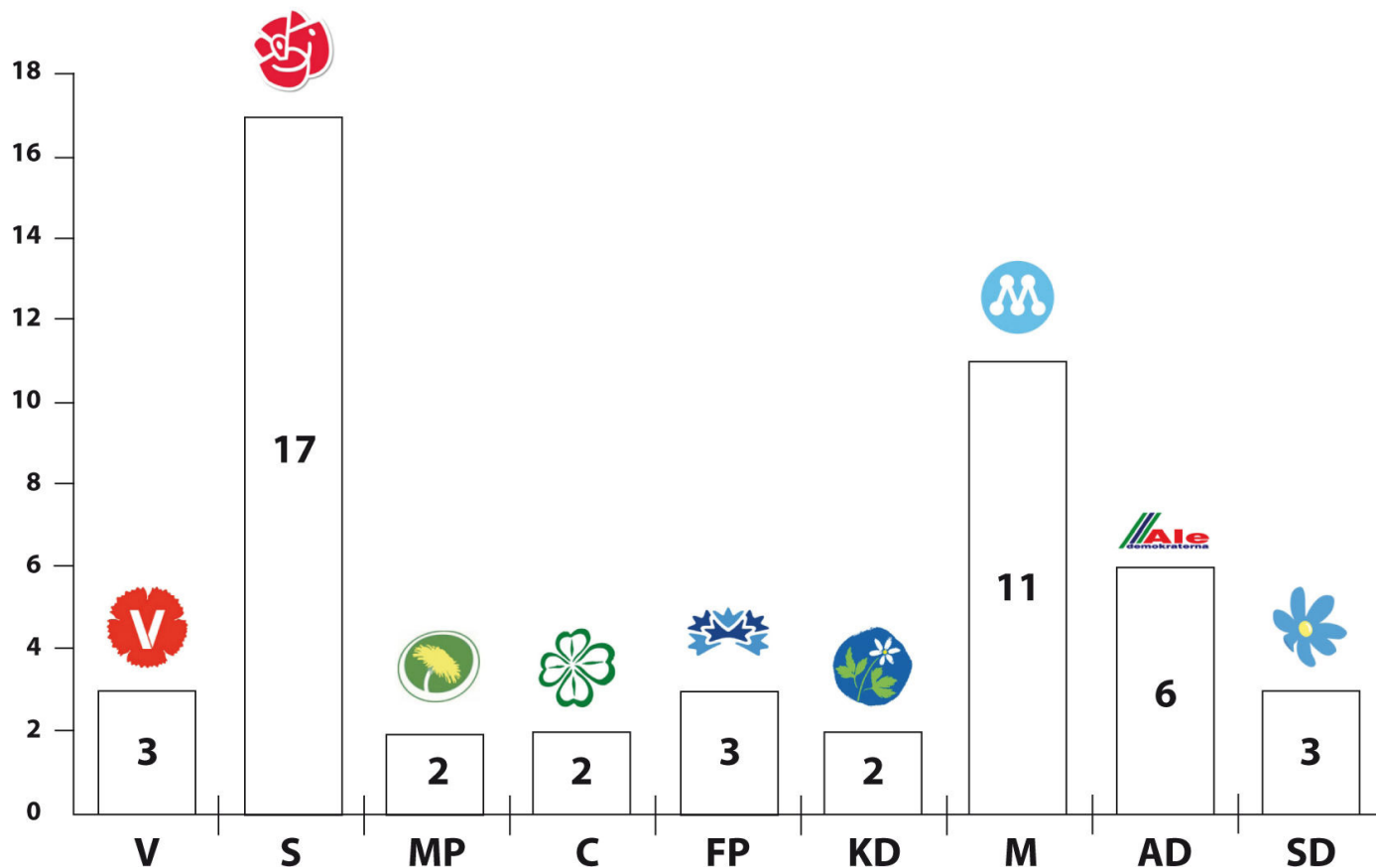
Lust - Vi arbetar med kreativitet, energi och glädje.

Ale kommuns organisation

Valresultat, mandatfördelning

Befolkning i Ale 31 december

Folkmängd

	2012	2013
Totalt	27 842	28 074
Surte	2 787	2 786
Bohus	3 082	3 112
Nödinge	5 504	5 644
Nol	3 439	3 482
Alafors	1 938	1 893
Starkärr, Kilanda, Ryd	1 777	1 793
Älvängen	4 435	4 445
Skepplanda	3 211	3 250
Hälanda	909	893
Alvhem	699	712
Övriga	61	64

Folkmängd fördelning

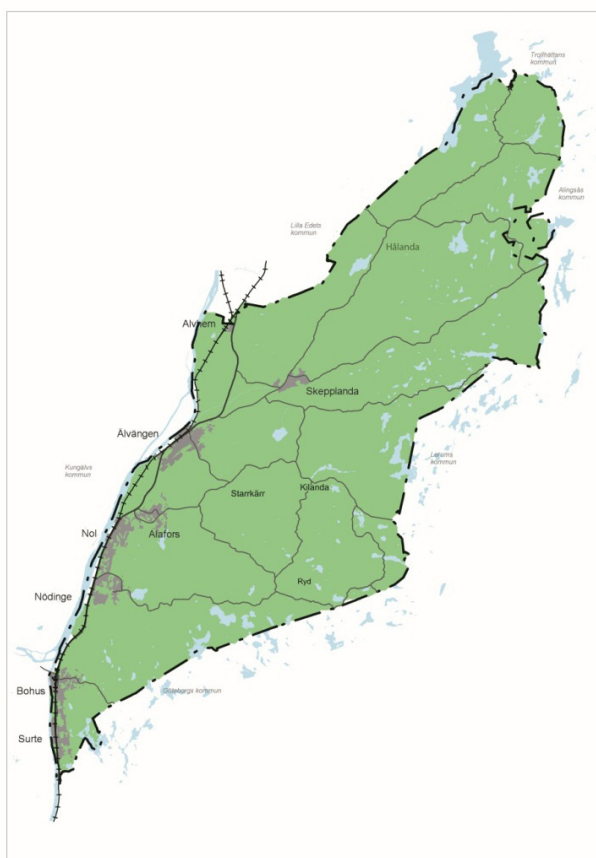
	Hela riket	Västra Götalands län	Förorts kommuner till storstäder *)	Ale
Folkmängd	9 644 864	1 615 084	1 570 393	28 074
Därv andel (%)				
- Kvinnor	50,1	50,1	50,1	49,1
- Män	49,9	49,9	49,9	50,9
- 0-17 år	20,2	20,2	23,5	22,9
- 18-64 år	60,3	60,9	59,7	59,1
- 65- år	19,4	18,9	16,8	17,9
- Giffta	33,6	33,9	35,9	37,0
- Skilda	9,7	9,6	9,5	8,8
- Med utländsk bakgrund	20,7	20,9	24,1	18,6
- Utrikes födda	15,9	15,8	18,1	13,4
- Utländska medborgare	7,2	6,7	8,0	4,5
Medelålder	41,2	41,0	39,3	39,8

*) Förortskommuner till storstäder (38 st). Kommuner där mer än 50% av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpenningsmålet ska vara någon av storstäderna (3 st).

Folkmängd åldersgrupper

Ålder vid årets slut	2009	2010	2011	2012	2013
Folkmängd totalt	27 394	27 442	27 577	27 842	28 074
0 år	323	304	317	317	333
1-5 år	1 781	1 786	1 807	1 808	1 813
6-9 år	1 376	1 398	1 446	1 469	1 499
10-12 år	1 042	1 040	1 025	1 037	1 034
13-15 år	1 132	1 097	1 020	1 058	1 058
16-18 år	1 313	1 264	1 222	1 131	1 097
19-29 år	3 130	3 225	3 336	3 471	3 612
30-39 år	3 708	3 651	3 618	3 529	3 487
40-64 år	9 265	9 142	9 076	9 154	9 109
65-74 år	2 581	2 777	2 911	3 011	3 117
75-84 år	1 238	1 268	1 311	1 372	1 426
85- år	505	490	488	485	489

Karta Ale kommun

Fem år i sammandrag, kommunen

	2009	2010	2011	2012	2013
Allmänt					
Folkmängd 31/12*	27 394	27 442	27 577	27 842	28 074
Skattesats, kr**	22,30	22,30	22,30	21,87 *	21,87
Ekonomiskt resultat					
Årets/periodens resultat, Mkr	35,2	64,1	47,6	40,0	37,5
Nettokostnadsandel	97,1 %	94,9 %	96,3 %	97,0 %	97,3 %
Nettoinvesteringar, Mkr	54,8	121,9	113,7	150,8	84,6
Tillgångar och skulder					
Anläggningstillgångar, Mkr	704,3	779,8	837,2	920,4	929,9
Långfristiga skulder, Mkr	62,0	26,0	106,0	120,0	120,0
Lån som andel av anläggningstillgångar	9 %	3 %	13 %	13 %	13 %
Eget kapital, Mkr	550,7	614,8	662,4	702,4	739,9
Soliditet	55,8 %	60,8 %	59,6 %	58,0 %	61,0 %
Borgensåtagande, Mkr	642,3	625,6	658,5	639,7	612,3
Pensionsskuld, Mkr***	42,4	51,3	63,5	67,6	82,3
Ansvarsförbindelse, pensioner f 1998, Mkr	567,9	548,2	601,8	600,1	637,1
Per invånare					
Anläggningstillgångar, kr	25 710	28 415	30 358	33 059	33 125
Långfristiga skulder, kr	2 263	947	3 844	4 310	4 274
Borgensåtaganden, kr	23 448	22 798	23 877	22 977	21 811
Pensionsskuld inkl ansvarsförbindelse, kr	22 280	21 845	24 125	23 982	25 627

* Skattesänkningen är helt och hållet en konsekvens av skatteväxling med Västra Götalandsregionen i samband med överföring av kollektivtrafiken. ** Från och med år 1998 redovisas pensionskulden enligt "blandmodellen" och från och med år 2000 redovisas den del, som den anställda själv ska placera, som kortfristig skuld.

Uppföljning av verksamhetsplan 2013

ALE KOMMUN

Verksamhetsplan 2013-2015 anger ett antal olika perspektiv för kommunens utveckling. Varje sektor har analyserat hur verksamheten har bidragit till utvecklingen inom perspektiven. Verksamhetsplanen pekar också på verksamhetsutveckling och personalpolitik som mera tydligt riktar sig inåt i kommunens organisation. Nedan redovisas ett urval av åtgärder som genomförts i kommunens sektorer.

I Ale tror vi mycket på IT som redskap för lärandet. Med datorns hjälp övervinns många hinder för inläring och möjligheterna ökar att möta varje elev på rätt nivå. Lusten att lära och samarbetet mellan elever ökar med datorn som redskap. Förskolan i Ale satsar på två lärplattor och en laptop/avdelning och gick in i Unikum under hösten 2013, ett system för samverkan mellan förskolan/skolan och vårdnadshavare. Satsningarna har två syften; dels arbeta digitalt med barnens lärande, dels arbeta med pedagogisk planering och dokumentation för att höja måluppfyllelsen. I takt med att tekniken kommer på plats i våra skolor utbildas pedagogerna både i handhavande av datorerna och i digitala verktyg för lärande. En mycket omfattande utbildning för samtliga pedagoger i grundskola, förskoleklass och fritidshem har genomförts under 2013. Alla enheter har nu genomgått utbildningen inom digitala lärresurser. IT-pedagoger finns utsedda på samtliga enheter. På central nivå saknas dock denna fortbildning.

Nästan alla skolor i kommunen deltar i arbetet med att öka de praktisk-estetiska lärprocesserna genom "Skapande Skola". Elever har fått möjlighet att delta i kulturella aktiviteter i form av bild & form, musik och/eller teater under året. Detta har skett i samverkan med kulturarbetare utanför skolan.

Grundsärskolan har alltmer fokuserat på kunskapsutveckling hos eleverna och deltar i kommunens satsning på BFL (bedömning för lärande), samt arbetar mycket med individuellt anpassade mål. Grundsärskolan har under året eftersträvat att öka möjligheten för eleverna att vara integrerad på den skola eller i den klass som eleven eller vårdnadshavarna önskar. I nuläget går åtta elever som integrerade elever i grundskoleklass, men är mottagna i grundsärskolan.

Komvux har under 2013 erbjudit olika lärformer såsom schemalagda och lärarledda lektioner, handledning, flex och särskild prövning. Heldistans har kunnat erbjudas genom ett utbildningsföretag. Elever har fått möjlighet till individuella upplägg avseende kursstart och kurslut samt studietakt. Våren 2013 startades en grupp i vård och omsorg med både lärarledda lektioner och flex. Samarbete med GR har resulterat i ett brett utbud av yrkes- och lärlingsutbildningar. SFI har haft lektioner på dag och kvällstid. SFI-elever har förutom lärarledda lektioner haft möjlighet att delta i SFI-kören och konversationspassen med volontärer.

Vårdnadshavare kan välja mellan förskola och pedagogisk omsorg i kommunal regi, alternativt fristående förskola. Kommunen erbjuder omsorg kväll och natt måndag till torsdag.

Fristående skolor har bjudit in i olika sammanhang, exempelvis SSPF och IVU. Inom NTA har kommunen ett samarbete med Ahlafors fria skola. Samarbete finns mellan IM och Lärlingsgymnasiet för att hitta rätt utbildningsvägar för aktuell elevgrupp.

På varje fritidshem hålls ett fritidsråd en gång/månad där eleverna får möjlighet att påverka verksamhetens innehåll utifrån sina behov och önskemål. Det har funnits olika aktiviteter att välja mellan som utgått efter barnens önskemål. Antalet behörig personal har under året ökat markant.

Utemiljöer är inte optimala på alla skolor, och flera skolor önskar förbättringar. Skolorna använder emellertid också skog och grönområden i närmiljön.

Efter förseningar i planeringsarbetet startar Ales familjecentral i januari 2014

Leva i Ale

Samråd och dialog finns mellan äldreomsorgen och Ale matservice i syfte att ytterligare utveckla och anpassa matutbudet enligt de äldres önskemål och behov. Inom varje enhet finns en åtgärdsplan för måltidssituationen med målsättningen att skapa en tilltalande och trevlig matmiljö med hänsyn till varje boendes önskemål och behov. På Backaviks äldreboende finns ett lokalt kök för tillagning av mat enbart för de boende på enheten. Den lokala lösningen är mycket uppskattad och utvärderingar visar att de boende är mycket nöjda med maten som serveras. På Backavik finns ett nära samarbete mellan boende, omsorgspersonal och kök i ett "matråd". Fridhems äldreboende har prövat att servera brunch under festligare former i gemensamhetslokalen utanför boendeheterna. Initiativet blev mycket uppskattat och fler tillfällen planeras.

I Ale kommun har äldre par rätt att leva och bo tillsammans i det särskilda boendet, även om bara en av de båda har beslut om särskilt boende. När behov av parboende uppstår finns olika boendelalternativ att välja på för att tillmötesgå önskemålen. Öppen dagverksamhet finns i Nol, Alafors, Bohus, Nödinge samt Älvängen. Verksamheten har ett nära samarbete med frivillig organisationerna, kulturskolan samt svenska kyrkan. Cirka 90 personer besöker dagverksamheten per månad.

Utvecklingsinsatser som genomförts med fokus på valfrihet, trygghet, rättssäkerhet, god omvårdnad och delaktighet är bland annat: införandet av LOV, implementering av ett nytt verksamhetssystem Treserva, utökad uppföljning för att säkerställa att samtliga brukare har aktuella genomförandeplaner, förändrad larmorganisation och tillämpning av nationella kvalitetsregister och standardiserade bedömningsinstrument.

Arbetet med att motverka kostsamma placeringar har lyckats väl under 2013 mycket tack vare ungdomsboendet Spinneriet, som varit mycket flexibla och tagit emot kortare placeringar av ett flertal ungdomar. Även Familjehuset har bidragit till den positiva utvecklingen med sitt familjearbete. Det är fortsatt fokus på hur de interna resurserna kan utvecklas och användas för att därigenom minska kostnaderna och öka kvaliteten.

Policy för kvinnofrid i Ale har reviderats och en övergripande aktivitetsplan 2013-2017 om våld i nära relationer har tagits fram. Under 2013 har en socialsekreterare varit anställd för att arbeta med personer utsatta för våld i nära relationer. Socialsekreteraren har haft enskilda samtal med drabbade personer och i några fall ordnat skyddat boende. Samverkan har skett med familjehuset kring stöttning av barnen samt med kurator som samtalat med förövare. Genom att kommunen har avtal med det regionala kompetenscentret Dialoga har flera medarbetare kunnat erbjudas grundutbildning om våld i nära relationer.

Stöd på hemmaplan ges bland annat i form av behandlings- och stödsamtal via kurator och genom Brattås stödboende. Ett motivationsboende på vuxenheten har inte kunnat genomföras då, anvisad tomt ej ansågs vara tillfredställande. Nya förslag på tomter har tagits fram för beslut och arbetet kommer fortsätta under 2014. Till individ- och familjeomsorgens anonyma rådgivning för beroendeproblematik har 32 personer hört av sig under året. Verksamhetens kuratorer har haft biståndsbedömda samtal med 77 personer. Antalet biståndsärenden har ökat i förhållande till föregående år. Vuxenheten och barn- och ungdomsenheten har arbetat aktivt med att brukarna ska kunna vara kvar i hemkommunen för att, i de fall det är lämpligt, kunna leva nära barn och anhöriga då detta främjar tillfrisknandet. Försörjningsstödsenheten arbetar aktivt med att upptäcka missbruk av droger i ett tidigt skede för att, i de fall det behövs, kunna förmedla och initiera kontakt med vuxenheten. Boendesekreterare tar, i samverkan med Alebyggen, fram bostäder som används som träningslägenheter, sociala kontrakt för att möjliggöra boende i Ale kommun och närhet till vuxenhetens öppenvård men även för att försörjningsstödsenheten ska kunna initiera sysselsättningsåtgärder när det är möjligt.

Barn och ungdomar med en nära anhörig som missbrukar eller har haft missbruksproblem erbjuds särskilt stöd.

Kommunens anhörigsamordnare och funktionshinderenhetens verksamhetspedagoger stödjer föräldrar med barn som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar genom föreläsningar, stödsamtal och metodhandledning. Lägervistelse för barn och unga bedrivs från september 2013 i Häljeredes lokaler. Verksamheten hade tidigare lokaler utanför kommunen.

Inom samtliga enheter inom äldreomsorgen finns en samverkan mellan verksamheten och frivilligorganisationer. Inom ramen för rådet för hälsa och trygghet genomfördes under 2013 insatser inom områdena föräldrastöd, våld i nära relationer, kost och fysisk aktivitet, trygghetsarbete samt drog- och brottsförebyggande arbete. Trygghetsvårdar har anställts för att öka tryggheten vid kommunens pendelstationer. Ytterligare 14

grannsamverkansföreningar har startat. Trygghetsvandring i Nödinge har genomförts. Avtalet med polisen om samarbete runt våra ungdomar inom ramen för SSPF har förnyats. Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor och lagen om extraordinär händelse har fastställts av kommunfullmäktige.

Hållbart i Ale

Kommunens fordon byts ut till miljöfordon i den takt avtalen löper ut. Miljöanpassade bränslen används i fordon och arbetsredskap. Kommunens bilpool används om möjligt vid tjänsteresor. I och med införandet av pendeln uppmanas samtliga medarbetare till ett utökat användande av kollektivtrafiken.

De kommunala fastigheterna energieffektiviseras och med fördel använda alternativa energikällor såsom vindkraft och solenergi. Vid nybyggnation följs strategin för energieffektivisering. Det innebär att nybyggnation har passivhusstandard och vid ombyggnation, vars syfte är att minska energiförbrukningen, ska förnyelsebar energi användas i första hand. Under hösten har bland annat bergvärmepumpar installerats i Ale arena och på Forsvallens IP.

För att ytterligare minska pappersförbrukningen har, utskick av handlingar till några nämnder och dess arbetsutskott digitaliserats och dess ledamöter har försetts med läsplattor. Faktorer som bedöms leda till minskad resursanvändning är: användande av "follow me print" vid pappersutskrifter, dubbelsidiga utskrifter, byte till närvarostyrd belysning samt undvikande av engångsmaterial.

Ale kommun äger knappt 700 ha produktiv skogsmark. Det mesta av skogen återfinns i Götaälvdalen koncentrerad till Nödinge-Bohus samt en del skogsområden i anslutning till Surte, Nol, Alafors, Älvängen och Skepplanda. Skogen sköts med hjälp av Grön skogsbruksplan som tar hänsyn till både miljö och produktion. I enlighet med de EU-direktiv som finns vad gäller vattenvård är Ale kommun först ut i Sverige bland kommunerna att blåmål-klassa sina vattendrag i skogsmark.

Utveckling i Ale

NyföretagarCentrum i Ale har startats under året, för att ha nyföretagarrådgivning på plats i kommunen. Vidareutveckling av samarbetet med Ung Företagsamhet med gemensamma workshops har genomförts. Satsning på eftergymnasial utbildning inom entreprenörskap i kommunen inom ramen för Komvux verksamhet. Under första halvåret 2013 ökade nyföretagandet i kommunen med 23,2 %.

Nya mål arbetas in i ÖP under hösten 2013. Effektmålen är att göra det enklare att blanda bostäder och lättare verksamheter, såsom handel och kontor.

Utbildningstillfällen i Förenkla helt enkelt har genomförts och handlingsplan har tagits fram. En del av handlingsplanen är att bilda en Lotsgrupp för att förenkla för företagarna vid kontakt med kommunen. Denna grupp är nu sammansatt och har påbörjat sitt arbete. Näringslivschefen är sammankallande i gruppen.

En analysgrupp har tillsatts i näringslivsrådet. Denna har utrett inom vilka områden företagen anser att kommunen utövar osund konkurrens och kommit med åtgärdsförslag. Slutsatsen av arbetet blev att tydlighet i kommunikation när kommunen bedriver näringslivsverksamhet är viktigt. Vidare är det viktigt att näringslivsrådets uppdrag tydliggörs och hur man kan engagera sig i rådets arbete.

Foto: Anne Kolni

Verka i Ale

Arbetsmarknadsenheten (AME) bedriver sin verksamhet genom olika insatser, exempelvis genom egen arbetsutbildningsplats, anvisande av personer till praktik, sysselsättning och arbetsutbildningsplatser, kommunalt feriarbete för ungdomar, kommunalt lönestöd till föreningar, kurser i personlig marknadsföring. AME ingår även i olika EU-projekt. AME har utvecklade metoder för att motverka ungdomsarbetslösheten. Arbetet sker i regelbunden samverkan med arbetsförmedlingen och individ- och familjeomsorgen. En organisationsförändring har genomförts inom arbetsmarknadsenheten i syfte att skapa en starkare kompetens inom enheten med för måga att utföra dokumenterade arbetsförmågebedömningar.

De extra 2 Mkr för arbetsmarknadsåtgärder fördelades enligt beslut från kommunstyrelsen på: feriarbeten, skogslandet, ungdomssatsningar och Ale för alla. För 2013 ökades platserna till 30 prioriterade platser inom kommunens feriarbete för personer med dokumenterade funktionsnedsättningar, social utsatthet eller liknande. Dessutom har 20 ungdomar både med och utan funktionsnedsättning anställts som extra resurs i verksamheterna. Medverkan i samordningsförbundet sker bland annat genom försörjningsstödsenhetens roll i Ale teamet. Föreningarna i Ale, Kultur och fritid, Arbetsförmedlingen, Samordningsförbundet och AME har samarbetat för att starta en föreningspool där personer med svårigheter att nå arbetsmarknaden kan finna en väg in. Föreningspoolen startar i januari 2014.

Inom infrastrukturen togs två praktikanter från Chalmers emot sommaren 2013. Dessa har nu fått tillsvidareanställningar i kommunen och de är goda ambassadörer för Ale kommun på Chalmers.

Internationellt i Ale

Kommunen erhöll under 2013 medel för att genomföra unga entreprenörer (YEE) och samordningsprojektet i Botswana från ICLD och SIDA. Därutöver har medel erhållits för att under 2014 arbeta med ett breddningsprojekt som avser medborgardialog med Botswana. Samarbetet innebär stora utvecklingsmöjligheter för de deltagande individerna. Vilka effekter det ger för kommunens verksamheter i stort är oklart. Detta behöver utvärderas under 2014.

Unga entreprenörer (YEE) har genomförts 15 gånger i Ales regi. Anekdotiskt har detta varit väldigt framgångsrikt. Det är nu hög tid att utvärdera vilka objektiva effekter som uppnåtts. Detta planeras inför 2014.

En West Sweden EU-analys (WEPA) har genomförts. Totalt togs det fram 18 inriktningar, varav 10 prioriterats och analyserats för kommande projektutveckling, medfinansieringsansökan och genomförande under perioden 2013-2020. Dessutom har en EU-koordinatorgrupp bildats med en utvecklingsperson från respektive sektor för att effektivisera EU-arbetet mellan sektorerna, under ledning av utvecklingsstrateg EU. Bevakning av EU-programmens utlysningar sker kontinuerligt. WEPA-analysen och sektorernas medverkan skapar förutsättningar för projektutveckling och ansökan. Innevarande programperiod avslutas 2013 och EU har nyligen tagit beslut om budgeten för den nya programperioden 2014-2020. Mål och kravpreciseringen för EU-programmen är under utarbetande.

Skapande i Ale

Samarbetet mellan kulturskolan och grundskolan varierar mellan de olika skolorna. Bland annat sker ett samarbete mellan musiklärarna på kulturskolan och grundskolan. Elever får i flera fall kontakt med kulturskolan genom skapande skola. Kulturskolan bedriver ett aktivt samarbete med den öppna fritidsverksamheten bland annat kring "Öppen – scen" vilket fungerar som ett dialogforum där ungdomar provar och diskuterar olika konstformer. Under hösten har utökning inom ämnen bild och musikal genomförts för att motsvara söktryck till kulturskolan.

Kulturverksamheten arbetar kontinuerligt tillsammans med hembygdsföreningarna i syfte att utveckla verksamheten. Ett exempel är den pågående bygdeinventeringen. Stödet består oftast i hjälpt till att söka medel och digitala verktyg. "Vems historia?" är ett större projekt, finansierat med bidrag från VGR, där nyanlända ungdomar arbetat kring sin nya hembygd och mött den lokala hembygdsföreningen.

Under våren 2013 öppnades de två meröppna biblioteken i Surte och Skepplanda. Båda biblioteken renoverades, fick delvis nya inventarier, ny teknik för självbetjäning och installation av meröppet teknik. Ca 600 inloggnings under meröppetid sker nu per månad på de båda biblioteken. Under året har 106 personer handletts och blivit registrerade för egen nedladdning av talböcker hos MTM. Ca 75 av dessa är elever med lässvårigheter inom grundskola och gymnasiet.

Konstgräsplanen i Nol är färdig och ombyggnaden av Ale Arena slutförd.

Den öppna fritidsverksamheten har ett nära samarbete med förebyggandeenheten, främst med Vakna i gemensam verksamhetsplanering och genomförande inom flera områden. Exempel härpå är Festivalborg och ett tjejläger och ett killäger. Genom samverkansavtalet har Fritid avsatt två tjänster som bedriver uppsökande verksamhet.

Uppleva i Ale

Information uppdateras kontinuerligt på såväl Ale kommuns hemsida samt turisthemsida Göta älv turism. Foldrar för kulturarrangemang har producerats i pappersformat fem gånger under året. Broschyr med natur- och kulturstigar har tagits fram. Allt material finns tillgängligt både på hemsidor och fysiskt på offentliga platser t ex bibliotek.

När det gäller att bevara biologisk mångfald på strandängarna har kommunen samarbetat med Trafikverket i deras arbete med kompensationsåtgärder, vilket resulterat i drygt 180 ha välläddade strandängar. För den biologiska mångfalden i vattenmiljön har de fiskevårdsåtgärder som kommunen tillsammans med ideella föreningar gör i älvens biflöden stor betydelse. Arbetet med att rena och fördröja dagvatten är också viktigt för att gynna växt- och djurlivet i älven.

Inflytande i Ale

I samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting driver Ale kommun ett utvecklingsprojekt för medborgardialog i dess bredaste betydelse. Ambitionen är att Ale vid projektens slut hösten 2014, ska ha en förankrad målsättning och regelverk för medborgardialog i alla delar av kommunens verksamheter. Under 2014 kommer pilotverksamhet att genomföras bland annat med dialog om centrumutvecklingen i Älvängen. De positiva erfarenheterna från ortsutvecklingsmötena ska tillvaratas i det fortsatta arbetet. Det är också viktigt att deltagarna på ortsutvecklingsmötena också ges möjlighet att ta till sig och arbeta med frågor som är viktiga för Ale kommun i sin helhet.

Resultaten av ungdomsenkäterna LUPP och KEKS bearbetas kontinuerligt i gårdsråden samt i ungdomsrådet under ledning av kommunens ungdomslots. Våren 2013 upprättades en projektfond genom att avsätta medel från verksamhetsbudgeten inom den öppna fritidsverksamheten. Ungdomarna gavs aktivt möjligheten att söka dessa medel genom den så kallade "Tvärballa bankomaten" vilket är fondens namn.

Verksamhetsmål

Av kommunfullmäktige satta mål som berör nämndernas verksamhet.

Definition av färger	
	Uppfyllt
	Delvis uppfyllt
	Ej uppfyllt
	Ingen mätning har genomförts

Kommunstyrelsen

Mått	Utfall 2012	Målvärde 2013	Utfall 2013	2013
Målsättning för antal invånare i kommunen 31/12	27 842	28 047	28 074	
Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	92 %	90 %	96 %	
Upplever medborgarna att kommunen är en attraktiv plats att leva och bo i?	59	73		
Kommentar				
Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Region-Index i 2012 års Medborgarundersökning blev 59. Ales resultat är samma index som genomsnittresultatet är för kommuner i samma storleksklass.				
45 procent av medborgarna som svarade på undersökningen (48 % av 1000 tillfrågade) kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen, medan 18 % vill avråda från det.				
Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen? Plats	272	100	201	
Kommentar				
Under året har ett framgångsrikt arbete bedrivits tillsammans med företagarna i Ale. Kommunens värden i såväl Svenskt näringslivs som i Sveriges kommuners och landstings Insiktsmätning har ökat. Ale kommun har regionalt i Västsverige utsetts till årets "klättrare". Förbättringen mellan 2012 och 2013 på 71 enheter har i det underliggande materialet för 2014 ungefär samma positiva trend. Målvärdet för 2013 sattes i en utvecklingsserie med 2008 som startpunkt. Detta mål har inte varit möjligt att arbeta mot med de nu aktuella förutsättningarna.				

Samhällsbyggnadsnämnden

Mått	Utfall 2012	Målvärde 2013	Utfall 2013	2013
Hur nöjda är invånarna totalt sett med bemötandet från kommunen (SKL insikt)?		66	64	
NK I resultat för miljö och hälsoskydd (SKL insikt)		63	65	
Kommentar				
Jämfört med 2011 har Ale kommun ökat sitt övergripande resultat, NKI, från 56 till 64. Kommunen når inte ända upp till målvärdet, men det är givetvis mycket positivt att allt det arbete som gjorts med bemötandefrågor och förståelsen för företagarnas bedömningar. Arbetet fortsätter för att ytterligare höja oss inom detta område genom bland annat arbetet med handlingsplanen som togs fram i projektet Förenkla helt enkelt.				
Undersökningen visar att företagarna är mest nöjda med bemötandet och tillgängligheten, minst nöjd är man med informationen. Men även inom detta område är resultatet bättre än 2011.				
Företagarna anser att effektivitet, kompetens och rättssäkerhet är viktigast. Dessa tre områden bör därför vara prioriterade i det fortsatta förbättringsarbetet.				
Tydliga förbättringsområden inom såväl miljö- och hälsoskydd, som övriga myndighetsområden, är möjligheten att använda e-tjänster och förärrad information på hemsidan. Inom båda dessa områden pågår förbättringsarbete.				

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Mått	Utfall 2012	Målvärde 2013	Utfall 2013	2013
Andelen unga under 25 år med försörjningsstöd ska minska	5,2 %	6 %	4,9 %	
Fallskador bland äldre ska minska (öppna jämförelser)	61	61	64	
<p>Kommentar Utfall 2013. Källa: Öppna jämförelser 2013 Vård och omsorg om äldre jämförelser mellan kommuner och län Måttet visar antal personer med fallskador per 1000 invånare 80 år och äldre som skrivits in på sjukhus, genomsnittliga värden för åren 2010-2012. Syfte med indikatorn Fall är en av de vanligaste orsakerna till att äldre personer skadar sig. Fallskador kan få allvariga konsekvenser för individen i form av framförallt lidande och försämrad livskvalitet t.ex. svårigheter att röra sig, isolering och ökat beroende av andra. Orsakerna till falloolyckan kan vara många och kan spegla det förbyggande arbetet inom en mängd olika verksamheter t.ex. snöröjning kan påverka antalet falloolyckor. Datakälla: Patientregistret, Socialstyrelsen.</p>				
Antal personer som beviljats insatser enligt socialtjänstlagen och lagen om särskilt stöd och service för vissa funktionshindrade och har en aktuell genomförandeplan, där den enskilde varit delaktig i att utforma denna	86 %	91 %	92	
<p>Kommentar Utfallet 92 % innebär en positiv måluppfyllelse jämfört med målvärdet 91 %. Variationer förekommer inom olika verksamheter och ett aktivt förbättringsarbete med tätare uppföljning har pågått inom sektorn för att öka måluppfyllelsen under 2013. Differensen upp till 100 % beror till största del på att genomförandeplaner inte har upprättats i alla nya ärenden vid måttillfället.</p>				
Andelen inte återaktualiserade ungdomar ett år efter avslutad insats/utredning (SoL)	86 %	87 %	84 %	
Hur hög är kommunens sysselsättningsgrad?	82 %	83,5 %	82,4 %	
Hur högt är ohälsotalet bland kommunens invånare?	27	27	27,9	

Utbildningsnämnden

Mått	Utfall 2012	Målvärde 2013	Utfall 2013	2013
Vilket resultat når elever i årskurs 6 i kommunen i de nationella proven?	74 %	90 %	88,7 %	
Vilket resultat når elever i årskurs 3 i kommunen i de nationella proven?	65 %	92 %	64,8 %	
Vilket resultat uppnår kommunens grundskolor i årskurs 9 avseende meritvärde?	201	205	199,5	
Andelen elever som är behöriga till gymnasiet när de går ut årskurs 9	85,1 %	100 %	84 %	
<p>Kommentar avser behöriga till yrkesprogram. Kommunala skolor 81,9 (jmf riket 87,5)</p>				
Vilket resultat når Ales gymnasieelever vad gäller genomsnittligt betygspoäng?	13,9	13,8	13,1	

Kultur- och fritidsnämnden

Mått	Utfall 2012	Målvärde 2013	Utfall 2013	2013
Antalet besök på våra bibliotek ska öka	0	115 000	130 409	
<p>Kommentar Siffran avser Huvudbiblioteket i Nödinge. Jan-maj 54 337 är en skattad siffra då besöksräknaren var ur funktion. juni-december 76 072. Besöksräknare finns från och med november även på de två meröppna biblioteken – Skepplanda och Surte. Älvängens bibliotek har ingen räknare – lokalerna ingår i skollokalerna och där strömmar elever fram o tillbaka – så siffrorna säger inget.</p>				
Antalet aktiva verksamhetstimmar ska öka inom fritidsverksamheten	151 905	169 450	140 959	
<p>Kommentar På grund av minskad tillgänglighet till gymnastiksal och sporthallar under skolloven har det varit färre arrangemang. Anledningen är att skolorna inte har någon städpersonal under loven. Ombyggnad av gymnasiet samt minskning av specialsalar på skolorna har också inneburit färre verksamhetstimmar.</p>				
Antalet kulturarrangemang för barn och unga ska öka	76	35	103	
<p>Kommentar Totalt under året 103 arrangemang för barn/unga både inom skolan och offentliga. Inom skapande skola har Kulturen arrangerat pedagogisk verksamhet för 1.879 barn. Kulturskolan har under året arrangerat/medverkat i 37 konserter och utställningar.</p>				

Kommunens förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Årets resultat är 37,5 Mkr och är något lägre än föregående års resultat på 40,0 Mkr. Årets budgeterade resultat är 0 Mkr. 2013 års bokslut visar således ett resultat som är 37,5 Mkr bättre än budget, varav 23,2 Mkr avser återbetalningen av 2005/2006 års premier från AFA. I årets resultat finns realisationsvinster från exploateringsfastigheter 4,4 Mkr. Skatteintäkter och utjämning ger en positiv avvikelse mot budget på 6,3 Mkr. De finansiella intäkterna ger en positiv budgetavvikelse på 4,3 Mkr och förklaras till största delen av borgensavgift och utdelning från AB Alebyggen, återbäring och låneränta från Kommuninvest AB samt ränteintäkt från det nybildade räddningstjänstförbundet.

Nettokostnadsandelen uppgår till 97,3 procent.

Enligt lagstadgade redovisningsprinciper bokförs inte hela pensionsskulden. Pensionsförmåner intjänade före 1998 visas endast som ansvarsförbindelse och påverkar ej resultat och eget kapital. 2014 sänks återigen diskontingsräntan, vilket innebär en kraftig ökning av ansvarsförbindelsen och skulden uppgår till 637,1 Mkr. Ansvarsförbindelsen ryms dock fortfarande i kommunens egna kapital som nu uppgår till 739,9 Mkr.

Årets nettoinvesteringar blev 84,6 Mkr, vilket endast är 27 % av det beviljade investeringsutrymmet på 313,2 Mkr. Tidsmässig förskjutning av stora projekt är förklaringen till att så liten andel av investeringsutrymmet använts under året. Avskrivningarna och årets resultat har gjort att självfinansieringsgraden i år är 100 % för investeringarna.

Kommunens långfristiga låneskuld är oförändrad 120 Mkr.

Kommunens budget

I den av fullmäktige antagna budgeten för år 2013 sattes årets resultat till 0 Mkr. I budgetbeslutet låg medel för löneavtal 2013 under kommunstyrelsen och dessa har under året fördelats ut till nämnderna efter hur löneavtalet har utfallit.

Årets resultat bättre än budget

Årets resultat 37,5 Mkr är således lika mycket bättre än det budgeterade resultatet. 2012 års resultat uppgick till 40,0 Mkr. Kommunens bättre resultat i förhållande till budget kan till största delen tillskrivas återbetalningen på 23,2 Mkr av premierna för Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS-KL) och Avgiftsbefrielseförsäkringen för åren 2005 och 2006. I övrigt förklaras resultatet av förbättrade skatteintäkter, finansiella intäkter och lägre kostnader för kollektivtrafik och färdtjänst. Här till kommer

fortsatt sänkta avgifter för avtalsförsäkringarna och lägre arbetsgivaravgifter för unga och äldre.

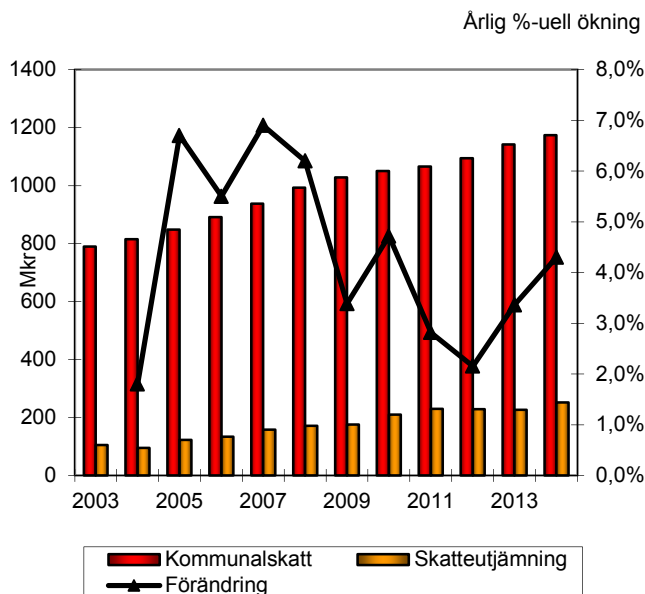
Balanskravet – ett minimikrav

Balanskravet, som gäller från och med år 2000, innebär att årets resultat, med avdrag för realisationsvinster, ska vara större än noll kronor. Ale kommun har samtliga år uppfyllt balanskravet. Årets resultat på 37,5 Mkr med avdrag på cirka 4,4 Mkr i realisationsvinster ger ett resultat på 33,1 Mkr som med god marginal uppfyller balanskravet.

Skatteintäkter bättre än budgeterat

Skatteintäkterna i bokslutet baseras på SKL:s prognos 13:72. Den kommunala fastighetsavgiften har baserats på prognosen för 2013 i SKL:s cirkulär 14:2. Skatteintäkter och generella statsbidrag inklusive fastighetsavgiften uppgår till 1 368,4 Mkr vilket är 6,3 Mkr bättre än vad som beräknades i budget 2013. I förhållande till föregående år är det en ökning på 44,6 Mkr (27,8 Mkr), vilket motsvarar 3,4 % (2,1 %). Beloppen inom parentes avser förhållandena i föregående års bokslut. Jämförelsen med 2011störs dock av skatteväxlingen från och med år 2012 till regionen för kollektivtrafiken på 43 öre.

Kommunalskatt och skatteutjämning Ale kommun 2003-2014

Arbetsgivaravgifter

Även 2013 har AFA:s styrelse beslutat att det inte ska erläggas premier för avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL) och avgiftsbefrielseförsäkring. De faktiska arbetsgivaravgifterna uppgår därmed för 2013 till 38,46 %. Det interna PO-pålägget har varit 39,2 % under året men mellanskillnaden kan inte finansiera de ökande kostnaderna för pensioner. Därför är det viktigt att budgeten för pensionsutbetalningar bevaras. För unga och äldre personer gäller specialregler, vilket innebär att ett överskott genereras mot det generella PO-påslaget. Från och med budget 2014 sänker Ale kommun det generella PO-påslaget till 38,46%.

Finansiella kostnader och intäkter

Kommunfullmäktige har beslutat att låneskulden får uppgå till maximalt 500 Mkr under 2013. Inom totalbeloppet innefattas rätt att omsätta lån på 55 Mkr. Den långfristiga låneskulden har under större delen av 2013 uppgått till 120 Mkr. Under några månader, i samband med en omsättning av ett lån på 30 Mkr uppgick låneskulden till 150 Mkr. Vid utgången av 2013 är samtliga lån tagna hos Kommuninvest i Sverige AB. Den genomsnittliga räntekostnaden har under året varit 2,67 % (3,1 %) och den genomsnittliga årslåneskulden uppgår till 125 Mkr.

Årets finansiella kostnader, räntekostnader på upptagna lån och ränta på pensionsskulden uppgår till 12,1 Mkr. Det är 5,7 Mkr högre än föregående år. Räntekostnaderna på de externa lånen är 3,3 Mkr och är i stort sett på samma nivå som föregående år. Från och med halvåret 2013 belastas aktiva exploateringsprojekt med en internränta, vilket medför att 0,7 Mkr överförs till exploateringskonton. Räntan på pensionsskulden uppgår till 9,4 Mkr (3,2 Mkr) och den kraftiga ökningen förklaras av sänkningen av diskonteringsräntan 2014.

De finansiella intäkterna uppgår till 5,3 Mkr (4,8 Mkr). De finansiella intäkterna består av ränta på kommunens likviditet, borgensavgift och utdelning från AB Alebyggen, överskottsutdelning och ränta på förlagslån från Kommuninvest AB samt räntedebitering till Bohus räddningstjänstförbund.

Nettokostnaderna ökade med drygt 3 procent

Med nettokostnader menas samtliga driftkostnader efter avdrag för avgifter och ersättningar samt specialdestinerade statsbidrag. Årets nettokostnader, efter justering för interna kapitalkostnader och avskrivningar, uppgår till 1 347,2 Mkr, vilket är en ökning med 41,2 Mkr eller 3,15 %. Motsvarande siffror 2012 var 63,1 Mkr och 5,1 %. Det har således skett en uppbromsning i nettokostnadsökning och en bättre följsamhet mot utveckl-

ingen av skatteintäkterna. AFA-medlen ingår inte i jämförelsen.

Verksamhetens intäkter uppgår till 288,6 Mkr exkl. AFA-medlen. Det är en minskning med 9,3 % från år 2012. Förklaringen är erhållna bidrag från staten för marksanering nu i takt med att arbetet slutförts börjar avta. 2012 erhöll Ale kommun 47,4 Mkr medan motsvarande post 2013 endast är 8,8 Mkr. De totala intäkterna från taxor, avgifter och ersättningar har i förhållande till 2012 ökat med 4,5 Mkr. och ligger till övervägande del på konsumtionsavgifter. Interkommunala intäkter har minskat något i samband med avvecklingen av Ale gymnasium. Försäljning av exploateringsfastigheter uppgår till 4,4 Mkr.

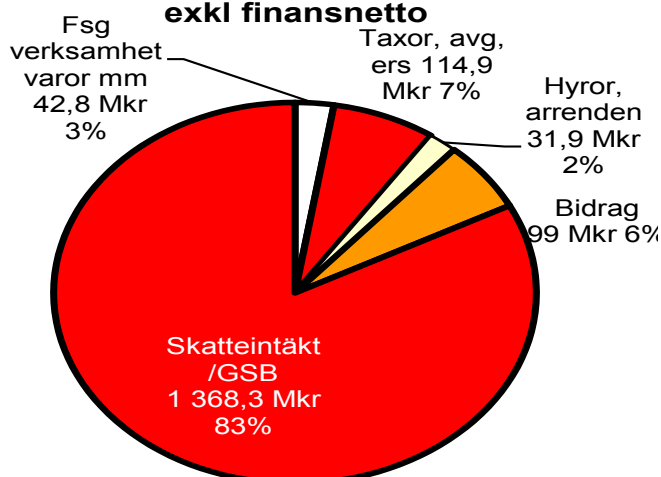
Verksamhetens kostnader exklusive avskrivningar uppgår till 1 568,8 Mkr, vilket endast är en ökning på 0,3 % i förhållande till föregående år. Även här är förklaringen att marksaneringen slutförts och kostnaderna 2013 uppgår till 7,3 Mkr medan motsvarande post uppgick till 45,1 Mkr 2012. Personalkostnaderna totalt har ökat med 3,0 %. Inom personalkostnader redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar och pensionsskuld-sökning, dock ej de finansiella kostnaderna för pensionsskulden. Köp av verksamhet totalt är i stort sett på samma nivå, som föregående år men ersättningarna för skola till andra kommuner och friskolor har ökat med ca 11 Mkr medan kostnader för köpt vård och boende har minskat med ca 10 Mkr. I och med det nya räddningstjänstförbudet BORF redovisas denna som en köpt verksamhet, 22,0 Mkr. Kostnader för konsulttjänster har minskat med 1,5 Mkr. Under bidrag och transfereringar har kollektivtrafik och färdtjänst minskat med 7,2 Mkr. Förklaringen till detta är delvis överföringen av kollektivtrafiken till VGR med en successivt avtagande utjämningskostnad. Bidrag till föreningar/stiftelser är ca 4 Mkr lägre i år beroende på den extra satsning som gjordes 2012. Kostnaderna för försörjningsstöd, bostadsanpassningar och ersättning till försäkringskassan för personlig assistens är lägre i år.

Avskrivningarna har ökat med 7,4 Mkr vilket är en tydlig konsekvens av den stora investeringsvolymen 2012.

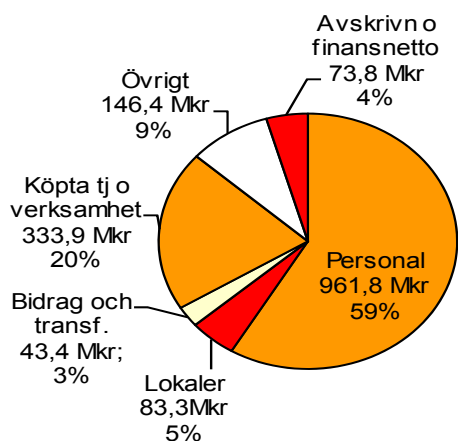
Nettokostnadsandelen 97,3 %

Förhållandet mellan nettokostnaderna inklusive finansnettot och skatteintäkter/generella statsbidrag visar hur stor del av skatteintäkter/generella statsbidrag som åtgår för att täcka den löpande driften. Årets nettokostnadsandel blev 97,3 % vilket är något högre än föregående års 97,0 %. Om återbetalningen från AFA på 23,2 Mkr exkluderas ligger nettokostnadsandelen på 99,0 %.

Kommunens intäkter 2013, 1 656,9 Mkr exkl finansnetto

Kommunens kostnader 2013, 1 642,6 Mkr inkl avskrivningar och finansnetto

Pensionskostnader

Pensionsutbetalningarna ökar nu för varje år och består till största delen av utbetalningar som finns i ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998. Framöver ökar emellertid utbetalningarna även från tiden efter 1998 och även den avgiftsbestämda ålderspensionen.

Pensionsskulden

Pensionsskuldbräkningarna har baserats på uppgifter från KPA enligt pensionsavtalet KAP-KL. Beräkningarna har gjorts enligt den rekommenderade modellen RIPS med antaganden om livslängd och ränta. Från och med 2014 sänks diskonteringsräntan igen med 0,75 procentenheter vilket medför en kraftig ökning av pensionsskulden, 7,4 Mkr. Posten redovisas som en finansiell kostnad i årets bokslut och ska enligt RKR:s rekommendationer klassificeras som en jämförelsestörande

post. Avsättningen för pensionsskulden, intjänad efter 1998, har inklusive kostnaden för den sänkta diskonteringsräntan ökat med 14,7 Mkr år 2013. I pensionskuldbräkning ingår även förtroendevalda. Årets avsättningar inklusive löneskatt framgår av noterna till balansräkningen och kan jämföras med föregående år.

Ansvarsförbindelsen för pensionsförmåner intjänade före 1998 uppgår nu till 637,1 Mkr och även denna har påverkats av sänkningen av diskonteringsräntan med 48,1 Mkr. Pensionsutbetalningar under året har minskat skulden med 27,3 Mkr. Enligt prognosen kan man utläsa att kulmen är nådd och att pensionsutbetalningarna från de förmåner som finns i ansvarsförbindelsen sakta krymper denna. Ansvarsförbindelsen har ej resultatförts, vilket är i enlighet med gällande redovisningsprinciper.

I tidigare bokslut har 30 Mkr (år 2006), 22,9 Mkr (år 2007), 25,0 Mkr (år 2008), 10,0 Mkr (år 2009) 10,0 Mkr (2010) och 10,0 Mkr (år 2011) reserverats i det egna kapitalet för framtida pensionskostnader. Sammantaget har nu 107,9 Mkr reserverats men kommunen har inte gjort några finansiella placeringar avseende pensionsmedel utan använder istället avsatta medel för att minska/hålla nere den externa låneskulden.

Avsättning till deponi

2003 gjordes en avsättning på 8,9 Mkr för avslutningsarbeten vid Sörmossens avfallsupplag. När Länsstyrelsen 2007 lämnade det slutliga godkännandet av avslutningsplanen ställdes krav på omhändertagande av deponigas. Med den stora mängd av transporter som avslutningsarbetena leder till krävs omarsfaltering av vägen till deponin. Detta tillsammans med den kraftiga kostnadsutvecklingen inom entreprenörbranschen medförde att avsättningen i bokslutet 2007 ökades med 4,7 Mkr för ovan nämnda åtgärder.

BanaVäg i Väst projektet har under 2008–2010 lämnat lätt förorenade massor för modulering av Sörmossen och av den erhållna ersättningen har 4 Mkr år 2008 och 4,2 Mkr år 2009 överförts till skattekollektivet. Sörmossens avfallsdeponi stängdes vid årsskiftet 2008/2009. Under arbetets gång har metodiken, som var grunden för ursprungsberäkningarna, bytts och istället för att använda lera som tätskikt används bentonitmatta. I och med den förändrade metoden frigjordes deponiutrymme till ett värde av cirka 7 Mkr i stället för en intäkt för lera på cirka 350 tkr.

Nya krav från GRYAAB kommer med stor sannolikhet innebära att en reningsanläggning för lakvatten måste byggas på Sörmossen. Det är i dagsläget omöjligt att veta hur stor denna kostnad blir, då det inte nu är klart vilka krav som kommer att ställas på en sådan anläggning och vilken reningsmetodik som kommer att krävas. Det kan variera från en enklare reningsanläggning för 2–3 Mkr till en mer avancerad anläggning för minst 15–

20 Mkr. I 2009 års bokslut avsattes därför ytterligare 9,1 Mkr som till stor del kom från ersättning från BanaVäg i Väst projektet för lämnade massor. Under 2010 uppgick överskottet för ersättning för lämnade massor till 7,9 Mkr och under 2011 till 0,6 Mkr. Även dessa har reserverats för kommande kostnader för byggande av en anläggning för lakvattenrening. I boksluten för 2012 och 2013 har avsatts 0,3 Mkr respektive 0,4 Mkr av erhållna intäkter för massor och renhållningens överskott från entreprenadverksamhet. Härmed har sammanlagt 32,0 Mkr avsatts för avslutningskostnader för Sörmossens avfallsupplag, varvid 25,0 Mkr har förbrukats. Under 2013 har sluttäckning av Sörmossens avfallsupplag slutförts och en omedelbar effekt är minskad mängd lakvatten. Nu återstår bara att finna rätt metodik för att rena lakvattnet. En förstudie har inletts med konsultstöd för att hitta rätt metodik för framtida lakvattenhantering.

Ett positivt resultat ökar det egna kapitalet

Årets resultat på 37,5 Mkr ökar det egna kapitalet till 739,9 Mkr. Detta bör ställas i relation till att ansvarsförbindelsen avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 uppgår till 637,1 Mkr. Ansvarsförbindelsen kan nu för fjärde året i rad rymmas inom balansräkningen.

Betalningsberedskapen på kort och lång sikt

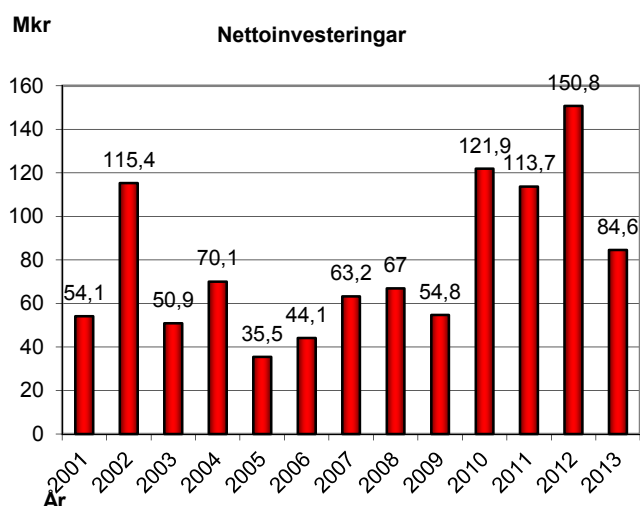
Likvida medel på koncernkontot mm uppgick vid årsskiftet till 126,2 Mkr, vilket är 16,4 Mkr bättre än föregående år. Av likviditeten avser 34,3 Mkr kommunens bolag. Kommunen och dess bolag har en checkräkningslimit på 30 Mkr vilken ej behövt nyttjas.

Kassalikviditeten, omsättningstillgångar, exklusive exploateringsfastigheter, i relation till korta skulder, uppgår till 85,6 % och är något bättre än föregående års 81,0 %. Soliditeten, som mäts genom att ställa eget kapital i relation till totala tillgångar har förbättrats något till 61,0 % mot föregående års 58,0 %. Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner är kommunens soliditet 8,5 % vilket är oförändrat i förhållande till föregående år.

Låga investeringar på grund av förseningar

Årets beviljade investeringsvolym, inklusive ombudgeteringar från 2012 är 313,2 Mkr. Nettoinvesteringarna under året uppgick till 84,6 Mkr. Större investeringar under året har skett i Nya Nödingeskolan, GC-vägar, konstgräsplaner, näridrottsplatser, datorer till grundskolan, IT-investeringar, VA-investeringar, trädgård till Klockareängen, fordonsbyten inom parkenheten och renhållning, energibesparingsåtgärder, säkra ridvägar mm.

I förhållande till budget finns de största försenade projekten inom skolor och förskolor, drygt 155 Mkr. Detta förklaras av de under året ändrade skolutbyggnadsplanerna, då beslut fattades att lägga ner Ale gymnasium. Andra senarelagda investeringar är ett nytt boende för funktionshindrade, motivationsboende för vuxna missbrukare, centrumutveckling och utbyggnad enligt K2020. Den nya familjecentralen kommer att finnas i inhyrda lokaler vilket medfört att investeringsanslaget inte nyttjats. För de investeringar som senarelagts finns önskemål om att dessa investeringsanslag ska överföras till kommande år.

Nedskrivning av investeringar

Under året har Kommunfullmäktige beslutat avbryta investeringen Nya Nödingeskolan. Nedlagda investeringsutgifter uppgår till 11,9 Mkr. I bokslutet har 3,3 Mkr definierats som platsspecifika kostnader och därmed nedskrivits. 4,9 Mkr förs över till projektet ny skola i Älvängen. 3,0 Mkr avseende kabelförläggning och del av inlösen av fastighet Nödinge 4:53 överförs till markreserven. Resterande 0,7 Mkr avseende resterande del av inlösen av fastighet Nödinge 4:53 överförs till verksamhetsfastighet och ingår i internhyresfastigheter från och med 2014.

Kommunfullmäktige har även beslutat att nedskriva 6,5 Mkr av köpeskillingen på totalt 8 Mkr för fastigheten Utby 2:87 i Älvängen.

Exploateringsfastigheter

Det bokförda värdet avseende exploateringar har ökat från 43,5 Mkr till 60,9 Mkr. Det är framförallt bostadsområdena som ökat, där Kronogården har den absolut största aktiviteten. BanaVäg i Väst-projektet är inte helt slutredovisat och redovisas med ett negativt saldo på 0,6 Mkr.

4,4 Mkr av intäkter från exploateringsfastigheterna,

främst vägprojektet, och 1,1 Mkr av kostnaderna, främst Bohus skansar, har resultatförts 2013.

Social investeringsfond

I 2012 års bokslut finns 9,5 Mkr reserverade i det egna kapitalet för en social investeringsfond. Under 2013 har ett projekt pågått; Fotosyntes (1 113 tkr), som kommer att avräknas mot reserveringen i det egna kapitalet.

Utvecklingsfond

I 2012 års bokslut reserverades 23,9 Mkr (de återbetalade medlen från AFA) i en ”Utvecklingsfond” inom det egna kapitalet. Kommunfullmäktige har beslutat att 7,3 Mkr av dessa får ianspråk tas under 2013. De planerade åtgärderna avsåg att stärka Ales varumärke, e-förvaltning, miljöprogram och klimatinvesteringar, näringslivsutveckling, kostnader för nybildat räddningstjänstförbund, Lean-projekt mm. Under året har 5,4 Mkr förbrukats och kommer att avräknas mot reserveringen i det egna kapitalet.

Förorenad mark

De tre förorenade områdena Surte Glasbruk, Surte 2:38 och Bohus varv är nu alla färdigsanerade, slutbesiktigade och slutrapporterade till Naturvårdsverket. Totalt har de tre saneringarna kostat 261 Mkr varav staten har bidragit med 249 Mkr, Ale kommun med 10 Mkr och övriga markägare med 2 Mkr.

Totalt har ca 190 000 ton förorenade massor grävs bort och ersatts med godkända massor. För att undvika jordskred i dessa områden, dels under själva saneringarna och dels i framtiden, har geotekniska stabiliseringsåtgärder utförts i samband med åtgärderna.

Räddningstjänsten

Kommunfullmäktige beslutade den 23 april 2012 att inrätta kommunalförbundet ”Bohus Räddningstjänstförbund” mellan Ale kommun och Kungälv kommun. Förbundet startade den 1 januari 2013. Räddningstjänsten låg tidigare inom respektive kommuns egen verksamhet. Vissa administrativa tjänster kommer fortsättningsvis att köpas av de två kommunerna. Fördelningen av kostnaderna mellan de ingående kommunerna kommer på sikt att ändras.

Kommunen har stora borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden är stora och aktuell skuld uppgår vid årsskiftet till 612,3 Mkr. I förhållande till föregående årsskifte är det en minskning med 27,4 Mkr. Kommunens åtagande gentemot AB Alebyggen är det största och uppgår till 609,2 Mkr. Generell borgen till AB Alebyggen är beviljad upp till 773 Mkr år 2013.

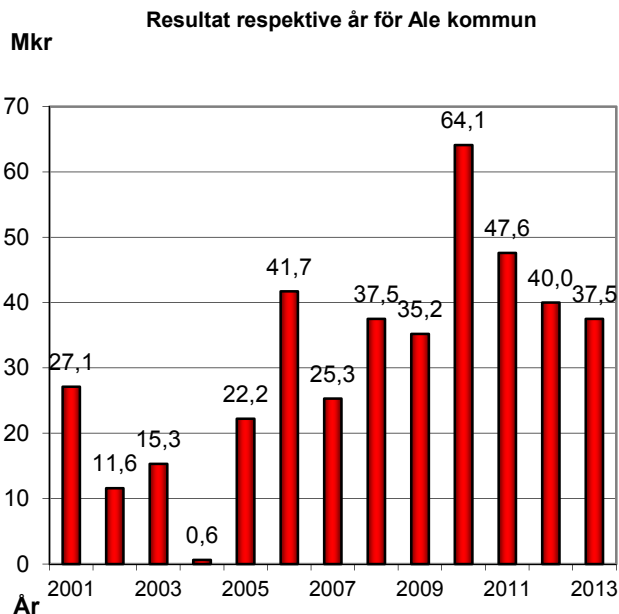
Avstämning av ekonomiska nyckeltal

Ale kommun har i budget 2013 inte några direkt uttalade ekonomiska mål, men från beslut och budgethandling kan ändå följande avstämning av ekonomiska nyckeltal göras:

1. **Nettokostnadsandelen** i budget 2013 uppgår till 100 %. Årets nettokostnadsandel är 97,3 %.
2. **Investeringarna har en självfinansieringsgrad på 100 %**. Årets nettoinvesteringar uppgick till 84,6 Mkr och ryms inom årets avskrivningar på 67,0 Mkr och årets resultat på 37,5 Mkr.
3. **Kommunens låneskuld får under 2013 uppgå till högst 500 Mkr**. Låneskulden är mellan boksluten oförändrad och uppgår till 120 Mkr. Återbetalningen av premierna från AFA på 23,2 Mkr samt att en så liten del investeringsutrymme ianspråktagits har begränsat behovet av upplåning. Kommunens totala skulder och avsättningar inklusive ej bokförd pensionsskuld uppgår till 1 111,1 Mkr och har under året ökat med endast 3,1 Mkr.
4. **Av kommunens lånestock ska 60 % ha en längre räntebindningstid än 6 månader**. Av kommunens låneskuld på 120 Mkr har 25 Mkr rörlig ränta och lånet kan sägas upp på 60 dagar. Vid årsskiftet hade således 95 Mkr, 79,2 % av kommunens lånestock, en räntebindningstid längre än 6 månader.
5. **Soliditeten i budget 2013 är 43,3 %**. Soliditeten har under året ökat med 3 % enheter och uppgår nu till 61,0 %. Även inklusive ansvarsförbindelsen för ej bokförd pensionsskuld är soliditeten positiv, 8,5 %.

Kommunens ekonomiska utveckling under 2013 ligger väl inom de ramar som sattes i budget 2013. Men det bör ändå uppmärksammas att kommunens låneskuld är oförändrad på grund av senareläggning av investeringar. Den låga nettokostnadsandelen förklaras av externt tillskjutna intäkter (AFA-medel). Exklusive dessa är nettokostnadsandelen 99,0 % vilket på sikt är för högt för en långsiktig balans i ekonomin med de stora investeringsvolymerna som planeras. Kommunens lån har på grund av det nuvarande låga ränteläget huvudsakligen tagits med bunden ränta.

Resultatutjämningsreserv RUR

Kommunfullmäktige beslutade 2013-12-16 att Ale kommun ska ha en resultatutjämningsreserv (RUR) och att det för Ale kommun maximala beloppet på 93,5 Mkr för retroaktiv avsättning 2010-2012 reserveras inom det egna kapitalet. Resultatutjämningsreserven ska inte överstiga 100 Mkr. Medel från resultatutjämningsreserven får endast ianspråkats för att täcka ett kommundotalt underskott som uppstår/uppstått till följd av att skatteintäkter och generella stats- och utjämningsbidrag understiger en ökning på 2,5 % det aktuella året.

En analys av årets resultat ger följande:

Belopp i Mkr	2013
Skatteintäkter	1 141,6
Generella stats- och utjämningsbidrag	226,7
Summa	1 368,3
1%	13,7
Resultat	37,5
Balanskravsjustering	
Avgår realisationsvinster	-4,4
Resultat efter balanskravsjustering	33,1
Max avsättning till RUR	19,4

Eftersom kommunfullmäktige beslutat att RUR högst får uppgå till 100 Mkr kan endast 6,5 Mkr avsättas i 2013 års bokslut.

Nämndernas resultat och verksamhet

Utbildningsnämndens verksamhetsår har kännetecknats av stora förändringar inom framförallt skolorganisationen. En av de större händelserna var avvecklingsbeslutet för Ale gymnasium. Ett beslut som dock på sikt kan komma att betyda mycket i form av förbättrad resurseffektivitet och en förstärkning till för- och grundskoleverksamhet.

Under hela år 2013 har utbildningsnämnden haft problem med att balansera intäkt- och kostnadssidan. Underskott har redovisats i samtliga uppföljningsrapporter. Huvudorsaken till detta ligger i för höga personalkostnader och då främst höga sjuklönekostnader. Efter beslut under hösten att omvandla timanställningar till grundbemanning kommer situationen inför 2014 att förbättras. Av årets resultat, - 8,0 Mkr, förklaras ca 5 Mkr av avvecklingskostnader för gymnasiet. Detta underskott har nämnden haft en acceptans för hos Kommunfullmäktige. Men det finns ekonomiska problem även inom förskolan och grundskolan. Så gott som samtliga enheter redovisar underskott. Skolverksamheten har svårt att nå budget i balans. De medel som tänkts för satsningar har till större delen använts för att täcka underskott. Nuvarande budgetfördelning med grundbelopp och tilläggsbelopp håller därför på att ses över för att kunna säkerställa en effektiv och accepterad resursfördelning.

Möjligheten idag att nå uppställda mål är liten. Av de fem mål som kommunfullmäktige satt som berör nämndens verksamhet 2013 har inga helt uppnåtts, några har förbättrats men det finns också de som försämrats. Oroande är resultaten i årskurs tre och behörighetsnivån till gymnasieskolan. Inom grundskolorna är behovet av särskilt stöd stort, vilket gör dem ekonomiskt sårbara. Under senhösten startade också arbetet med att förtäta grundskolans verksamhet för de äldre eleverna och förslag togs fram att avveckla Himlaskolan. Syftet är att öka personaltätheten i övrig verksamhet och på så sätt också förbättra resultaten i hela verksamheten.

Beslut har också fattats att starta en familjecentral vilket nu kommer att ske senast vid årsskiftet 2013/14. Starten av denna kommer att ge ett viktigt tillskott i arbetet med måluppfyllelsen i tidiga åldrar och bli en viktig funktion i ett helhetsperspektiv.

Nämndplanarbetet inför 2014 har slutförts och resultatet visar på två prioriterade områden; förbättrade elevresultat och förbättrad psykosocial arbetsmiljö för medarbetarna.

Kultur- och fritidsnämnden har genomfört sitt uppdrag inom tilldelad budgetram med ett ekonomiskt resultat om 12 tkr. De tillfälliga investeringsbidragen från 2012 har tillsammans med väl genomtänkta energibesparande åtgärder exempelvis i Ale Arena haft en gynnsam effekt på kostnadssidan. Samtliga enheter har bidragit

med spännande verksamhetsutveckling till exempel införande av Mer-öppna bibliotek och arbetet med den sista av fyra konstgräsplaner och de två näridrottsplatserna. Kulturverksamheten bidrar bland annat med en ny kulturplan för Ale, drivande av Skapande skola som nu når samtliga årskurser i grundskolan samt utveckling av efterfrågade bild och musikal-inriktningar inom kulturskolan. Vikingagården har trots bekymmer med sjuk-skrivningar lyckats genomföra delar av sitt uppdrag och Leader-projektet är förlängt till hösten 2014. Den öppna fritidsverksamheten fortsätter att utvecklas inom ramen för deltagandet i nätverket KEKS och genomförde bland mycket annat Festivalborg på sedvanligt lyckat sätt.

Av de tre mål som kommunfullmäktige satt som berör nämndens verksamhet 2013 har två helt uppnåtts, medan målet om fritidsverksamheten inte kunnat uppfyllas. Detta beror på bristande tillgänglighet till lokaler.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden gör ett positivt ekonomiskt resultat, 5,1 Mkr. Genom ökat och förbättrat samarbete inom individ- och familjeomsorgen har sektorn minskat kostnaden för köpt vård bland barn och unga. För att Ale kommun även fortsatt ska vara framgångsrikt i att skapa "hemmaplanslösningar" krävs nya tag för samordning av insatser runt barn och unga. Här äger socialtjänsten, fritid och skolan ett gemensamt ansvar. Att motivationsboendet blivit försenat i kombination med en ökning av inkommande ärenden innebär ökad påfrestning på en redan ansträngd vuxenhet. En ökad efterfrågan på platser inom särskilt boende har skett och hela 65 % av de som nyttjade plats på sektorns korttidsenhet var personer som väntade på särskilt boende. Inom personlig assistans, samt på funktionshinderns boende gör sektorn ett underskott.

Av de sex mål som kommunfullmäktige satt som berör nämndens verksamhet 2013 har två helt uppnåtts och övriga fyra ligger mycket nära målvärdet.

Samhällsbyggnadsnämnden gör ett positivt resultat för året på 0,7 Mkr. Antalet bostadsanpassningsärenden har varit färre och inte lika kostsamma som budgeterat. Hög personalomsättning och svårigheter i att återbesätta vissa tjänster har gjort att personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat. Då verksamhet teknik fick en relativt nedbantad budget för året användes detta budgetutrymme för att utföra nödvändiga underhållsåtgärder. Den höga personalomsättningen påverkar också möjligheten att utföra vissa uppdrag vilket gör att det är viktigt att fortsätta arbetet med att behålla medarbetarna längre i organisationen.

Fastighetsverksamheten har under året påverkats kraftigt av beslut tagna i utbildningsnämnden, vilket har lett till flera arbeten med omställning av pågående planering samt extremt korta genomförandetider.

Omfattande VA-arbeten har genomförts under året för

att säkra Alebornas vattenförsörjning och för att göra VA-nätet mer robust mot miljöpåverkan.

Arbetet med bemötandefrågor och förståelsen för företagarnas rollen har fortsatt med positivt resultat och utvecklas enligt de två mål som kommunfullmäktige satt 2013 som berör nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen har styrnings- och uppsiktsansvar över övriga nämnders och bolagets verksamheter. Kommunstyrelsen har det strategiska och operativa ansvaret inom främst administration, kommunikation, ekonomi/upphandling, IT och personal, liksom näringslivs- och exploateringsverksamhet, strategiskt miljöarbete och översiktsplanering finns inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Arbetet har nu fokuserats på att implementera Vision 2025 och att göra Ale kommun till en attraktiv plats att leva och verka på. För att möjliggöra målet på en befolkningstillväxt med 1,5 – 2 % per år pågår ett aktivt arbete med exploatering av nya bostadsområden och verksamhetsområden. Inom näringslivsverksamheten har ett näringslivsråd startats och ett stort antal företagsbesök gjorts, i syfte att förbättra företagsklimatet för hållbar tillväxt. IT-enheten har genom omfattande insatser, stöttat verksamhetens utveckling inte minst skolsatsningen "en-till en" dator till varje elev i grundskola och gymnasium. Kommunens ekonomiska utveckling har följts med godtagbara ekonomiska nyckeltal även för 2013. Ett arbete för att införa resultatstyrning har startat. Förutsättningarna för ett strategiskt personalarbete har stärkts genom nyrekrytering och omstrukturering av HR-avdelningen. Mätningarna under året av näringslivsklimatet och värden i KKiK tyder på att ovanstående insatser börjar ge resultat.

Kommunstyrelsens ekonomiska resultat är ett överskott på 4,6 Mkr. I detta resultat ligger även kostnader på -6,5 Mkr, som ska balanseras mot utvecklingsfonden och sociala investeringsfonden. Nämndens egna resultat blir då istället ett överskott på ca 11 Mkr som förklaras av stora positiva poster för lönerevision, kollektivtrafik och färdtjänst.

Av de fyra mål som kommunfullmäktige satt som berör styrelsens verksamhet 2013 har 2 helt uppnåtts och ett har inte uppnåtts men det har skett en avsevärd förbättring av näringslivsklimatet i kommunen. Det fjärde målet om medborgarnas syn på kommunen kan inte redovisas eftersom det i år inte skett någon medborgarundersökning.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav och kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning sträcker sig längre. Det är inte bara det ekonomiska resultatet i resultaträkningen som ska uppfyllas utan värdet på kommunens tillgångar ska bevaras, resursinsatser i förhållande till

utförda prestationer ska mätas och kvaliteten på verksamheten värderas. Nämndernas ekonomiska resultat ställt i förhållande till mål och verksamhetsmätt ger en bild på begreppet god ekonomisk hushållning:

Ale kommun som helhet lägger i sin vision stor vikt vid en god ekonomisk hushållning. Önskemål finns att kommunen ska expandera och dra nytta av den förändrade infrastruktur som väg- och järnvägsbygget för med sig. Ekonomin baseras på att kommunen ska klara en kommande tillväxt och att nämnderna förändrar och anpassar sin verksamhet efter de behov som såväl nuvarande som kommande medborgare kommer att ställa. Kommunen ska ha bra kvalitet på sina tjänster till invånarna samt vara attraktiv för näringsliv, turister och som arbetsgivare för kommunens anställda. Det sammanfattande omdömet blir att 2013 års verksamhet bedrivits med denna inriktning men att resultat och attraktivitet för invånarna måste fortsätta att förbättras för att bevara en god ekonomisk hushållning.

Personal

Utvecklingen av personalmåten och de insatser som gjorts för personalen redovisas under avsnittet Ale kommuns personal.

Verksamhetsmätt

Verksamhetsmåten kommenterats under respektive nämnd.

Miljö

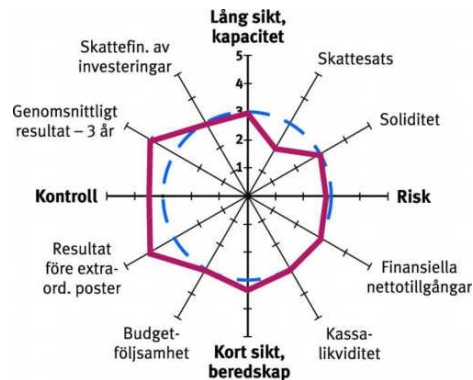
Miljöredovisning lämnas i särskilt avsnitt i årsredovisningen.

Finansiell utveckling

Kommun Forskning i Västsverige (KFi) utför årligen en studie av den finansiella utvecklingen och ställningen bland 55 kommuner som ingår i Västra Götaland och Halland. Den senaste rapporten avser åren 2010–2012. De finansiella nyckeltal som används i analysen är ovägda. Det innebär att alla de 55 kommuner som ingår väger lika tungt avseende medelvärde oavsett storlek. Den finansiella profil i form av ett så kallat spindeldiagram som används för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv.

Den streckade cirkeln är genomsnittet för samtliga ingående kommuner medan den heldragna cirkeln visar värden för Ale kommun.

Ale 2010 - 2011

Ale 2012

Resultat före extraordinära poster

En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är resultatet före extraordinära poster. Detta resultat innehåller alla kommunens löpande kostnader och intäkter och bör i förhållande till verksamhetens bruttokostnader ligga mellan 2-3 % över en längre tidsperiod. Detta för att kommunen ska kunna behålla sin kort- och långsiktiga handlingsberedskap. För expansiva kommuner med stora investeringar bör resultatet i de flesta fall ligga på mellan 3 % och 5 % om kommunens finansiella handlingsutrymme ska bibehållas.

För nyckeltalet ”resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader” redovisade Ale ett försvagat resultat mellan 2010 och 2012 med 1,7 procentenheter från 4,4 % till 2,6 %. Motsvarande genomsnittliga förändring för kommunerna i Västra Götaland och Halland var en förbättring med 0,1 procentenhet från 2,0 % till 2,1 %. Slutsatsen av ovanstående är att Ale uppvisar en svagare resultatutveckling mellan 2010 och 2012, men ett starkare resultat under 2012 jämfört med snittet i länen. Kommunen hade under 2012 det 17:e starkaste resultatet i länen. Detta innebar en 3:a i den finansiella profilen, vilket var en försvagning jämfört med 2010 och 2011, då kommunen fick en 4:a respektive år.

Genomsnittligt resultat – 3 år

Ale redovisade under de tre senaste åren ett genomsnittligt resultat före extraordinära poster per år på 3,3 %. Detta är att betrakta som god ekonomisk hushållning. Snittet i länen låg på 1,9 % för nyckeltalet.

Skattesats

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner i länen, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag. Kfi betonar dock också att storleken på skatteuttaget i stor utsträckning är en ideologisk fråga.

Ales skattesats låg 2012 på 21,87 kr. Det var 47 öre högre än genomsnittet bland Västra Götaland och Hallands läns, vilket uppgick till 21,40 kr. Ale hade under 2012 den 14:e högsta skatten i länen. Detta innebär att kommunen fick en 2:a i den finansiella profilen, vilket var samma som under 2010 och 2011.

Skatten varierade under 2012 mellan 19,96 kr och 23,26 kr i de olika kommunerna. Lägst primärkommunal skatt hade Partille med 19,96 kr följt av Mölndal med 20,26 kr. Högst skatt hade Dals-Ed med 23,21 kr följt av Färgelanda med 22,76 kr.

Sammanfattning finansiell utveckling

Sammanfattningsvis kan konstateras att Ales finansiella utveckling under den studerade treårsperioden har resulterat i en marginellt förändrad profil. Jämfört med snittet i länen, hade Ale vid utgången av 2012 ett något svagare finansiellt utgångsläge i förhållande till 2010. Av Ales profil för 2012 framgår också att kommunen detta år hade en genomsnittlig finansiell profil utifrån samtliga fyra perspektiv.

Kfi:s avslutande kommentarer angående Ale kommun är följande: ”Ale hade trots resultatförsvagningen en stabil finansiell utveckling under 2010-2012 och en ekonomi som påminner om genomsnittskommunen i Sverige. Kommunen skulle dock behöva stärka sin ekonomi ytterligare då de närmaste åren förväntas innebära stora utmaningar då ökade investeringar och ökade behov till följd av demografiska förändringar kommer påverka den kommunala ekonomin. Det är viktigt att kommunen bedriver en aktiv ekonomistyrning för att undvika fortsätta resultatförsvagningar”.

Bokslutet för år 2013 har till viss del förändrat Ale kommuns finansiella situation. Årets resultat på 37,5 Mkr ökar det egna kapitalet. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 har i år ökat med 37,0 Mkr. Detta innebär att kommunens soliditet inkl. ansvarsförbindelsen är oförändrad 8,5 %. Årets investeringar har fullt ut kunnat rymmas inom avskrivningsunderlaget och resultatet, vilket förbättrat både likviditet och soliditet (exkl ansvarsförbindelsen).

Kommunens borgensåtaganden vid årsskiftet har minskat med 27,4 Mkr i förhållande till föregående år men är fortfarande högt.

När det gäller budgetförsamhet har det vid den samlade nivån verksamhetens nettokostnader (exkl. AFA-medlen) varit en budgetavvikelse 2013 på 0,3 %, vilket är mycket bra.

2013 har skattesatsen varit 21,87 kr och detta är i jämförelse med GR-kommunerna bland de högsta.

Eftersom den finansiella profilen ställs i relation till de övriga jämförda kommunerna är det svårt att se hur Ales poäng kommer att utveckla sig, men i den egna utvecklingen har Ale 2013, genom ett bra ekonomiskt resultat, något förbättrat en del av sina finansiella tal.

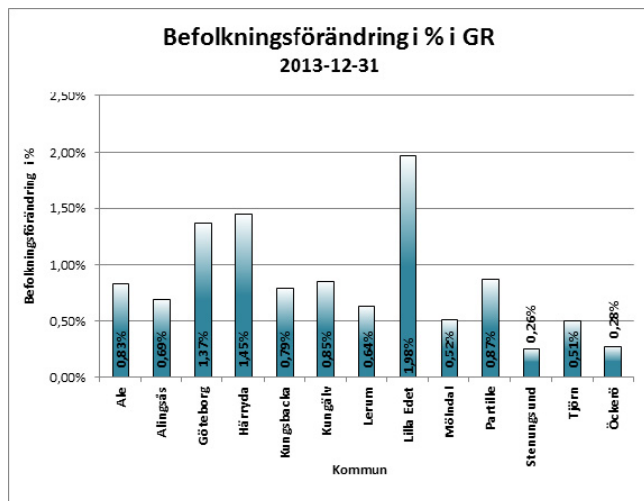
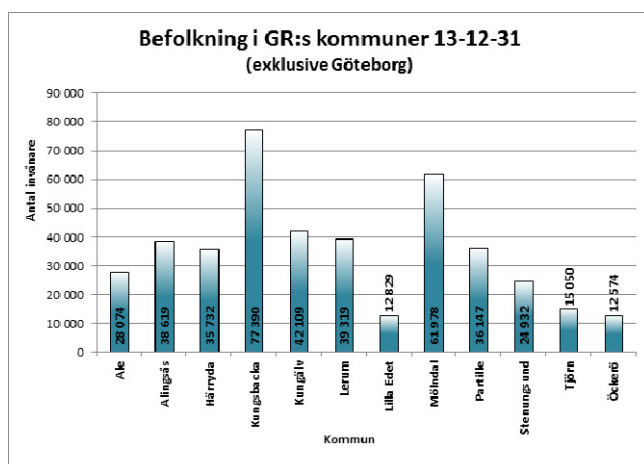

Fler Alebor

Under 2013 har antalet Alebor ökat med 232 (265) personer och invånarantalet uppgår vid årsskiftet till 28 074 (27 842). Detta motsvarar en befolkningsökning på 0,83 % (0,96 %). Befolkningsprognosen var vid budgettillfället beräknad till 28 047 personer. Födelseöverskottet är 99 (113) personer och flyttningsnettot är 133 (152) personer. 1 643 (1 492) personer flyttade in till Ale medan 1 510 (1 340) flyttade ut.

Samtliga GR-kommuner ökade sin befolkning 2013 och medelvärdet låg på 1,10 %.

Framtida hot och möjligheter

Sammantaget har även 2013 blivit ett finansiellt positivt år för Ale kommun och resultatet är klart bättre än budget, till största delen beroende på återbetalningen av AFA-medlen. Den ekonomiska utvecklingen präglas av vad som sker på finansmarknaden och med konjunkturen men också av vilka beslut och åtgärder som vidtas i den kommunala organisationen.

Kommunen står inför en önskad expansion samt en förändring av samhällsstrukturen i samband med den stora satsning som skett i samband med väg- och järnvägsprojektet. Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter har varit stor i Ale kommun. För att kunna utnyttja befintlig kommunal infrastruktur optimalt bildar bland andra bostadsförsörjningsprogram, plan för mark för verksamheter, strukturstudier för Älvängen och Nödinge underlag för hur och var den framtida byggnationen ska ske. Kommunen har också förvärvat mark för framtida bostadsutbyggnad.

Oron på finansmarknaden och lågkonjunkturen har medfört att det skett en uppbromsning av den förväntade expansionen. Betydande investeringar i bland annat förskolor/skolor och infrastruktur ska genomföras. En långsammare ökning av skatteintäkterna medför att en ökad upplåning måste ske för att finansiera investeringarna. Eftersom kommunen tillämpar den lagstadgade blandmodellen för redovisning av pensionskulden framstår kommunens låneskuld som allt mindre betungande. Om kommunen lockas att öka låneskulden, kan det om ett par år, i en ny högkonjunktur med höjda räntor och ökade kostnader för pensionsutbetalningar, ge ekonomiska svårigheter. Arbetsmarknadssituationen i regionen har inverkan på befolkningstillväxten och bostadsmarknaden.

Den expansion som kommunen planerar för ställer krav på kommunens omställningsförmåga. Kommuninvånarnas behov av kommunala tjänster måste tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt så att den kommunala ekonomin inte äventyras. Samtidigt måste medel reserveras för investeringar och stigande pensionskostnader. Det är ytterst viktigt att konsolidera ekonomin för att ha en långsiktig uthållighet.

Budget 2014

I budgeten 2014 är årets resultat 0 Mkr, 100 % i nettokostnadsandel. Detta förutsätter att samtliga nämnder bedriver sin verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna. Utbildningsnämnden har inte uppvisat en ekonomi i balans för 2013 och det krävs därför åtgärder.

Ale kommun behöver goda resultat på driftbudgeten de kommande åren för att till viss del kunna skattefinansiera det omfattande utbyggnadsbehovet som uppstår på grund av den förväntade befolkningsökningen fram till år 2025.

Förvaltningsberättelse för kommunens bolag och kommunalförbund

AB Alebyggen

Bolaget, med en omsättning på 179,1 Mkr, redovisar ett resultat efter finansiella poster på -0,6 Mkr. Det budgeterade resultatet var 1,6 Mkr. Resultatet belastas med en nedskrivning av aktieinnehavet i Skå-dal 31:3 med 4,5 Mkr. Nedskrivningen görs av försiktighetsskäl. Utan denna nedskrivning skulle således resultatet före dispositioner och skatt uppgått till 3,9 Mkr och därmed varit 2,3 Mkr bättre än budget. Som bokslutsdisposition har från periodiseringsfonderna återförts 2,9 Mkr till årets resultat. Detta är enligt regelsystemet en tvingande åtgärd och avser belopp avsatt vid 2008 års taxering. En ny avsättning till periodiseringsfond på 1,3 Mkr har gjorts i årets bokslut. Efter återföring/avsättning av periodiseringsfond och skattekostnader är årets redovisade resultat -0,2 Mkr.

Bolagets totala låneskuld till kreditinstitut har minskat med 28,1 Mkr och uppgår vid årets utgång till 623,5 Mkr. Bolagets genomsnittsränta vid årets utgång var 2,85 % (2012: 3,15 %) exklusive borgensavgift.

Bolaget har 2013 betalat en borgensavgift till kommunen på 0,5 %, cirka 3,1 Mkr.

Bolagets synliga soliditet (eget kapital + 78 % av obeskattade reserver/balansomslutningen) uppgår till 20,94 %. Motsvarande siffra för 2012 var 20,41 %. Med ökad nyproduktion minskar soliditeten om bolaget inte kan sätta in eget kapital motsvarande befintlig soliditet. Styrelsen har satt 15 % som undre gräns för en skälig soliditet.

Byggnader skrivs av med 2 % eller i förekommande fall det högre procenttal som är skattemässigt avdragsgillt. Inventarier, fordon och maskiner skrivs av enligt gällande skatteregler. Avskrivningarna uppgår till totalt 25,4 Mkr.

I Kommunfullmäktiges ägardirektiv anges: ”Med hänsyn tagen till de offentligrättsliga merkostnader som åligger bolaget ska bolagets långsiktiga direktavkastning uppgå till 5 % av fastighetsvärdet”. SABO har i slutet av 2013 presenterat en handledning med beskrivning av olika beräkningsmodeller för begreppet ”avkastningskrav”. Oaktat vilken modell Alebyggen, efter samråd med ägaren, kommer att tillämpa kommer en extern värdering av fastigheterna att genomföras under 2014. För enbart 2013 är direktavkastningen 6,3 % på bokfört fastighetsvärde, vilket egentligen inte är ett relevant tal och inte ska förväxlas med ”fastighetsvärdet” i ägardirektiven. Efter den extervärdering av fastigheterna som ska ske under 2014 kommer bolaget att kunna redovisa mer korrekta värden på avkastningen.

Förvärv och försäljningar

För att genomföra Furulundsprojektet har förvärv av markområde Målje 1:19 skett under året.

I juni 2013 förvärvade bolaget Ale Utby 20:3 beläget inom Kronogårdsområdet i Älvängen. Tillträde sker i juni 2014 för 36 lägenheter.

Inga försäljningar har skett under året.

Förberedelse för försäljning av sju äldreboendefastigheter pågår. Köpare är Rikshem AB ägt av fjärde AP-fonden och AMF-pension. För att säkerställa att köpeskillingen överensstämmer med marknadsvärdet har en extern värdering skett av fastigheterna. Vid årets utgång är parternas mål att överlåtelsen ska ske 1 april 2014.

Nybyggnation samt ombyggnader och underhåll

Ingen nyproduktion har färdigställts under 2013. I slutet av året har upphandling skett för byggandet av det under flera år planerade Furulundsprojektet i Alafors. Byggnation av gata in i området tillsammans med VA och övrig teknisk försörjning påbörjas några veckor in på 2014. Totalt ska det byggas 44 bostäder i området i varierande upplåtelseformer.

Genom kommunens omstrukturering av särskilda bostaden och serviceboenden har ett antal nyttillkomna lägenheter kunnat erbjudas på den öppna bostadsmarknaden. Det är 11 lägenheter inom Trolleviksområdet och under 2013 ytterligare 12 lägenheter i Bohus servicehus.

Planering och projektering har under året pågått för dels ett område längs Änggatan i Älvängen och dels en förtätning inom Norra Klöverstigen i Nödinge. Detaljplanerna för båda områdena har mot slutet av året gått ut på plansamråd respektive utställning. Under året har detaljplanearbete initierats för om-, till- och nybyggnad på Folketshus- och Mossvägen i Nol. Planarbetet omfattar också en ny förskola och bedrivs därför tillsammans med kommunens fastighetsavdelning.

Efterfråge- och uthyrningsläget är fortsatt högt. Nära 3 500 personer var vid årets utgång registrerade som aktivt bostadssökande, vilket är en oförändrad nivå jämfört med föregående år. Antalet sökande på varje ledigbliven lägenhet är mellan 40 – 120 personer och kötiden för att erhålla bostad är mellan 1,5 år – 3 år beroende på område och lägenhetsstorlek. Den genomsnittliga kötiden för alla kontrakt tecknade under 2013 var 1 år och 9 månader.

Hyresbortfallet för bostäder, garage och carports uppgick under året till 105 tkr (2012: 123 tkr).

Den 1 januari 2014 hade 310 hushåll betalt in medlems-

avgiften till den ideella intresseföreningen för kooperativ hyresrätt, vilket berättigar till en köplats till kommande projekt och ledigblivna befintliga. Motsvarande siffra för 1 januari 2013 var 290 hushåll.

För lokaler har vakansgraden och hyresbortfallet ökat till 101 tkr från 76 tkr år 2012. Några nya hyresgäster till bolagets industrifastighet på Rödjans väg, har inte hittats under året. Nuvarande hyreskontrakt löper dock till 2016-06-30.

Totalkostnaden för löpande och periodiskt underhåll uppgår 2013 till 49,5 Mkr (2012: 43,1 Mkr) varav hyresgästerna inom lägenhetsfunds-systemet har genomfört underhåll för 9,0 Mkr (2012: 8 Mkr). Underhållsinsatserna överstiger budget med ca 4 Mkr är en medveten åtgärd från styrelsen för att möta underhållsbehovet och ianspråkta bolagets periodiseringsfonder. Bland de större insatserna under 2013 märks tegelfasadreparationer för 5 Mkr i Nödinge kyrkby, utvändig målning och fasadrenovering ”nya” Odalvägen 2,9 Mkr respektive Änggången etapp II 5,2 Mkr och etapp III 3,9 Mkr. Slutförande av våtrumsrenovering av ”nya” Odalvägen i Skepplanda 1,9 Mkr och Lövåsvägen i Alafors 2,0 Mkr, markanläggningar, lekplatser, och belysning 2,0 Mkr och utbyte av vitvaror i lägenheter 2,2 Mkr och återställning av 2 gruppbofästelser inom Trollevik 2,4 Mkr.

För fastighetsdriften ligger kostnaderna över budget för 2013 med 210 tkr vilket motsvarar 0,62 %.

Framtiden

Efterfrågan på bostäder är fortfarande hög. Det råder bostadsbrist i Ale. Den absoluta merparten av de sökande har dock inte de ekonomiska förutsättningarna som krävs för att efterfråga bostäder i nyproduktion, varför det är svårt att tillgodose bostadsbristen genom ökat byggande. Styrelsen har fortfarande ambitionen att komma igång med ökad nyproduktion med förhoppningar om att flyttkedjor i slutändan frigör bostäder i det äldre och billigare beståndet. En tydlig utveckling av standardiserade hustyper med märkbart lägre byggkostnader börjar nu i allt större omfattning se dagens ljus. Tidigt ute var BoKlok och på senare tid har SABO:s ramupphandlingar av s.k. Kombohus väckt intresse. I Alebyggens Furulundprojekt kommer nu 24 lägenheter av 39 att byggas med ett sådant standardiserat ”Kombohus”.

Planmässigt underhåll är numera den enskilt största kostnaden i bolaget, nästan dubbelt så hög som räntekostnader inkl borgensavgifter. Fastighetsbeståndets ålderssammansättning kommer att kräva ökade underhållsinsatser och förmodligen även genomgripande ombyggnader de kommande åren. Av bolagets cirka 2 200 lägenheter är över hälften 35 år eller äldre. Nyproduktion och ombyggnad måste ske med en sådan balans att bolagets ekonomiska ställning kan upprätthållas. Det pågår för närvarande diskussioner om hur denna kapitalförsörjning ska ske.

Ale Exploatering AB

AB Alebyggens intressebolag (50 %) Ale Exploatering AB redovisar före bokslutsdispositioner och skatt ett resultat på 139,5 tkr (2012: 36,5 tkr). Efter bokslutsdispositioner och skatt är årets resultat 2,7 Mkr (2012: 14 Mkr). Bolagets egna kapital uppgår till 31,7 Mkr (2012: 28,9 Mkr) och obeskattade reserver till 1,2 Mkr (2012: 4,5 Mkr).

Ale Exploatering redovisar en vinst på grund av en större återföring av tidigare avsättning till periodiseringsfond. Ny avsättning till periodiseringsfond 1,2 mkr har gjorts för att möta kostnader för deltagande i en samverkansplan för Nödinge tätort under 2014. Bolaget har ca 100 bostäder under planering i centrala Nödinge och ett markanvisningsavtal avseende dessa har träffats med kommunen i slutet av året.

Bolagets intäkter består i huvudsak av kapitalintäkter eftersom exploateringsverksamheten är fortsatt låg, men med en förhoppning att komma igång under 2014.

Skå-dal 31:3 AB

Bolaget ägs till 100 % av AB Alebyggen. Bolaget äger enbart Bohus Centrum och förvärvades 1 april 2009.

Löpande och periodiskt underhåll har genomförts för 192 tkr (2012: 483 tkr). Bolagets resultat efter skatt är -213 tkr (2012: -93 tkr).

Centrumbyggnaden drabbades i mars 2012 av en omfattande brand, och årets resultat har av försiktighetsskäl belastats med 528 tkr, som är en tvistig fordran i anledning av branden.

Vakansgraden har minskat något men inte tillräckligt för att skapa ett långsiktigt godtagbart resultat. 136 kvm har nytecknats under året med dels utökning av vårdcentralen och dels en nyinrättad familjecentral.

Ale Utveckling AB

Bolaget är vilande från och med 2009.

Bohus Räddningstjänstförbund (BORF)

Bohus Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i Ale och Kungälv kommuner. Ale kommuns andel av förbundet uppgår till 35 % och Kungälv kommun andel uppgår till 65 %. Räddningstjänstförbundet redovisar ett positivt resultat på 1 081,5 tkr. Ale kommuns driftbidrag 2013 till förbundet var 21 956 tkr och Kungälv kommun driftbidrag var 40 775 tkr.

Verksamheten utgår från uppdraget i Handlingsprogram till skydd mot olyckor och omfattar räddningsinsatser vid olyckor eller överhängande fara för olyckor samt tillsyn enligt Lag om skydd mot olyckor, Lag om brandfarliga och explosiva varor.

Därtill finns ytterligare beslutade uppgifter enligt förbundsordningen.

Räddningstjänstförbundet togs i drift 2013-01-01 och är således fortfarande att betrakta som nybildat. 2013 har präglats av ett stort arbete med att få administration, organisation och verksamhet att fungera i den nya organisationsformen. Det har även lagts stor kraft på att samordna verksamhetssystem för att dessa skall fungera med medlemskommunerna.

Det har varit ett händelserikt år med ett långsiktigt, målriktat olycksförebyggande arbete, där tillsyn, information och utbildning utgör grunden. Kommunernas anställda samt skolelever är prioriterade grupper som huvuddelen av vårt utbildnings- och informationsarbete inriktas emot.

Det skadeavhjälpande arbetet har under året fortsatt att utvecklas för att möta samhällets risker och krav. Förbundet har det gångna året varit förskonade från större räddningsinsatser såsom skogsbränder, oljeutsläpp mm. Dock sattes förbundets operativa förmåga på prov under tidig vår då organisationen under två veckor fick

hantera ett stort antal bränder i skog och mark vilket var en effekt av den långa tiden utan nederbörd samt torrt fjolårsgräs.

Under 2013 har förbundet arbetat för en om- och tillbyggnad av brandstationen på Koön. Efter en intensiv vår beslutades om att byggnationen kunde startas och målet är att i maj 2014 inviga den ”nya” brandstationen vilken kommer att uppfylla dagens krav gällande arbetsmiljö, funktionalitet och trivsel.

Förbundet har även under 2013 arbetat med nyrekrytering av både operativ och administrativ personal. Detta har i sin tur sedan inneburit mycket arbete med introduktion och skapande av rutiner för att kvalitetsäkra viktiga uppgifter.

Förbundet har investerat och reinvesterat i fordon och material enligt den av direktionen beslutade planeringen.

Stor kraft har även lagts på att hitta bra koncept för att arbeta med våra medlemskommuner. Detta arbete, som kommer att fortsätta 2014, syftar till att förbundet skall fortsätta att vara en viktig kugge i att bygga och förvalta ett tryggt, säkert och hållbart samhälle med fokus på medborgarna.

Kommunkoncernens förvaltningsberättelse

Årets resultat

Det sammanlagda resultatet för kommunkoncernen uppgår till 34,5 Mkr, vilket är 8,4 Mkr lägre än 2012. I den sammanställda redovisningen ingår kommunens resultat 37,5 Mkr, AB Alebyggen -1,5 Mkr, Skå-dal 31:3 AB -0,4 Mkr, Ale Exploatering AB (50 %) 0,1 Mkr och Bohus räddningstjänstförbund (35 %) med 0,4 Mkr. Bolagens resultat har då justerats med förändring av periodiseringsfonder och skatt. Det totala koncernresultatet har sedan justerats med -0,2 Mkr avseende utdelning från AB Alebyggen till kommunen, +4,5 Mkr avseende nedskrivning av aktievärdet i Skå-dal 31:3 AB, -7,6 Mkr för ned- och avskrivning av övervärde fastighet, samt +1,7 Mkr för justering av uppskjuten skatteskuld avseende övervärde.

Finansnetto

Det samlade negativa finansnettot uppgår till -29,9 Mkr. Kommunkoncernens finansiella nettokostnader har ökat med 3,0 Mkr jämfört med föregående år.

Likviditet

I likviditeten avläses den kortfristiga betalningsberedskapen. De kortfristiga skulderna uppgår till 292,7 Mkr, medan de likvida medlen tillsammans med kortfristiga fordringar uppgår till 239,9 Mkr. Detta är en likviditetsförsämring från 0,85 (2012) till 0,82. Koncernkontot disponerar en checkkredit med en limit på 30 Mkr.

Eget kapital

Det egna kapitalet för kommunkoncernen uppgår till 921,6 Mkr.

Soliditet/skuldsättning

Den långfristiga betalningsförmågan avläses i soliditeten, som visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Den sammanlagda soliditeten för kommunkoncernen uppgår till 44,3 %, vilket är en förbättring med 2,3 procentenheter jämfört med föregående år (42,0 %). Låneskulden har minskat med 30,1 Mkr och uppgår nu till 768,4 Mkr.

Framtid och risk

Kommunen är beroende av att AB Alebyggen har en god ekonomisk stabilitet. Förutom sitt ägarskap har kommunen också ett stort borgensengagemang. När kommunens kreditvärdighet bedöms avläses kommunens totala åtaganden. Kreditvärdigheten har betydelse för möjligheterna att ta upp nya lån samt dess villkor.

Redovisningsprinciper

Kommunens redovisning

Redovisningen är anpassad till bestämmelserna i Kommunal redovisningslag (KRL). Enligt den kommunala redovisningslagen ska kommunerna redovisa i enlighet med god redovisningssed. Kommunen tillämpar, med få undantag, de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR). De avsteg som görs från gällande redovisningsprinciper redovisas nedan under rubriken Exploateringsstillgångar.

Fr o m 2013-01-01 tillämpas den nya kommunala kon-toplanen, Kommun-Bas13.

Anläggningstillgångar och kapitalkostnader

Värdering av anläggningstillgångar sker till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Anskaffningsvärdet innefattar investeringsutgiften minskat med eventuella investeringsbidrag. Avskrivningarna beräknas på anskaffningsvärdet. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod. Viss vägledning finns i SKL:s förslag till avskrivningstider. Ale kommun tillämpar en beloppsgräns på 25 tkr (50 tkr t.o.m. år 2010) för aktivering av anläggningstillgångar.

- 50 år Förvaltningsbyggnader.
- 33 år Skolbyggnader, gymnastiklokaler, förskolor, vårdhemsbyggnader, brandstationer.
- 20 år Fritidsanläggningar, provisoriska och temporära byggnader, förrådsbyggnader av enklare kvalitet. Parkeringsplatser och markarbeten.
- 10 år Maskiner för storkök, kontorsmöbler och inredningsartiklar, ismaskiner, utrustning till lekplatser, brand- och räddningsfordon, större lastbilar och maskiner.
- 5 år Skolmöbler, AV-utrustning, nätverksanslutning, personbilar, mindre lastbilar och släpkärror.
- 3 år Datorer och kringutrustning.
- Mark, ingen avskrivning.

Kapitalkostnader, dvs. avskrivningar och internränta beräknas enligt nominell metod. Internräntan för 2013 uppgick till 2,9 %.

Exploateringsstillgångar

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Årlig avskrivning sker inte och nedskrivningar sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet. Enligt Rådet för kommunal redovisning bör resultatavräkning ske i takt med försäljning av tomter/områden. Ale kommun har tidigare tillämpat försiktighetsprincipen och resultatavräknat först när ett helt område har färdigställts. Numera sker resultatavräkning vid inkomster där motsvarande förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Detta är oftast möjligt

först i slutskedet av exploateringsprojektet.

Kommunen har även i vissa fall låtit exploateringsutgifter för kommunens egna VA-ledningar m.m. direktavräknas som kostnad för sålda tomter, vilket strider mot den kommunala redovisningslagen. Investeringsutgifter i kommunens egna anläggningar bör aktiveras och bli föremål för löpande avskrivningar under den beräknade nyttjandetiden. Kommunen har nu anpassat redovisningen för att möjliggöra detta. Principen kommer att tillämpas i kommande exploateringsprojekt där detta är aktuellt.

2013-05-14 antog kommunstyrelsen dokumentet "Exploateringsprocessen i Ale kommun" som beskriver Ale kommuns rutiner för exploateringsprocessen. Som en följd därav beräknas och belastas aktiva exploateringsprojekt med intern kostnadsränta fr o m 2013-07-01. (2,9% år 2013)

Likvida medel

Koncernens tillgångar placerade på koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel av koncernkontot redovisas som kortfristig skuld i kommunen.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade före år 1998, förutom garanti- och visstidspensioner, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalning av sådana förmåner redovisas bland verksamhetens kostnader.

Nyintjänade pensionsförmåner fr.o.m. räkenskapsåret 1998 redovisas dels som en kortfristig skuld (avgiftsbestämd ålderspension) och dels som en avsättning (förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner) i balansräkningen och ingår i verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I såväl den kortfristiga skulden som avsättningsbeloppet ingår löneskatt. Räntan redovisas som en finansiell kostnad.

De årliga premier som inbetalats till SPP för de anställda som har en försäkringslösning för den kompletterande ålderspensionen ingår i verksamhetens kostnader. I och med den premiebetalningen ingår inte de anställdas pensionsskuld för kompletterande ålderspension i skulden hos KPA utan är den anställdes relation till försäkringsbolaget. Beräkningarna har gjorts enligt avtalet KAP-KL och framräknade enligt den rekommenderade modellen RIPS. SPP meddelar att fullständig samordning ännu inte skett och kan därför inte lämna uppgift om vad det kommer att kosta.

Periodisering

Fördelningen av kostnader och intäkter på korrekt redovisningsperiod sker i allt väsentligt. Årets anslutningsavgifter för VA har i sin helhet intäktsförts under 2013. Motsvarande kostnader har under 2013 varit driftsrelaterade så det följer matchningsprincipen. Behov av periodisering av intäkterna kommer att beaktas i samband med att investeringsbehovet aktualiseras.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

1. Preliminära månatliga skattebetalningar
2. Prognos över redovisningsårets slutavräkning
3. Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt för föregående redovisningsår

Den preliminära slutavräkningen för 2013 har gjorts i enlighet med RKR:s rekommendation nr 4.2, vilket innebär att det är SKL:s decemberprognos, cirkulär 13:72 som använts.

Kommunal fastighetsavgift

Den kommunala fastighetsavgiften har tagits upp till det rekommenderade beloppet i SKL:s cirkulär 14:2.

Leasingavtal

Ale kommun leasar personbilar och datorer med en löptid på högst tre år. Kommunernas samtliga leasingavtal klassificeras som operationella och har inte tagits upp i balansräkningen utan redovisas som hyresavtal.

Kommunkoncernen

Redovisningen av kommunkoncernen omfattar kommunen som moderbolag och företag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20%. De bolag som inte i väsentlig omfattning påverkar den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning har inte konsoliderats. I kommunkoncernen ingår

även räddningstjänstens verksamhet som fr o m år 2013 har flyttats från kommunal verksamhet till ett kommunalförbund, Bohus Räddningstjänstförbund (BORF), som delas med Kungälv kommun.

Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterföretagens tillgångs- och skuldposter respektive intäcks- och kostnadsposter har tagits med. Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Redovisningsprinciperna är inte helt enhetliga mellan kommunen och dotterbolagen. I den mån det varit möjligt har kommunens principer styrts. Någon anpassning av avskrivningsprinciper har till exempel inte gjorts.

Affärsverksamheter

Enligt "Lagen om allmänna vattentjänster" som trädde i kraft 2007-01-01 ska den ekonomiska redovisningen för VA-verksamheten särredovisas. Syftet är att tillgodose behovet av information till VA-kollektivet att de avgifter som tas ut är riktiga. Ale kommun redovisar därför separat resultat- och balansräkning för VA-verksamheten för 2013. Den del av affärsverksamheternas resultat som avser taxekollektivet redovisas som förutbetalda kostnader (VA) respektive förutbetalda intäkter (Renhållning) i kommunens balansräkning.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2012	2013	2012	2013
Verksamhetens intäkter	1	318,2	288,6	451,7	421,2
Återbäring avgifter AFA försäkring		23,9	23,2	23,9	23,2
Verksamhetens kostnader	2	-1 563,5	-1 568,8	-1 642,2	-1 646,6
Avskrivningar	3	-60,8	-67,0	-87,4	-102,5
Verksamhetens nettokostnader		-1 282,2	-1 324,0	-1 254,0	-1 304,7
Skatteintäkter	4	1 107,4	1 141,6	1 107,4	1 141,6
Generella statsbidrag o utjämningsbidrag	5	216,4	226,7	216,4	226,7
Finansiella intäkter	6	4,8	5,3	2,6	2,5
Finansiella kostnader	7	-6,4	-12,1	-29,5	-32,4
Skattkostnad	8	-	-	-	0,8
Resultat före extraordinära poster		40,0	37,5	42,9	34,5
Extraordinära intäkter/kostnader		-	-	-	-
Årets resultat		40,0	37,5	42,9	34,5
Nettokostnadsandel inkl finansnetto		97,0 %	97,3 %		

Kassaflödesanalys

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	40,0	37,5	42,9	34,5
Justering för av- och nedskrivningar	60,8	67,0	87,4	102,5
Justering för gjorda avsättningar	0,7	9,5	-2,5	8,1
Justering för realisationsvinster/förluster	4,0	6,2	4,4	6,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	105,5	120,2	132,2	151,3
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	-4,0	39,7	-0,5	42,3
Ökning/minskning av förråd, varulager, pågående arbeten	-6,1	-19,7	-6,1	-19,7
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	44,3	-43,4	22,2	-46,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	139,7	96,8	147,8	127,8
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-150,8	-84,6	-159,8	-117,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,9	11,8	32,4	11,8
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Minskning av finansiella anläggningstillgångar	1,7	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-147,2	-72,8	-127,4	-105,2
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	40,0	30,0	46,4	30,4
Amortering av skuld	-26,0	-30,0	-47,2	-60,5
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-0,8	-7,6	2,5	3,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	13,2	-7,6	1,7	-26,9
Årets kassaflöde	5,7	16,4	22,1	-4,3
Likvida medel från årets början	104,1	109,8	125,9	148,0
Likvida medel vid årets slut	109,8	126,2	148,0	143,7
Förändring likvida medel	5,7	16,4	22,1	-4,3

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	811,4	818,0	1 681,1	1 656,5
- Maskiner, fordon och inventarier	10	79,9	75,2	83,2	86,7
- Pågående ny- och ombyggnader		-	-	2,4	22,3
Finansiella anläggningstillgångar	11	29,1	36,7	17,9	14,7
Summa anläggningstillgångar		920,4	929,9	1 784,6	1 780,2
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	12	43,5	60,9	43,5	60,9
Övriga kortfristiga fordringar	13	136,6	96,9	138,5	96,2
Likvida medel	14	109,8	126,2	148,0	143,7
Summa omsättningstillgångar		289,9	284,0	330,0	300,8
Summa tillgångar		1 210,3	1 213,9	2 114,6	2 081,0
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		40,0	37,5	42,9	34,5
Resultatutjämningsreserv		-	93,5	-	93,5
Övrigt eget kapital		662,4	608,9	844,2	793,6
Summa eget kapital		702,4	739,9	887,1	921,6
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	16	67,6	82,3	67,6	82,8
Avsättning för återställande av deponi		12,2	7,1	12,2	7,1
Investeringsfond VA	17	4,0	3,9	4,0	3,9
Uppskjuten skatt		-	-	6,4	4,5
Summa avsättningar		83,8	93,3	90,2	98,3
Skulder					
Långfristiga skulder	18	120,0	120,0	798,5	768,4
Kortfristiga skulder	19	304,1	260,7	338,8	292,7
Summa skulder		424,1	380,7	1 137,3	1 061,1
S:a eget kapital, avsättningar o skulder		1 210,3	1 213,9	2 114,6	2 081,0
Ställda panter (fastighetsinteckningar)		-	-	38,2	38,2
Ansvars- och borgensförbindelser	20	639,7	612,3	106,9	106,5
Jämkad mervärdesskatt, Ale arena avskrivs under en 10-års period fr o m 2008		2,5	2,1	2,5	2,1
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (inkl löneskatt)	21	600,1	637,1	600,1	637,1
Soliditet		58,0 %	61,0 %	42,0 %	44,3 %

Notförteckning

Not 1

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	19,4	18,2	19,4	18,2
Taxor, avgifter och ersättn.	110,4	114,9	102,7	104,5
Hyror och arrenden	26,2	31,9	168,2	177,3
Bidrag*	137,5	99,0	137,5	99,0
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	23,3	19,8	22,4	17,4
Exploateringsintäkter	1,2	4,4	1,2	4,4
Realisationsvinster	0,2	0,4	0,3	0,4
	318,2	288,6	451,7	421,2

* År 2012 ingår bidrag från staten för marksanering med 47,4 Mkr jämfört med 8,8 Mkr år 2013.

Not 2

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Verksamhetens kostnader				
Inköp anlägg.-/underhållsmat.	8,8	6,6	18,3	16,0
Inköp vatten/el för distribution	5,9	6,3	5,9	6,3
Bidrag och transfereringar	60,9	43,4	60,9	43,4
Köp av verksamheter och ent-repr.*	354,0	333,9	354,0	309,9
Personalkostnader**	934,1	961,8	954,9	996,6
Lokal- och fastighetskostnader	81,6	83,3	48,0	50,9
Försäkringar, skatter och avg.	18,0	18,5	32,9	32,0
Övriga verksamhetskostnader	94,8	104,0	161,4	180,5
Realisationsförluster och utrange-ringar	5,4	11,0	5,9	11,0
	1 563,5	1 568,8	1 642,2	1 646,6

* År 2012 ingår kostnader för marksanering med 45,1 Mkr jämfört med 7,3 Mkr år 2013.

**Personalkostnader	2012	2013	
Löner och arvoden	657,0	675,2	(+2,8%)
Sociala avgifter	198,1	202,5	(+2,2%)
Pensionskostnader och löneskatt	74,1	79,3	(+7,0%)
Övriga personalkostnader	4,9	4,8	(-0,2%)
	934,1	961,8	(+3,0%)

Not 3

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Avskrivningar				
Byggnader och tekn. anlägg.	41,1	44,6	66,6	77,4
Maskiner, fordon och inventarier	19,7	22,4	20,8	25,1
	60,8	67,0	87,4	102,5

Not 4

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Skatteintäkter				
Prel. skatteinbet. under året	1 094,8	1 147,7	1 094,8	1 147,7
Prognos slutavräkning	12,4	-6,8	12,4	-6,8
Differens slutlig taxering o redov skatteintäkt föregående år	0,2	0,7	0,2	0,7
	1 107,4	1 141,6	1 107,4	1 141,6

Not 5

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Generella statsbidrag/ utjämningsbidrag				
Inkomstutjämnning	165,8	184,6	165,8	184,6
Kostnadsutjämnning	-4,9	-17,5	-4,9	-17,5
Regleringsbidrag/avgift	13,6	12,7	13,6	12,7
Bidrag för LSS-utjämnning	0,0	1,1	0,0	1,1
LSS-utjämningsavgift	-2,5	0,0	-2,5	0,0
Fastighetsavgift	44,4	45,8	44,4	45,8
	216,4	226,7	216,4	226,7

Not 6

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Finansiella intäkter				
Ränteutäkter	1,6	1,8	2,6	2,3
Borgensprovisioner	3,2	3,1	-	-
Utdelning	-	0,4	-	0,2
	4,8	5,3	2,6	2,5

Not 7

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-3,2	-3,4	-26,3	-23,9
Aktiverade räntekostn*	-	0,7	-	0,9
Ränta på pensionsskuld	-3,2	-2,0	-3,2	-2,0
Ökning av pensionsskuld**	-	-7,4	-	-7,4
	-6,4	-12,1	-29,5	-32,4

* Fr o m 2013-07-01 beräknas och aktiveras räntekostnader på aktiva exploateringsprojekt.

** Avser den del av ökningen av pensionsskulden som beror på sänkning av diskonteringsräntan. (jämförelsestörande)

Not 8

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012	2013	2012	2013
Skattekostnad				
Aktuell skatt	-	-	-2,3	-1,3
Uppskjuten skatt	-	-	2,3	2,1
	0,0	0,0	0,0	0,8

Not 9

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mkr	Markreserv	Verksamhets fastigheter	Fastigheter för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Fastigheter för annan verksamhet	Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	
						2013	2012
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	19,3	976,7	139,9	195,8	1,8	1 333,5	1 222,6
Årets investering	7,3	17,0	14,9	18,6	-	57,8	118,2
Försäljning/ utrangering	-	-5,5	-	-	-1,3	-6,8	-7,3
Omklassificering	-0,8*)	-	-	-	-	-0,8	-
Utg ack anskaffningsvärde	25,8	988,2	154,8	214,4	0,5	1 383,7	1 333,5
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	0,0	-405,0	-63,6	-52,9	-0,6	-522,1	-482,5
Årets avskrivningar	-	-31,6	-4,0	-9,0	-	-44,6	-41,1
Försäljning/ utrangering	-	0,5	-	-	0,5	1,0	1,5
Omklassificering	-	-	-	-	-	-	-
Utg ack avskrivningar	0,0	-436,1	-67,6	-61,9	-0,1	-565,7	-522,1
Ing planenligt restvärde	19,3	571,7	76,3	142,9	1,2	811,4	740,1
Utg planenligt restvärde	25,8	552,1	87,2	152,5	0,4	818,0	811,4
Kommunkoncernen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	66,2	976,7	1 343,7	195,8	1,8	2 584,2	2 499,2
Årets investering	7,3	17,8	15,7	18,6	-	59,4	126,3
Försäljning/ utrangering	-	-5,5	-	-	-1,3	-6,8	-41,3
Omklassificering	-0,8*)	-	-	-	-	-0,8	-
Utg ack anskaffningsvärde	72,7	989,0	1 359,4	214,4	0,5	2 636,0	2 584,2
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	-	-405,0	-444,6	-52,9	-0,6	-903,1	-841,4
Årets avskrivningar	-	-31,6	-36,8	-9,0	-	-77,4	-66,6
Försäljning/ utrangering	-	0,5	-	-	0,5	1,0	4,9
Omklassificering	-	-	-	-	-	-	-
Utg ack avskrivning	-	-436,1	-481,4	-61,9	-0,1	-979,5	-903,1
Ing planenligt restvärde	66,2	571,7	899,1	142,9	1,2	1 681,1	1 657,8
Utg planenligt restvärde	72,7	552,9	878,0	152,5	0,4	1 656,5	1 681,1

*) Anser omföring från markreserv till exploateringsfastigheter.

Not 10

Maskiner, fordon och inventarier, Mkr	Maskiner	Fordon	Inventarier o byggnads- inventarier	Summa maskiner, fordon och inventarier	
				2013	2012
Kommunen					
Anskaffningsvärde					
Ing ack anskaffningsvärde	1,8	42,7	180,7	225,2	196,5
Årets investering	0,4	3,8	22,6	26,8	32,6
Försäljning/ utrangering	-	-19,5	-16,3	-35,8	-3,9
Omklassificering	-	-	-	-	-
Utg ack anskaffningsvärde	2,2	27,0	187,0	216,2	225,2
Avskrivningar					
Ing ack avskrivningar	-1,0	-29,6	-114,7	-145,3	-129,4
Årets avskrivningar	-0,2	-2,6	-19,6	-22,4	-19,7
Försäljning/ utrangering	-	13,9	12,8	26,7	3,8
Omklassificering	-	-	-	-	-
Utg ack avskrivningar	-1,2	-18,3	-121,5	-141,0	-145,3
Ing planenligt restvärde	0,8	13,1	66,0	79,9	67,1
Utg planenligt restvärde	1,0	8,7	65,5	75,2	79,9
Kommunkoncernen					
Anskaffningsvärde					
Ing ack anskaffningsvärde	1,8	42,7	193,3	237,8	209,2
Årets investering	1,0	9,4	27,3	37,7	33,1
Försäljning/ utrangering	-	-19,5	-16,5	-36,0	-4,5
Omklassificering	-	-	-	-	-
Utg ack anskaffningsvärde	2,8	32,6	204,1	239,5	237,8
Avskrivningar					
Ing ack avskrivningar	-1,0	-29,6	-124,0	-154,6	-138,2
Årets avskrivningar	-0,3	-3,5	-21,3	-25,1	-20,8
Försäljning/ utrangering	-	13,9	13,0	26,9	4,4
Omklassificering	-	-	-	-	-
Utg ack avskrivning	-1,3	-19,2	-132,3	-152,8	-154,6
Ing planenligt restvärde	0,8	13,1	69,3	83,2	71,0
Utg planenligt restvärde	1,5	13,4	71,8	86,7	83,2

Not 11

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Finansiella anläggnings-tillgångar				
Aktier	18,3	18,3	0,8	0,8
Andelar*	2,1	2,1	3,6	3,6
Långfristiga fordringar**	7,5	15,1	12,3	9,1
Bostadsrätter	1,2	1,2	1,2	1,2
	29,1	36,7	17,9	14,7

* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening ingår med 0,7 Mkr och avser inbetalt andelskapital år 1994. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 4 881 429 kr för Ale kommun som ej finns med i balansräkningen. Ale kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2013-12-31 till 5 594 756 kr.

** År 2013 ingår en reversfordran hos BORF (Bobus Räddningstjänstförbund) på 9,5 Mkr, motsvarande värdet av övertagna fordon, maskiner och inventarier som tidigare tillhörde kommunen. Avgår 1,7 Mkr kortfristig del som redovisas bland kortfristiga fordringar.

Not 12

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Exploateringsfastigheter				
Bostadsområden	24,2	37,0	24,2	37,0
Verksamhetsområden	23,5	23,3	23,5	23,3
Vägprojektet "BanaVäg i Väst"	-4,2	0,6	-4,2	0,6
	43,5	60,9	43,5	60,9

Not 13

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Övriga kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	27,3	24,5	23,7	19,5
Övriga fordringar	0,4	2,1	2,6	0,7
Skattefordringar	-	-	1,4	3,4
Skattekonto	1,1	0,5	1,2	0,5
Fordran mervärdeskatt	9,4	4,1	10,2	5,0
Upplupna skatteintäkter	46,6	24,2	46,6	24,2
Förutbet kostn aff verks VA	3,4	2,0	3,4	2,0
Förutbet kostn/upplupna int	48,5	39,5	49,4	40,9
	136,7	96,9	138,5	96,2

Not 14

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Likvida medel				
Bank*	109,8	126,2	148,0	143,7
	109,8	126,2	148,0	143,7
* varav förmedlade medel	0,1	0,1	0,1	0,1

Beviljad checkkredit för koncernkontot är 30 Mkr.
Koncernkontots saldo uppgår 2013-12-31 till 125,1 Mkr.
Kommunens behållning av koncernkontot är 90,8 Mkr.
AB Alebyggens har en behållning på 33,9 Mkr.
Skå-dal 31:3 har en behållning på 0,3 Mkr.
Ale Utveckling AB (vilande) har en behållning på 0,1 Mkr.
Kreditinstitut är Swedbank AB.

Not 15

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Eget kapital				
Ingående balans	662,4	702,4 *	844,2	887,1
Årets resultat	40,0	37,5 **	42,9	34,5
Utgående eget kapital	702,4	739,9	887,1	921,6

*varav:
107,9 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader.
9,5 Mkr är reserverade för social investeringsfond.
23,9 Mkr är reserverade för utvecklingsfond.
93,5 Mkr är reserverade för resultatutjämningsreserv (RUR).

** varav:
-1,1 Mkr har utnyttjats för social investeringsfond.
-5,4 Mkr har utnyttjats för utvecklingsfond.

Not 16

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Avsättning för pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	50,9	62,6	50,9	63,0
Beräkn ålderspension för förtr valda	1,1	1,7	1,1	1,7
Avsatt till visstidspensioner	2,4	1,9	2,4	1,9
Löneskatt	13,2	16,1	13,2	16,2
	67,6	82,3	67,6	82,8

Avser pensioner intjänade efter 1998, visstidspensioner samt AGF-KL vid omställnings-erbjudande. Pensionsavsättningen har beräknats exkl de personer som har sin förmånsbestämda ålderspension i SPP. Pensionskulden har beräknats enligt KAP-KL och RIPS. Aktualiseringsgraden är 96,0%, dvs av vilka alla pensionsgrundande tider är utredda. Medlen används i verksamheten, s k återlämning.

Förmånsbestämd ålderspension	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2012-12-31	50 868	63 209
Ränteuppräknig	943	1 172
Basbeloppsuppräknig	560	696
Nya utbetalningar	-1 961	-2 437
Sänkning av diskonteringsräntan	5 714	7 100
Slutbetalning FAP	38	47
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	5 897	7 328
Nya efterlevandepensioner	599	744
Övrigt	-27	-34
Avsatt till pensioner per 2013-12-31	62 631	77 825

Fr o m 2003-04-01 har ca 100 anställda en försäkringslösning genom SPP. Kommunen betalar premier till SPP. Pensionsförpliktelsen ingår inte i ovan angivna skuld. SPP kan inte lämna uppgift om hur stor del av förpliktelsen som ingår i försäkringen.

Ålderspension förtröende-valda	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2012-12-31	1 057	1 313
Ränteuppräknig	24	30
Basbeloppsuppräknig	12	15
Sänkning av diskonteringsräntan	203	252
Nyintjänade	445	553
Avsatt till pensioner per 2013-12-31	1 741	2 163

Avsatt till visstidspensioner ÖK-SAP	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2012-12-31	2 440	3 032
Ränteuppräknig	38	47
Basbeloppsuppräknig	27	34
Utbetalning ÖK-SAP	-656	-815
Sänkning av diskonteringsräntan	37	46
Övrigt	8	10
Avsatt till pensioner per 2013-12-31	1 893	2 352

Not 17

Mkr	Kommunen		Kommunkon-cernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Investeringsfond VA				
Ingående balans	4,1	4,0	4,1	4,0
Avsätt för investering	-	-	-	-
Avskrivn av investering	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Utgående balans	4,0	3,9	4,0	3,9

Fonden upplöses i takt med avskrivning av investeringen.

Not 18

Långfristiga skulder			
Kommunen			
Låneportföljens sammansättning 2013-12-31	Belopp mkr	Återbetalningsdag	Ränta %
Kommuninvest i Sverige AB	25,0	upps 60 dgr	KI-ränta
Kommuninvest i Sverige AB	25,0	2016-09-28	3,16 %
Kommuninvest i Sverige AB	20,0	2015-08-12	1,85 %
Kommuninvest i Sverige AB	20,0	2017-09-25	2,33 %
Kommuninvest i Sverige AB	30,0	2016-09-11	2,74 %
Summa	120,0		

Under året har ett lån på 30 Mkr amorterats och ett nytt lån på 30 Mkr har tagits upp. Genomsnittlig låneränta under året har varit 2,67%. Återstående lånetid: > 6 mån = 95-120 Mkr

Ale kommun aktiverar fr o m 2013-07-01 lånekostnader för aktiva exploateringsprojekt då extern upplåning skett. Under år 2013 har 0,7 Mkr aktiverats.

AB Alebyggen aktiverar lånekostnader under byggtiden då extern upplåning skett. Under år 2013 har 0,2 Mkr aktiverats.

Kommunens bolag	Mkr
AB Alebyggen har långfristiga skulder på	631,3
Låneportföljens sammansättning 2013-12-31:	
Lån med rörlig ränta alt. återstående räntebindingstid inom 1 år:	156,2
Lån med räntebindingstid inom 2 år:	129,0
Lån med räntebindingstid inom 3 år:	122,5
Lån med räntebindingstid med 4 år eller fler:	215,7
Räntefri skuld till ek. för. Kooperativ hyresrätt:	30,2
Övrig långfristig skuld	1,0
Amorteringar inom 1 år uppgår till 23,3 Mkr	
AB Alebyggens dotterbolag Skådal 31:3 AB har långfristiga skulder till kreditinstitut på:	17,8
Bohus räddningstjänstförbund (BORF) har långfristiga skulder på 20,5 Mkr. Ale kommuns andel (35%) är 7,2 Mkr, varav 7,9 Mkr har eliminerats pga koncerninterna poster.	-0,7
Ale utveckling AB och Ale Exploatering AB hade inga långfristiga skulder per 2013-12-31.	

Not 19

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	79,7	41,8	96,2	55,5
Personalens skatter	15,3	14,0	15,6	14,5
Uppl pens kostn ind del	36,8	38,4	36,8	38,4
Semester- o ö-tidsskuld	63,6	65,8	64,7	67,5
Upplupna löner	9,7	10,4	9,7	11,0
Upplupna arbetsgivaravg	17,7	16,5	18,5	17,4
Förutbet int fr Renhålln	1,2	1,0	1,2	1,0
Saldo koncernkonto				
- AB Alebyggen	26,6	33,9	-	-
- Skå-dal 31:3	1,2	0,3	-	-
- Ale Utveckling AB	0,1	0,1	-	-
Skuld mervärdeskatt	-	-	0,9	0,9
Skatteskulder	-	-	0,1	-
Uppl kostn/förutbet int	50,7	36,4	69,6	59,5
Övriga kortfristiga skulder	1,5	2,1	25,5	27,0
	304,1	260,7	338,8	292,7

Not 20

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012 1231	2013 1231	2012 1231	2013 1231
Ansvars- och borgensförbindelser				
AB Alebyggen	636,6	609,2	-	-
Renova AB	1,0	1,2	1,0	1,2
GRYAAB	0,1	0,1	0,1	0,1
Föreningar med flera	1,2	1,1	1,2	1,1
Förtustansvar egna hem	0,8	0,7	0,8	0,7
FASTIGO	-	-	0,3	0,3
Lägenhetsunderhåll avtal HGF	-	-	103,5	103,1
	639,7	612,3	106,9	106,5

Ale kommun har i april 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ale kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelse till 269 401 727 843 kronor och totala tillgångar till 271 338 145 992 kronor. Ale kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 993 984 978 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 000 477 728 kronor.

Ale kommun hade 2013-12-31 en kreditlimit hos Nordea på 15 Mkr för leasing av personbilar.

Not 21

Ansvarsförbindelser, pensioner intjänade för 1998 m m	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Ansvarsförbindelse enligt ordinarie beräkning KPA per 2012-12-31	481 845	598 741
Ränteuppräknig	5 906	7 339
Basbeloppsuppräknig	8 794	10 927
Gamla utbetalningar	-21 950	-27 275
Sänkning av diskonteringsräntan	38 735	48 132
Aktualisering	65	81
Bromsen	0	0
Övrigt	-2 017	-2 506
Ansvarsförbindelse enligt ordinarie beräkning KPA per 2013-12-31	511 379	635 440

Ansvarsförbindelse enligt särskild beräkning KPA för förtroendevalda	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Ansvarsförbindelse per 2012-12-31	1 126	1 399
Ränteuppräknig	22	27
Basbeloppsuppräknig	12	15
Ändrad diskonteringsränta	47	58
Nyintjänade	137	171
Ansvarsförbindelse per 2013-12-31	1 344	1 670
TOTALT	512 723	637 110

Driftsammanställning, kommunen

Tkr	Bokslut netto 2011	Bokslut netto 2012	Bruttokost- nader 2013	Intäkter 2013	Bokslut netto 2013	Budget 2013	Budget- avvikelse 2013
Verksamhet							
Utbildningsnämnd	626 512	647 832	975 347	300 820	674 527	666 552	-7 975
Omsorgs- och arbetsmark- nadsnämnd	429 909	444 579	624 886	174 328	450 558	455 663	5 105
Kultur- och fritidsnämnd	60 556	74 437	76 087	5 649	70 438	70 450	12
Kommunstyrelsen	72 403	86 921	111 768	43 096	68 672	74 091	5 419
Samhällsbyggnadsnämnd, skatte- o internfin	38 262	38 631	223 570	184 532	39 038	39 565	527
Samhällsbyggnadsnämnd, affärsverksamhet	0	-208	73 574	73 756	-182	0	182
Överförmyndarnämnd	2 000	1 803	2 414	14	2 400	1 956	-444
Valnämnd	348	3	-	-	-	0	0
Räddningstjänsten (ingick tidigare i KS)	-	-	20 656	-	20 656	20 702	46
Revisorer	746	843	902	47	855	1 100	245
Jävsnämnd/fastighetsnämnd	-	-	3	-	3	160	157
Arbetsmiljöinsatser	419	448	-	-	-	0	0
Föreordnad mark	1 000	0	8 757	8 757	0	0	0
Särskilda insatser	938	619	648	-	648	0	-648
Tillväxt	4 094	4 175	4 175	-	4 175	4 175	0
Riktade anslag	2 685	1 344	1 672	407	1 265	1 536	271
Arbetsmarknadsåtgärder	4 000	4 001	2 000	-	2 000	2 000	0
Färdtjänst	4 541	5 672	1 117	74	1 043	5 500	4 457
Kollektivtrafik 1)	19 102	7 915	5 511	-	5 511	7 150	1 639
Återbäring AFA försäkringar	-	-23 899	-	23 211	-23 211	0	23 211
Pensionsutbetalningar m m 2)	17 264	16 548	18 858	-	18 858	26 000	7 142
Övriga kostnader/intäkter 3)	-11 783	2 581	11 265	5 418	5 847	0	-5 847
Avgår social inv fond ovan	-	-454	-	-	-	0	0
Social investeringsfond	-	454	1 113	-	1 113	0	-1 113
Utvecklingsfond	-	-	5 369	-	5 369	0	-5 369
Verksamhetens kostnader	1 272 996	1 314 245	2 169 692	820 109	1 349 583	1 376 600	27 017

Resultaträkning

Avgår kapitalkostnader	-83 421	-92 844	-92 553	-	-92 553	-94 600	-2 047
Tillkommer avskrivningar	53 412	60 809	67 030	-	67 030	69 100	2 070
Verksamhetens nettokost- nader	1 242 987	1 282 210	2 144 169	820 109	1 324 060	1 351 100	27 040
Skatteintäkter/GSB	1 295 936	1 323 768			1 368 350	1 362 100	6 250
Finansiella intäkter	4 701	4 806			5 296	1 000	4 296
Finansiella kostnader	-10 023	-6 388			-12 096	-12 000	-96
Årets resultat	47 627	39 976			37 490	0	37 490
Nettokostnadsandel	96,3 %	97,0 %			97,3 %	100,0 %	
Budgeterad reserv för pens- ionskostnader, ansvarsförbin- delsen	5 000						

1) Prognos, då bokslutet för Västtrafik ej är klart.

2) Pensionsutbetalningar samt differens mellan uttaget personalomkostnadspålägg och verkliga kostnader.

3) Kostnaderna avser bl a nedskrivning av påbörjad ny skolbyggnad, nedskrivning av byggnad vid markinlösen, nedskrivning av exploateringsfastigheter samt avsättning till återställande av anfallsdeponi. Intäkterna avser bl a realisationsvinster för exploateringsfastigheter, ersättning för urtaget berg samt intäkter för mottagna massor.

Investeringssammanställning, kommunen

Tkr	Budget utgifter	Utgifter	Inkomster	Netto	Avvikelse
Datorer, inventarier o dyl					
IT-investeringar	4 265	4 865	-213	4 652	-387
Kommunstyrelsen	8 260	3 128		3 128	5 132
Samhällsbyggnadsnämnden	6 874	1 921		1 921	4 953
Utbildningsnämnden	13 303	5 117		5 117	8 186
Kultur- och fritidsnämnden	4 387	2 576		2 576	1 811
Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden	11 523	6 159		6 159	5 364
Idrottsanläggningar					
Konstgräsplaner	3 835	4 079	-423	3 656	179
Åtgärder vid Jennylund	13 576	3 690		3 690	9 886
Näridrottsplatser	3 800	1 765		1 765	2 035
Upprustning av idrottsanläggningar	0	58		58	-58
Park, gata och väg mm					
Bussterminal Älvängen 1)	-11 017	205		205	-11 222
Trafikinvesteringar	9 592	6 283		6 283	3 309
Utbyggnad enligt K2020	6 938	2 236		2 236	4 702
Upprustning av miljön längs E45	2 732	1 729		1 729	1 003
Fordonsbyte parkenheten	1 799	1 230		1 230	569
Asfaltering skolgårdar	980	981		981	-1
Övrigt	0	541		541	-541
Skolor och förskolor					
Ny- och ombyggn skolor och förskolor	165 762	10 814		10 814	154 948
Ombyggnad ventilation skolor/förskolor	4 260	1 646		1 646	2 614
Upprustning av skolor och förskolor	1 256	307		307	949
Energibesparande åtgärder	670	453		453	217
VA och renhållning					
VA-sanering/-investering/-reinvestering	13 923	8 326		8 326	5 597
Dagvattenseparering Alvhem	2 000	3 249		3 249	-1 249
Ombyggn av VA-ledningar Alvhem	1 205	154		154	1 051
Omb VA-ledningar pga Bana Väg i Väst	-981	1 138		1 138	-2 119
Fordonsbyte VA	1 900	0		0	1 900
Älvängens reningsverk, ombyggnad	1 038	1 304		1 304	-266
Fordonsbyte Renhållningen	2 288	1 964		1 964	324
Vattenrening	750	750		750	0
Dagvattenmagasin utbyggnad	700	700		700	0
Övrigt	450	88		88	362
Markreserv					
Nödinge 5:99	9 625	2 755		2 755	-2 755
Alvhems station		845		845	-845
Surte 2:38, ny detaljplan		593		593	-593
Övriga		67		67	-67
Övriga investeringsobjekt					
Centrumutveckling	10 000	201		201	9 799
Nytt boende Funktionshinder	7 000	0		0	7 000
Motivationsboende vuxna missbrukare	4 500	58		58	4 442
Nya ridvägar	1 602	1 567		1 567	35
Nytt äldreboende Nödinge	1 533	0		0	1 533
Björklövsvägen	1 143	1 154		1 154	-11
Asfaltering väg vid Alebacken	675	0		0	675
Attraktivare Älv	252	283		283	-31
Övrigt	814	234		234	580
Summa investeringar	313 212	85 213	-636	84 577	228 635

1) Förväntat investeringsbidrag från Trafikverket ingår i budgeten. Detta erhöles dock först i januari 2014.

Exploateringsredovisning, kommunen

Tkr	Netto före 2013	Inkomster 2013	Utgifter 2013	Resultat 2013	Netto 2013 1231
Bostadsområden					
Skogsvägen/Danska vägen	-506	-	-		-506
Lärkås/Keillers Damm	166	-7 815	5 189		-2 460
Bohus Skansar	1 056	-	43	-1 099	0
Ale Höjd	15 088	-297	722		15 513
Kronogården	6 830	-6 408	21 172		21 594
Älvängen Svenstorp	-862	-	3		-859
Älvängen centrum	2 062	-62	1 526		3 526
Älvängens gamla busstorg	0	-	2 905		2 905
Furulund	0	-3 060	-		-3 060
Surte f d brandstation	103	-	362		465
Övr expl. områden för bostäder	307	-2 223	1 549	287	-80
Summa bostadsområden	24 244	-19 865	33 471	-812	37 038
Verksamhetsområden					
Stora Vikens verksamhetsområde	3 764	-	26		3 790
Surte västra industriområde	900	-	2		902
Rödjans väg	-347	-51	-	398	0
Älvängens norra verksamhetsområde	4 570	-1 480	316		3 406
Skeplanda industriområde	4 691	-16	1		4 676
Osbackens verksamhetsområde	2 413	-	662		3 075
Häljeredes verksamhetsområde	7 800	-1 348	1 202		7 654
Övriga expl. områden för verksamhet	-300	-426	60	442	-224
Summa verksamhetsområden	23 491	-3 321	2 269	840	23 279
Vägprojekt Bana Väg i Väst	-4 243	-1 777	3 359	3 227	566
TOTALT	43 492	-24 963	39 099	3 255	60 883

Pensionsredovisning enligt fullfundsmodell

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensioner redovisas enligt blandmodellen. Det innebär att huvuddelen av kommunens pensionsförpliktelser inte ingår i de ordinarie finansiella rapporterna. Som en kompletterande information redovisas här en mer rättvisande bild av resultat och ställning.

Lagen om kommunal redovisning anger ett tydligt undantag i form av att förpliktelsen att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning utan redovisas först vid utbetalningen. Kommunerna har idag kostnader för pensioner för såväl tidigare som nuvarande anställda. Utbetalningarna för den gamla skulden kommer att öka för att nå ett högsta läge kring 2020.

Den redovisade bild som lämnas enligt blandmodellen blir svårtolkad. I bedömningen av hur storleken på resultatnivån påverkar utvecklingen måste andra faktorer beaktas än vad som framgår av ordinarie nyckeltal. Det är idag ett pedagogiskt problem att den ekonomiska ställningen ser bättre ut än vad den är.

Genom att fullfundsmodellen omfattar samtliga pensionskostnader, det vill säga låter värdeförändringen av

hela skulden belasta resultaträkningen, skapas normalt utrymme för ett ökat finansiellt sparande. För att uppnå samma effekt i blandmodellen krävs då motsvarande bättre resultat. Under 2010 och de närmast följande åren råder dock ovanliga förhållanden avseende pensionskulden. Bakgrunden är en negativ basbeloppsutveckling samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. 2011 sänktes även diskonteringsräntan vilket kraftigt påverkade skulden. Dessa faktorer innebar att skulden utvecklades mycket ryckigt. Detta upprepas nu inför 2013 års bokslut. I övrigt bör ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 uppnå sin kulmen inom de närmaste åren.

Nedan finns en jämförelse mellan blandmodellen och fullfundsmodellen. I och med att skulden ökat kraftigt på grund av den sänkta diskonteringsräntan är resultatpåverkan mycket stor 2013, 37 Mkr. Den stora skillnaden mellan modellerna syns tydligt på balansräkningen, där soliditeten i blandmodellen uppgår till 61,0 % medan soliditeten i fullfundsmodellen endast är 8,5 %. Det finns heller inte något utrymme för en resultatutjämningsreserv om fullfundsmodellen skulle ha tillämpats.

Resultaträkning

Mkr	Not	Blandmodell kommunen		Fullfundsmodell kommunen	
		2012	2013	2012	2013
Verksamhetens intäkter	1	318,2	288,6	318,2	288,6
Återbäring avgifter AFA försäkring		23,9	23,2	23,9	23,2
Verksamhetens kostnader	2	-1 563,5	-1 568,8	-1 531,9	-1 539,3
Avskrivningar	3	-60,8	-67,0	-60,8	-67,0
Verksamhetens nettokostnader		-1 282,2	-1 324,0	-1 250,6	-1 294,5
Skatteintäkter	4	1 107,4	1 141,6	1 107,4	1 141,6
Generella statsbidr o utjämn bidr	5	216,4	226,7	216,4	226,7
Finansiella intäkter	6	4,8	5,3	4,8	5,3
Finansiella kostnader	7	-6,4	-12,1	-36,6	-78,6
Skattekostnad	8	-	-	-	-
Resultat före extraordinära poster		40,0	37,5	41,7	0,5
Extraordinära intäkter/kostnader		-	-	-	-
Årets resultat		40,0	37,5	41,7	0,5
Nettokostnadsandel		97,0 %	97,3 %	96,8 %	100,0 %

Balansräkning

Mkr	Not	Blandmodell kommunen		Fullfundsmodell kommunen	
		2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	811,4	818,0	811,4	818,0
- Maskiner, fordon och inventarier	10	79,9	75,2	79,9	75,2
- Pågående ny- och ombyggnader		-	-	-	-
Finansiella anläggningstillgångar	11	29,1	36,7	29,1	38,5
Summa anläggningstillgångar		920,4	929,9	920,4	931,7
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	12	43,5	60,9	43,5	60,9
Övriga kortfristiga fordringar	13	136,6	96,9	136,6	95,1
Likvida medel	14	109,8	126,2	109,8	126,2
Summa omsättningstillgångar		289,3	284,0	289,9	282,2
Summa tillgångar		1 210,3	1 213,9	1 210,3	1 213,9
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
	15				
Årets resultat		40,0	37,5	41,7	0,5
Resultatutjämningsreserv		-	93,5	-	-
Övrigt eget kapital		662,4	608,9	60,6	102,3
Summa eget kapital		702,4	739,9	102,3	102,8
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	16	67,6	82,3	67,6	82,3
Avsättning för pensioner intjänade före 1998		-	-	600,1	637,1
Avsättning för återställande av deponi		12,2	7,1	12,2	7,1
Investeringsfond VA	17	4,0	3,9	4,0	3,9
Uppskjuten skatt		-	-	-	-
Summa avsättningar		83,8	93,3	683,9	730,4
Skulder					
Långfristiga skulder	18	120,0	120,0	120,0	120,0
Kortfristiga skulder	19	304,1	260,7	304,1	260,7
Summa skulder		424,1	380,7	424,1	380,7
S:a eget kapital, avsättningar o skulder		1 210,3	1 213,9	1 210,3	1 213,9
Ställda panter (fastighetsinteckningar)					
Ansvars- och borgensförbindelser	20	639,7	612,3	639,7	612,3
Jämkad mervärdesskatt, Ale arena avskrives under en 10-års period fr o m 2008		2,5	2,1	2,5	2,1
Pensionsförmåner intjänade före 1998 (inkl löneskatt)	21	600,1	637,1	-	-
Soliditet		58,0 %	61,0 %	8,5 %	8,5 %

Ale kommuns personal

Sammanfattning

Under 2013 har det skett stora förändringar i Ale som berör organisationen och de anställda i kommunen, avveckling av Ale gymnasium, byte av kommunchef och av sektorchef för Utbildning, kultur och fritid. Förhandlingarna kring gymnasiet blev klara i maj och resulterade i att Ale kommun kunde behålla flertalet lärare. Ett antal har fått tjänster i grundskolan, det har bildats en pedagogisk resurspool och ett antal är kvar på gymnasiet för det sista året.

Ett introduktionsprogram för nya chefer har tagits fram under året. Programmet är uppbyggt på 6 halvdagar och berör ämnen som, administrativa rutiner, chefskap, säkerhet, ekonomi, IT, ärendehantering och den politiska organisationen.

Chefsmötena har utökats och sedan hösten 2013 träffas alla chefer i Ale kommun en gång i månaden, som ett led i det förändringsarbete kring att skapa en förvaltning.

I februari genomförde kommunen medarbetarenkät. Denna gång var enkäten helt webbaserad och med mycket god svarsfrekvensen, 84 %. Under året har resultatet brutits ned på enheterna och uppföljning sker med stöd från HR-avdelningen. Varje chef fick en chefsrapport, som bestod av medarbetarnas bedömning av chef. Kommunledningen har fastslagit tre områden att arbeta vidare med, chefernas förutsättningar, förtroendet för högsta ledningen och den fysiska arbetsmiljön.

Antal anställda samt antal årsarbetare

Antalet tillsvidareanställda uppgick 2013-12-31 till 1898, vilket är en minskning med 35 personer mot föregående år. Antalet månadsanställda vikarier har ökat kraftigt från 154 till 213. Sektor Utbildning, kultur och fritid står för den största ökningen. Antalet timmar utförda av timanställda har minskat från 360 541 till 351 904. Minskningen sker både inom sektor Utbildning, kultur och fritid och sektor Arbete, trygghet och omsorg, vilket resulterar i en minskning motsvarande 7 årsarbetare, från 205 till 198.

Månadsavlönade och timavlönade omräknat till årsarbetare blir totalt 1922 årsarbetare för Ale kommun 2013, vilket är en ökning med 28 årsarbetare. Ökningen består till största delen av tidsbegränsade månadsanställningar inom sektor Utbildning, kultur och fritid. Ökningen består även av ökad fyllnadstid för deltidsanställda inom sektor Utbildning, kultur och fritid och sektor Arbete, trygghet och omsorg.

Antal anställda	2011	2012	2013
Antal tillsvidareanställda	1 922	1 933	1 898
-varav kvinnor i %	83,0	83,1	83,4
-varav män i %	17,0	16,9	16,6
Antal heltidsanställda	1 445	1 445	1 436
Antal deltidsanställda	477	488	462
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	169	154	213
Antal arbetande timmar (timanställda)	342 214	360 541	351 904
-varav kvinnor	258 953	274 203	281 854
-varav män	83 261	86 338	70 050
Årsarbetare			
-månadsavlönade	1 683	1 689	1 724
-timavlönade	188	205	198
Totalt	1 871	1 894	1 922

Personalförändringar 2013				
Årsarbetare per sektor	Månadsavlönade	Timavlönade	Summa	Förändring
Kommunstyrelsen	70,7	2,2	72,9	-17,4
Samhällsbyggnad	108,1	6,2	114,3	19,8
Arbete, trygghet och omsorg	626,9	102,3	729,2	3,0
Utbildning, kultur och fritid	918,8	87,5	1 006,3	23,0
Summa	1 724,5	198,2	1 922,7	28,4

Fastighet flyttades från KS tillbaka till samhällsbyggnad

Sysselsättningsgrad	2011	2012	2013
Tillsvidareanställda	93,7	93,3	93,8
- varav kvinnor	93,2	92,5	93,2
- varav män	97,5	97,5	97,0

Kön- och åldersfördelning

Kommunen har under 2013 ökat andelen yngre anställda, 29 och yngre, med 41 personer. Det har inte skett någon större förändring på könsfördelningen, 82% är kvinnor och 18% är män. Genomsnittsalder för kvinnor 45,3 år och för män 45,1 år.

Kön- och åldersförändring	2011	2012	2013
Andelen kvinnor/män i % av månadsanställda			
- andel kvinnor i %	82,2	82,7	81,9
- andel män i %	17,8	17,3	18,1
Genomsnittlig ålder månadsanställda			
- enbart kvinnor	45,4	45,5	45,3
- enbart män	46,1	45,9	45,1
Åldersfördelning månadsavlönade			
29 år och yngre	181	189	230
30 - 49 år	1 082	1 072	1 051
50 år och äldre	828	826	830

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har under 2013 ökat från 5,8 % till 6,3 % (samtliga anställda, fastställd definition). För enbart tillsvidareanställda är siffran från 6,4 % till 7,2 %. Sjukfrånvaron skiljer sig åt mellan sektorerna, där Arbete, trygghet och omsorg är den sektorn som högst sjukfrånvaro med 7 % för samtliga anställda och 8,2 % för tillsvidareanställd personal. Sjukfrånvaron har ökat både för kvinnor och män. Skillnaden är dock stor mellan könen 7,9 % för kvinnor och 4,1 % för män för tillsvidareanställd personal.

Sjukfrånvaro i procent	2011	2012	2013
Sjukfrånvaro totalt, enbart tillsvidareanställda	6,0 %	6,4 %	7,2 %
- varav sjukfrånvaro tillsvidareanställda kvinnor	6,4 %	7,0 %	7,9 %
- varav sjukfrånvaro tillsvidareanställda män	4,1 %	3,8 %	4,1 %
Sjukfrånvaro totalt samtliga anställda (enl fastställd definition)	5,5 %	5,8 %	6,3 %
Sjukfrånvaro dag 1-14	53 %	50,5 %	48 %
dag 15-59	18 %	21 %	15 %
dag 60 och däröver	29 %	28,5 %	37 %

Rekrytering och personalavgångar

Under året som gått har 204 personer slutat sin anställning i kommunen. Av dessa har 49 slutat med pensionsavgång, 155 personer har slutat av andra skäl, däribland 12 personer i samband med nedläggningen av Ale gymnasium. Prognosen för pensionsavgångarna visar på att det blir en topp under 2015.

Kommunen har rekryterat 177 personer, varav 86 är externa rekryteringar och 91 är internrekryteringar, dvs

visstidsanställda som övergått till tillsvidareanställning.

Rekryteringar och personalavgångar (tillsvidareanställda)	2011	2012	2013
Antal kommuninterna rekryteringar	96	90	91
- varav s.k. konverterade	17	24	20
Antal externa rekryteringar	80	84	86
Antal personalavgångar	107	110	204
-varav pensionsavgångar	44	53	49
Genomsnittlig pensionsålder	64,4	64,3	64,7

Personalkostnader

Antalet årsarbetare har ökat med 28 årsarbetare och därmed även personalkostnaden med 40 Mkr. Kostnadsökningen både i pengar och i antal anställda härleds till de ökade sjuktalet. 60 % av kommunens kostnader är personalkostnader.

	2011	2012	2013
Årsarbetare	1 871	1 894	1 922
Personalkostnader, Mkr	919,1	942,0	962,0
Personalkostnader per årsarbetare, kr	491 234	497 360	500 520

Personalkostnader per nämnd 2013, Mkr	Personalkostnader	Totala kostnader	Procentandel
Kommunstyrelsen	50,5	80,4	63 %
Kultur och fritid	31,3	76,1	41 %
Omsorg och arbetsmarknad	367,6	563,0	65 %
Samhällsbyggnad	60,9	134,2	45 %
Utbildning	449,2	739,0	61 %
Övriga	2,5	3,3	76 %
Totalt	962,0	1 596,0	60 %

Totala kostnader är minskade med internfinansierade poster.

Kommunstyrelsen

Ordförande:	Mikael Berglund (M)
Årets resultat:	4,7 Mkr
Nettokostnad:	110,5 Mkr

Nämndens uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan, med det övergripande ansvaret för kommunens och dess företags utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt ansvarar för samordningen inom koncernen.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i företagsform.

Årets verksamhet

Brukare

Företagarna i Ale upplever en tydlig förbättring i Ale som företagskommun. Detta i enlighet med rankingen från Svenskt näringsliv. Fortfarande rankas Ale lågt när det gäller service och tjänstemännens bemötande. Antalet företag med minst en anställd i Ale i relation till antalet invånare är lågt och rankingen för den faktorn är 281.

Färdigställandet av nya bostäder står inte i proportion till det önskade utfallet. Denna situation kommer att förvärras till kommande år då målet är att ökningstakten skall öka.

Den politiska organisationen har under året haft större aktivitet, och fler möten än vad som budgeterats har genomförts.

Processer

Näringslivssamverkan har utvecklats i samarbete mellan förvaltningen och dess näringslivschef och företagarna i Ale. Man har besökt goda nationella exempel för att inspireras till ett fortsatt utvecklingsarbete. Näringslivsrådet har bildats för ge företagen en tydlig roll som dialogpartner. Nu pågår ett arbete med att ta fram vilka som är de viktigaste kommande aktiviteterna.

Lednings- och styrningsarbetet har fram till nu inte fullt ut kopplat ihop Ales vision "Lätt att leva" med strukturerade och prioriterade målsättningar för att skapa aktiviteter som innebär en värdeökning i de tjänster som vi levererar till invånare, företagare och andra intressenter. Nu har ett arbete startats för att komma ikapp förra årets visionsarbete och skapa förutsättningar för nämndplanarbetet att i större utsträckning och tydligare kopplas till visionen.

Organisationsstrukturen ändrades 2011 till en förvaltning. Denna förändring har inte genomförts i det att man skapat en gemensam organisationskultur och man har heller inte utnyttjat den potential som detta innebär för att arbeta mer effektivt. Under hösten 2013 påbörjades detta arbete med stort fokus.

Arbetet med utvecklingsfond och social investeringsfond har ännu inte hittat sina former i alla delar. Flera projekt har haft svårt att komma igång och inom sociala investeringsfonden är regelverket oklart.

Resurser

Omsättningen av ledande befattningshavare och experter har varit hög. Detta skapar en osäkerhet i organisationen och försvårar arbetet med att driva utvecklingsfrågor. Det finns flera skäl till att situationen är som den är: otydliga roller, felaktiga förväntningar när man går in i ett uppdrag samt bristande ordning och reda är de viktigaste. En av de viktigaste förändringarna inför framtiden är att få ledarna att trivas i Ale så att man stannar 5-7 år på sitt uppdrag och gärna att man gör karriär i kommunen.

Ekonomi

Årets resultat är 4,7 Mkr. Kommunfullmäktige har beslutat att under året ianspråka 7,3 Mkr ur den så kallade Utvecklingsfonden (medel finns reserverade inom eget kapital). Kommunstyrelsen har också beslutat om två projekt som ska finansieras inom avsatta medel för Sociala investeringsfonden (även här finns medel reserverade inom egna kapitalet). Utvecklingsfonden och Sociala investeringsfonden bidrar tillsammans med en negativ budgetavvikelse på -6,5 Mkr.

I övrigt lämnar kommunstyrelsen ett överskott på 11,2 Mkr. I detta resultat ligger stora positiva poster som omfattar medel för lönerrevision, kollektivtrafik och färdtjänst.

Vid analys av den egna verksamheten är det framförallt IT-drift (-1,4 Mkr) och förtroendemannaverksamheten (-1,4 Mkr) som inte klarar sig inom de angivna ramarna. Dessa verksamheter måste se över sin budget inför 2014. Finansieringsmodellen för IT genomarbetas för tillfället och förtroendemannaverksamheten har inför 2014 fått en ökning med knappt 0,8 Mkr. HR-avdelningen har under 2013 gjort ett resultat på 1,7 Mkr.

De specialdestinerade anslagen står för en positiv avvikelse på 5,8 Mkr. Färdtjänstens avvikelse är 4,5 Mkr varav 1,8 Mkr beror på felaktig periodisering samt faktisk efterreglering från 2012, och 2,7 Mkr på låga kostnader 2013. Kollektivtrafikens överskott på 1,6 Mkr för perioden förklaras av låga kostnader för drift och tekniskstöd. Utfallet för arbetsmarknadsåtgärderna och räddningstjänsten följer budget.

Investeringar

Av det totala utfallet på 12,2 Mkr utgör markreserven 4,3 Mkr, där bland annat fastigheten Nödinge 5:99 (2,8 Mkr) har förvärvats. IT-investeringarna har förbrukat 4,7 Mkr i år, vilket är 0,4 Mkr mer än budgeterat. Inventarier till det nya flexikontoret i Nödinge har genererat investeringsutgifter på 1,2 Mkr (budget 0,9 Mkr). Centrumutveckling KS hade endast mindre utgifter för projektledning och projektupplägg under 2013 (0,2 Mkr).

Utvecklingsfonden och Sociala investeringsfonden

Kommunfullmäktige beslutade 2013-03-25 avseende Utvecklingsfonden 2013. Den omfattar 7,3 Mkr enligt vidstående tabell. I tabellen framgår även motsvarande uppgifter för Sociala investeringsfonden.

De medel som används inom fonderna belastar inte budgetramen för det aktuella kostnadsstället utan sammanförs till kommunstyrelsen. Eftersom Utvecklingsfonden ligger utanför kommunens budgetramar för 2013, så ger alla använda medel ett motsvarande budgetunderskott. Posten Lean användes inte 2013, men förbrukningen av medlen för övriga poster framgår av

tabellen. Utvecklingsfonden bidrar till ett budgetunderskott på -5,4 Mkr för kommunstyrelsen. Inom den Sociala investeringsfonden är det bara Fotosyntes som genererat kostnader. Kostnaderna har dessutom varit låga då rekrytering av medarbetare tagit lång tid. Fotosyntes har kostat 1,1 Mkr under året.

Utvecklingsfonden 2013			
Tkr	Beslut	Förbrukat	Återstår
Stärka Ales varumärke:	1 500	1 636	-136
E-förvaltning:	500	452	48
Lean:	1 300	0	1 300
Miljöprogram:	100	51	49
Klimatinvesteringar:	400	311	89
Näringsliv:	1 000	1 000	0
Nytt räddningstjänstförbund:	1 600	1 300	300
Nat. och internat. ungd.arbete:	400	137	263
Drogförebyggande insatser:	500	482	18
SUMMA	7 300	5 369	1 931

Sociala investeringsfonden			
Tkr	Beslut	Förbrukat	Återstår
Fotosyntes:	1 500	1 113	387
MiniMilli:	800	0	800
SUMMA	2 300	1 113	1 187

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Kommunledningsadministration	93 674	38 909	54 765	99 462	42 297	57 165
Förtroendemannaverksamhet	7 395	35	7 360	7 837	32	7 805
Översiktlig planering	1 139	0	1 139	1 447	180	1 267
Miljöverksamhet	941	264	677	493	386	107
Medlemsavgifter	2 279	0	2 279	2 291	0	2 291
Räddningstjänst	21 165	589	20 576	238	201	37
Fastighetsavdelning	164 019	163 894	125	0	0	0
Summa	290 612	203 691	86 921	111 768	43 096	68 672
Kommunbidrag			89 097			74 091
Resultat			2 176			5 419
Specialdestinerade anslag						
Särskilda insatser	622	0	622	648	0	648
Förerenad mark	47 407	47 407	0	8 757	8 757	0
Tillväxt	4 175	0	4 175	4 175	0	4 175
Riktade uppdrag	1 752	408	1 344	1 672	407	1 265
Kollektivtrafik	7 929	14	7 915	5 511	0	5 511
Färdtjänst	5 788	116	5 672	1 117	74	1 043
Arbetsmiljöinsatser	448	0	448	0	0	0
Arbetsmarknadsåtgärder	4 001	0	4 001	2 000	0	2 000
Räddningstjänst BORF	0	0	0	20 656	0	20 656
Sociala investeringsfond	0	0	0	1 113	0	1 113
Utvecklingsfond	0	0	0	5 369	0	5 369
Summa	72 122	47 945	24 177	51 018	9 238	41 780
Kommunbidrag			26 591			41 063
Resultat			2 414			-717
Summa totalt	362 734	251 636	111 098	162 786	52 334	110 452
Resultat			4 590			4 702

Framtid

Arbetet med fortsatt utveckling av företagsklimatet i Ale kommun måste drivas vidare med full kraft i flera år. I budgetprocessen inför 2014 måste resurser säkras för att detta kan ske långsiktigt. Gränsöverskridande i förvaltningen måste arbetet med att få fler företag att etablera sig i kommunen särskilt uppmärksammas.

Stora förhoppningar läggs på att Ale kommun ska växa och att det ska skapa förutsättningar för bibehållen välfärd och utveckling. Det påbörjade arbetet med att tillsammans med hyresvärdar och exploatörer hitta formerna för att öka antalet byggstarter i kommunen behöver intensifieras.

Budgetprocessen måste förbättras och i större utsträckning koppla ihop verksamhetens innehåll med avsatta resurser. Särskilt bör användandet av utvecklingsfond och social investeringsfond planeras och budgeteras.

Med utgångspunkt i Visionen - Lätt att leva, har förvaltningsledningen arbetat fram 18 strategiska målsättningar som ska bidra till att visionens ambitioner uppnås. Alla målsättningar är viktiga men några förtjänar extra uppmärksamhet.

Lust att lära

Elevernas resultat i skolan påverkar alla övriga områden inom kommunen. Genom förbättrade skolresultat ökar

attraktionskraften som ska leda till inflyttning av nya Alebor. Samtidigt ökar förutsättningarna att etablera sig på arbetsmarknaden och risken för ohälsa minskar. Skolans resultat måste vara allas angelägenhet. Sektor utbildning, kultur och fritid kan inte ensamma genomföra den utveckling, som på sikt genererar bättre resultat för många av våra elever. Våra elevers skolresultat måste vara allas främsta prioritering.

Roller

I Ale kommun genomfördes 2011 en organisationsförändring som ännu inte slagit igenom fullt ut. En organisationsförändring gör heller ingen större skillnad om man inte arbetar med utgångspunkt från intentionerna i förändringen. Detta gäller också i övrigt i organisationen både på förvaltnings- men också på den politiska sidan. I Ale är rollerna historiskt otydliga. Rollerna mellan tjänstemän från olika sektorer, mellan tjänstemän och politiker men också mellan olika politiska instanser behöver tydliggöras. Det är endast när respekten för varandras roller följs, som full effekt av det samlade arbetet kan uppnås.

Kultur

Organisationskulturen avgör på många sätt hur saker och ting faktiskt genomförs. Vi behöver lära oss att vara stolta aktörer som gör skillnad för de människor som vi ska skapa värde för.

Utbildningsnämnden

Ordförande:	Elena Fridfelt (C)
Årets resultat:	-8,0 Mkr
Nettokostnad:	674,5 Mkr

Nämndens uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och vuxenutbildningen samt kommunens kostförsörjning.

Årets verksamhet

Brukare

På grund av ett för litet antal sökande till Ale Gymnasium fattade fullmäktige under våren 2013 beslut om att avveckla verksamheten. Avvecklingen ska ske över ett års tid vilket innebar att läsåret 2013/14 startades med enbart elever i årskurs 3. Processen har följt plan och de elever som tidigare gått på skolan har kunnat erbjudas plats på andra skolor.

På lång sikt kan detta komma att innebära ett mer effektivt utnyttjande av de ekonomiska resurserna för den samlade utbildningsverksamheten och därmed också ge förutsättningar för pedagogiska resultatförbättringar.

Beslut har också fattats att starta en familjecentral vilket nu kommer att ske senast vid årsskiftet 2013/14. Starten av denna kommer att ge ett viktigt tillskott i arbetet med måluppfyllelsen i tidiga åldrar och bli en viktig funktion i ett helhetsperspektiv.

En till en-satsningen är en framgång som gett avtryck inte enbart på hemmaplan utan har dessutom gjort Ales skolor en framträdande roll i ett riksperspektiv. Satsningen har nu nått till förskolan genom lärplattor till förskolebarn. Här handlar det dock inte om "en till en" utan om att försäkra att samtliga förskolor har tillgång. Vår uppfattning är att denna satsning genomförs med pedagogiska förtecken och tydligt kommer att bidra till resultatförbättringar avseende eleverna måluppfyllelse.

Genom systemverktyget Unikum möjliggörs ett involverande förhållningssätt mellan skola och hem. Alla verksamheter inom för- och grundskola har tillgång från och med hösten 2013.

Under senhösten startade också arbetet med att förtäta grundskolans verksamhet för de äldre eleverna genom att förslag togs fram att avveckla Himlaskolan. Genom detta tror sektorn att personaltätheten kan öka i övrig verksamhet och på så sätt också förbättra resultaten i hela verksamheten.

Processer

Ale kommuns skolor ska ha ett gemensamt förhållningssätt kring undervisning och lärande, som skapar de bästa förutsättningarna för elevernas utveckling. Bedömning i

Ale kommuns skolor ska utföras så att det höjer undervisningens kvalitet, så att barnens lärande och kunskaper ökar. Långsiktigt arbete har därför inletts med bedömning för lärande. Det ger också en långsiktig effekt att säkra likvärdigheten i skolan.

Andelen barn i behov av särskilt stöd är fortsatt stor, vilket inneburit behov av personalförstärkning. För att ge barn i behov av särskilt stöd det som krävs behöver personaltätheten förbättras.

Gemensamma utbildningsinsatser inom matematiklyftet är planerade och under genomförande. Förhoppningsvis kommer detta att få genomslag i form av förbättrade resultat på elevnivå.

Beslut har fattats att med hjälp av ökad grundbemannning inom förskolan förbättra den psykosociala arbetsmiljön. Denna utökning ska finansieras genom minskade sjuktal.

Resurser

Anpassning av verksamheten utifrån förändringar i barnantal är ett problem. Detta ger exempelvis att sex enheter idag har för många tomma platser. Alvhems förskola kommer att belastas med underskott eftersom barnantalet är lågt, samtidigt som enheten behöver öppettiderna 06.00-18.00.

Personalärenden som förekommit på flera enheter är kostsamt. Under året har sektorn haft både avslut och rehabiliteringar som belastat ekonomin.

Underskottet inom förskolan beror huvudsakligen på extra insatser i form av timanställningar, detta på grund av för låg grundbemannning. Idag arbetar sektorn för att omvandla antalet timanställda till en ökad grundbemannning samtidigt som den totala kostnaden skall rymmas inom ram.

Ekonomi

Av nämndens underskott på -8,0 Mkr utgör kostnaden för avvecklingen av Ale gymnasium -5,3 Mkr, godkänd av kommunfullmäktige, vilket innebär att underskottet i den övriga reguljära verksamheten blir -2,7 Mkr. Den sista prognosen för 2013 redovisade ett totalt underskott på -10,3 Mkr. Skillnaden mellan denna prognos och bokslutet består främst av lägre semesterskuld än beräknat, lägre avvecklingskostnad för Ale gymnasium än beräknat samt allmän återhållsamhet.

Det kvarvarande underskottet på -2,7 Mkr beror på för höga personalkostnader i förhållande till budget vilket i sin tur orsakas av de höga sjuklönekostnaderna i form av timanställda vikarier. Denna problematik är också synlig i form av ökningen av den totala lönekostnaden och den arbetade tiden. Möjligheten idag att nå uppställda mål är liten. Nuvarande budgetfördelning med grundbelopp och tillägsbelopp håller därför nu på att ses över, för att på så sätt kunna säkerställa en effektiv

och accepterad resursfördelning.

Så gott som samtliga enheter redovisar underskott. Det huvudsakliga skälet ligger dock i avvecklingskostnaderna, ca 5 Mkr, för Ale gymnasium. Inom grundskolorna är behovet av särskilt stöd stort, vilket gör dem ekonomiskt sårbara.

Sammanfattningsvis kan sägas att skolverksamheten har svårt att nå budget i balans. De medel som tänkts för satsningar kommer till större delen att användas för att täcka underskott. Sektorn klarar därför inte de tänkta satsningarna på ökad personaltäthet, fler speciallärare/specialpedagoger etc.

Det positiva utfallet inom Utveckling och Elevhälsa för perioden beror på en stram bemanning med flera vakanta tjänster.

Servicefunktionen har en ekonomi i balans i förhållande till resurser.

Verksamhetsmått

Skillnaden mellan budget, planerad verksamhet, och utfall för 2013 är inom de flesta verksamhetsområden marginell; en liten nedgång i antalet förskolebarn, något fler placering på fritidshem än planerat, tydlig minskning av antalet särskoleelever och fler elever med modersmål. Den stora skillnaden mellan planerad och genomförd verksamhet finner vi inom den kommunala vuxenutbildningen.

Investeringar

Utbildningsnämnden har under 2013 gjort ett aktivt val att begränsa investeringsvolymen då det ekonomiska resultatet under hela året indikerat ett underskott. Resultatet av detta blir också att förutsättningarna för budgetåret 2014 förbättras.

Den enda investeringen som genomförts som planerat är den fortsatta satsningen på datorer till grundskolan, där det finns ett ständigt behov av att uppgradera beståndet.

Investeringen för inventarier i samband med nybyggnad eller ombyggnad står outnyttjat då de planerade upp- rustningarna av skolorna i Nödinge startar först i början av 2014.

Verksamhetsmått	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Barnomsorg, barn 1-5 år			
Egna förskolor	1 456	1 445	1 474
Pedagogisk omsorg	77	76	76
Enskild verksamhet i Ale	127	122	125
Köpta platser	5	23	15
Sålda platser	-6	-12	-7
Summa Ale barn	1 659	1 654	1 683
Skola, F - 9			
Elever 6 -12 år			
Inskrivna i egna skolor F-6	2 274	2 306	2 324
-varav från andra kommuner	-29	-43	-37
-integrerade särskoleelever	-2	-4	-2
Köpta platser F-6	231	256	231
Summa Ale elever 6-12 år	2 474	2 515	2 516
Elever 13-15 år			
Inskrivna i egna skolor 7-9	864	887	878
-varav från andra kommuner	-12	-16	-8
-integrerade särskoleelever	-4	-6	-4
Köpta platser 7-9	179	188	179
Summa Ale elever 13-15 år	1 027	1 053	1 045
Summa Ale elever totalt F - 9	3 501	3 568	3 561
Barn fritidshem			
Egna fritidshem	1 372	1 373	1 388
Köpta platser	117	159	115
Sålda platser	19	31	20
Summa fritidshem Ale barn	1 470	1 501	1 483
Särskolebarn			
Egen särskola	35	27	35
- varav från annan kommun	0	0	0
Köpta platser	1	1	1
Summa Ale elever särskola	36	28	36
Förberedelseklass	20	16	15
Modersmålsundervisning	245	296	258
Gymnasieskola, elever			
Totalt på Ale gymnasium	444	265	364
-varav från andra kommuner på Ale gymnasium	116	73	108
- varav från egna kommunen på Ale gymnasium	328	192	256
-köpta platser	872	966	900
Summa elever från Ale kommun	1 200	1 158	1 156
Kommunal vuxenutbildning			
Elevantal	680	567	680
Studiepoäng	157 700	142 811	157 700

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Ledning & nämnd	23 005	232	22 773	18 928	262	18 666
Utveckling och elevhälsa	50 671	2 770	47 901	50 035	2 875	47 160
Förskola	179 151	27 091	152 060	186 065	28 067	157 998
Grundskola	306 521	19 506	287 015	519 770	210 378	309 392
Gymnasieskola	140 807	12 420	128 387	140 131	9 891	130 240
Komvux	14 679	4 737	9 942	13 580	3 853	9 727
Internfinansierad verksamhet	42 900	43 146	-246	46 838	45 494	1 344
Summa	757 734	109 902	647 832	975 347	300 820	674 527
Kommunbidrag			639 127			666 552
Resultat			-8 705			-7 975

Strukturen på redovisningen av intäkter och kostnader är inte jämförbar mellan år 2012 och 2013. Detta beror på en systemförändring inför 2013 inom grundskolan som innebär att budget i fortsättningen skapas utifrån volymtal, elevpeng, istället för som tidigare nollbudgetering.

Differensen mellan kostnader och intäkter ökar från 2012 till 2013 med 27,3 miljoner kronor vilket ungefärligen motsvaras av samma ökning av kommunbidraget. Budgetavvikelsen i form av underskott stannar därför på samma nivå för 2013 som för 2012 eller -8,0 miljoner kronor.

Framtid

De viktigaste utvecklingsområdena för utbildningsnämnden är att komma tillrätta med problem kring den psykosociala arbetsmiljön hos medarbetarna. Detta är också en viktig fråga för att sektorn ska komma tillrätta med de svaga utbildningsresultaten i Ale kommun. Viktigt blir därför att arbeta för en högre personaltäthet i verksamheterna. Antingen genom utökad grundbemannning eller genom förtätning av befintlig verksamhet.

Som en följd av problemen med den psykosociala arbetsmiljön har sektorn också problem med höga sjuklönekostnader. Med ett sjuktal på uppemot 8 % skapas en ekonomisk ineffektivitet som gör att resurserna inte fullt ut används på bästa sätt. Lösning av detta problem måste också prioriteras under 2014.

Inför 2014 har ett nytt system för resursfördelning införts där enheterna direkt får en större tilldelning av resurser för att på så sätt stärka närheten mellan resurser och de pedagogiska resultaten. Detta sker genom att minska på tilläggsbeloppen, vilket ökar enheternas kontroll, att avsluta central bufferhantering genom att enheterna själva förfogar över sina egna bufferteringar och att förstärka enheternas totala ekonomi med hjälp av viktningfaktorer. Avvecklingen av Ale gymnasium innebär också ett tillskott till grundskolans resurser.

Genom dessa åtgärder blir förutsättningarna att anpassa verksamheten till budgetramarna större och den peda-

gogiska kvaliteten förbättras.

Antalet förskolebarn kommer enligt befolkningsprognosen att öka de kommande åren. De investeringar i nya förskolor och skolor som ska göras ger ökade kapitalkostnader.

Det nya regelverket för behörighet och betygssättning i skolan får nu effekt inför 2014 och ska vara fullt genomfört 2015. De flesta av verksamheterna kommer av detta skäl att ställas inför prövningar såväl av pedagogisk som av ekonomisk art.

Efter avvecklingen av Ale gymnasium ställs den kommunala vuxenutbildningen och till viss del gymnasieskolans introduktionsprogram inför nya utmaningar. Intresset för vuxenutbildning i Ale kommun tenderar att gå ned och kan i en framtid innebära att fler utbildningar måste köpas av andra utbildningsanordnare. För introduktionsprogrammets del kommer Ale kommun i fortsättningen enbart att kunna anordna två av fem, Individuellt alternativ och Språkintrödningsprogram. De tre övriga måste lösas genom samverkan.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande:	Isabell Korn (M)
Årets resultat:	0,0 Mkr
Nettokostnad:	70,4 Mkr

Nämndens uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kulturverksamheten med kulturskola, bibliotek, museer, konst, kulturminnesvård samt kommunens fritidsverksamhet med fritidsgårdar och idrotts- och föreningsverksamhet och turistinformation.

Årets verksamhet

Brukare

Invingningen av meröppna bibliotek i juni månad var mycket uppskattad med en succéartad uppslutning och stort intresse från allmänheten. Runt 600 inloggningar sker nu per månad på kommunens två ”meröppna” bibliotek. I Surte och i Skepplanda har utlåningen ökat med 2,5 % respektive 8,7 %.

E-boksutlåningen har under året ökat med 71,46 %. Sammantaget har utlåningen ökat med 2,06 % under 2013. Som en förlängning av satsningen tillsammans med Vuxenskolan på DIGIDEL (Digital delaktighet) som startade våren 2013 har biblioteken erbjudit brukare fortsatt ”pröva på-aktiviteter”. Under december månad 2013 inleddes samtal med Lilla Edets kommunbibliotek om ”inträde” i Bibliotek i Väst.

För läsåret 2013/14 har Kulturrådet beviljat Ale kommun medel om sammantaget 688 tkr för fortsatt utveckling av Skapande Skola. Från och med höstterminen 2013 medverkar elever från samtliga årskurser. Kulturskolan ansvarar för årskurs två som arbetar inom ramen för Naturkunskap med rytmik, bild och musik samt årskurs 8 som utifrån likabehandlingsplanen arbetar med film och teater.

Vikingagården har drabbats av sjukskrivningar, vilket medför störningar i planering och genomförande av verksamheten, vilket i sin tur inneburit att medel från leaderprojektet inte kunnat rekvireras i den utsträckning som är budgeterat. Leaderprojektet riktat mot Vikingagården är dock förlängt till hösten 2014.

De fyra konstgräsplanerna är nu klara och kommunens två näridrottsplatser i Älvängen och Nödinge är under färdigställande. Näridrottsplatserna kommer att invigas under våren 2014.

Den öppna fritidsverksamheten har haft en fortsatt utveckling med betoning på delaktighet och inflytande. Verksamheten samarbetar bland annat med kulturskolan kring ”Öppen-scen” samt med kommunens förebyggandeenhet och VAKNA. Exempelvis kan nämnas Festivalborg som lockade till sig 800 besökare 2013.

Processer

Allmäntkulturen har arbetat fram förslag till en ny kulturplan. Ett stort antal fokusgrupper har varit delaktiga i processen och planen antogs i december 2013 av Kultur- och fritidsnämnden.

Utifrån en granskning, initierad av kommunens revisorer, startades ett arbete med att skriva om en stor del av de avtal som reglerar förhållningssätt mellan kulturföreningarna och kommunen.

Avsatta medel till ”Tvåbolla bankomaten”, den fond som ungdomar kan söka medel för att finansiera egna idéer, har tagit emot 13 ansökningar, varav samtliga beviljades. KEKS-enkäten är genomförd, så även LUPP-enkäten. Dessa enkätsvar är föremål för vidare analys som ett led i att skapa förutsättningar för ett tydligt inflytande för kommunens unga i verksamhet som berör dem.

I samverkan med sektor Samhällsbyggnad, Arbetsmarknadsenheten, Arbetsförmedlingen, Alebyggen, föreningsliv och den öppna fritidsverksamheten skapades förutsättningar för att systematiskt arbeta med att tillföra projektet Näridrottsplats Nödinge ett antal praktikplatser riktade till unga.

Genom nytt samverkansavtal mellan Ale kommun och Polismyndigheten i Västra Götaland permanentas nu fritidsverksamhetens två uppsökande tjänster inför verksamhetsåret 2014.

För att förenkla för kommunens brukare har rutiner för lokalbokningen utvecklats enligt principen ”En väg in”.

Samtlig personal inom biblioteksverksamheten bidrog på olika sätt och med olika ansvarsuppgifter inför genomförandet av meröppna bibliotek i Surte och Skepplanda. Dessutom deltog brukare representerade i form av intresseföreningar. Införandet av meröppet bibliotek skapar i sig ett utrymme för verksamhetsutveckling inom biblioteksverksamheten.

Resurser

Personalen är den viktigaste resursen. Under 2013 påbörjades uppföljningen av den nya medarbetarenkäten. En handlingsplan för att medarbetarna ska känna sig mer delaktiga är skapad.

I kraft av exempelvis ett effektivt samarbete med fastighetsenheten har ett antal energibesparande åtgärder utförts på delar av kommunens anläggningar.

Ekonomi

Utfallet för perioden uppvisar ett svagt överskott trots Vikingagårdens uppkomna situation med sjukskrivning inom personalgruppen och som medför driftstörningar av pågående leaderprojekt. Den positiva avvikelser mot budget kan delvis förklaras med vakanser samt sjukskrivningar inom verksamheterna samt att återhållsam-

heten i verksamheterna gav önskat resultat. Anledningen till att KFN klarar sig utan underskott är till delar beroende på de tillfälliga investeringsbidragen som har minskat behovet av upprustning på kommunens anläggningar. Det är även glädjande att de energieffektiviserande åtgärder som gjorts på Ale Arena verkat få en positiv effekt på kostnadssidan.

Efter det att budgeten antogs i november 2012 så har det uppdagats att verksamhetschefens lön belastat utbildningsnämndens verksamhetsområde vilket har justerats till innevarande år. Konsekvensen av detta är att kultur- och fritidsnämnden hade felaktiga förutsättningar när budgeten för 2013 antogs. Justeringar har gjorts inom tilldelad budgetram för att inrymma verksamhetschefens lön på ca 760 tkr vilket också visar sig i boksluttet.

Kostnaderna för konstgräsplanerna får ett betydande genomslag i utfallet jämfört med 2012 då de tre färdigställda planerna belastar fritidsanläggningarna fullt ut. Den fjärde konstgräsplanen i kommunen färdigställdes under hösten 2013.

Verksamheten har anpassat sig till de nya ekonomiska förutsättningarna och lyckats genomföra uppdragen som planerat.

Verksamhetsmätt

Kulturskolan har haft något färre elever än 2012. Nu har minskningen av undervisning under skoltid haft full genomslagskraft och visar sig i något färre antal elever. Framförallt är det svårare att ta in nya elever när någon slutar under terminens gång. Barn/ungdomar bokar in fritiden i början av höstterminen. I övrigt är de budgeterade målen uppnådda med god marginal.

Verksamhetsmätt	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Bibliotek			
<i>Utlåning</i>			
- huvudbibliotek	124 381	125 240	112 500
- filialbibliotek	117 177	116 240	112 500
Total utlåning	241 558	241 480	225 000
Aktiva låntagare	7 273	7 339	7 500
Allmänkultur			
Antal elever i kulturskolan	498	485	525
Antal genomförda kulturevenemang	103	139	50
Antal publik vid scenframträdanden	4 346	6 870	4 500
Antal besök Vikingagården	6 564	6 624	6 500

Investeringar

Merparten av de planerade investeringarna genomfördes enligt plan. De två näridrottsplatserna kunde däremot inte färdigställas på grund av missgynnsamma väderförhållanden och arbetet kommer därför slutföras under våren 2014. Anslaget utnyttjas inte fullt ut vilket delvis kan förklaras med att vissa åtgärder rymdes inom de tillfälliga investeringsbidragen. Budgeten för näridrottsplatser är något missvisande då 1 500 tkr av budgeterade medel ej kommer att nyttjas då de ingår i de tillfälliga investeringsbidragen.

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Administration och nämnd	4 497		4 497	4 466		4 466
Fritidsverksamhet	47 088	2 927	44 161	42 316	2 673	39 643
Biblioteksverksamhet	11 671	300	11 371	12 109	286	11 823
Allmän kulturverksamhet	17 620	3 212	14 408	17 196	2 690	14 506
Summa	80 876	6 439	74 437	76 087	5 649	70 438
Kommunbidrag			74 978			70 450
Resultat			541			12

Framtid

Barn och ungas möjlighet till delaktighet och inflytande ska öka. De ska ha möjlighet att delta i planeringen och påverka innehållet i verksamheten.

Verksamheten ska utvecklas med fokus på ökad tillgänglighet genom bred samverkan. Valda delar av kultur- och fritidsverksamhetsområdena ska leda till en ökad måluppfyllelse i skolan.

Medborgare och brukare får en ökad möjlighet att påverka samhällsutvecklingen.

Ökad tillgång till bibliotek, också utanför ordinarie öppettider skapar förutsättningar för nya mötesplatser. Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek hela skoldagen.

Kulturskolan ska kontinuerligt arbeta med verksamhets-

utveckling genom omvärldsbevakning och uppsökande verksamhet på barn och ungdomars egna arenor. I planeringen av skapande skola är det elevernas delaktighet och behov som ska vara styrande.

Mycket pekar dock på att den problematik som uppstått på Vikingagården kvarstår även under verksamhetsåret 2014, vilket i så fall kan medföra svårigheter att få en budget i balans vid årets slut. Eventuella oväntade kostnadsposter eller övriga störningar i verksamheten under verksamhetsåret 2014 kommer med stor sannolikhet innebära ett mindre underskott.

Den öppna fritidsverksamheten har i uppdrag att erbjuda aktiviteter under hela sommaren, vilket innebär en spännande utmaning för såväl personal som medverkande ungdomar.

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Ordförande:	Boel Holgersson (C)
Årets resultat:	5,1 Mkr
Nettokostnad:	450,6 Mkr

Nämndens uppdrag

Nämnden ansvarar för verksamheterna arbetsmarknadsenheten, funktionshinder, hälsa och sjukvård, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. I nämndens ansvar ingår också kommunens tillsyn och tillståndsverksamhet enligt alkohollagen, tobakslagen och lagen om receptfria läkemedel, kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen, flyktningmottagande och kommunens gemensamma förebyggandeinsatser för folkhälsoarbetet, det drogoförebyggande arbetet samt det brottsförebyggande arbetet.

Årets verksamhet

Brukare

Lokal värdighetsgaranti beslutades inom äldreomsorgen nov 2012 för äldre personer med biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Vårdighetsgarantin omfattar kvalitetsindikatorerna gott bemötande, kontaktmannaskap, genomförandeplan och tillgänglighet. Behovet av platser inom särskilt boende (Säbo) har varit högt under 2013. 65 % av de som vistats på tillfälligt boende har varit i väntan på Säbo-plats. Hunden Spike certifierades och godkändes som vårdhund tillsammans med sin matte, som arbetar som undersköterska på daglig verksamhet för dementa. Spike besöker 2 dgr/v omsorgstagare inom Säbo med speciella behov.

En del förändringar har skett avseende in- och utflyttning inom funktionshinderns gruppboendestäder och serviceboenden. Under andra halvåret anställdes en boendeseleverare för att på ett övergripande och samlat sätt arbeta med att optimera boendelösningar för brukarna. Eftersom gruppen av äldre som inte orkar arbeta inom funktionshinder växer, har personalbemanningen inom funktionshinder (Fh) utökats. En ny LSS-verksamhet har startats för att möta behov hos gruppen med neuropsykiatriska funktionshinder. Arbetet med vård- och stödsamordning som syftar till att samordna alla insatser runt en brukare, börjar på allvar komma igång inom funktionshinder och individ- och familjeomsorg.

En ny verksamhet har skapats inom arbetsmarknadsenheten (AME) för att möta behoven från gruppen med neuropsykiatriska funktionshinder.

Inom hälsa- och sjukvård (Hs) har en ny extern larmmottagare (Thunhall) för trygghetslarm i ordinärt boende upphandlats, i syfte att öka kvalitén. Anhörigkonsulten bedriver arbete brett med dels individuellt stöd och dels utbildning till grupper av anhöriga. Sektorns öppna dagverksamhet finns idag på ett flertal orter

4 dgr/v och är välbesökt. Sektorn har idag utöver den egna hemtjänstverksamheten fyra godkända privata utförare. För att frigöra tid för vårdpersonal till brukare har allt städ på Säbo tagits över av serviceenheten.

En sammanslagning av individ- och familjeomsorg (Ifo) och biståndsenhet har skett i syfte att samordna och få en bättre fungerande helhet för brukarna. En fortsatt samverkan med andra aktörer/myndigheter sker för att förbättra vården och det förebyggande arbetet för barn och unga.

Processer

Arbetet inom Ifo att mäta effekt av insatser intensifierades under hösten 2013, för att fullt ut kunna användas 2014. Biståndsenheten har tillsammans med Försäkringskassan ingått ett kommunövergripande samarbete runt biståndsbedömning för personer med assistansersättning. Ett samarbete för att ta fram gemensam bedömningsmall för särskilt boende har också inletts. Ett aktivt arbete med nationella kvalitetsregister ger effekter inom flera områden av äldreomsorgen (Äo). Inom psykiatriöverenskommelsen har ett utvecklingsarbete skett kring områdena individuella planer samt inventering av målgruppens behov.

Resurser

Ett nytt IT-system, Treserva, har införts 2013 inom sektorns verksamheter. Stora öknings av sektorns IT-kostnader kan ses då bland annat gruppkonton ersatts med individuella vid övergång till Treserva.

Inom hela sektorn ses en stor omsättning på enhetschefer. Det innebar 2013 långa vakanser och stora påfrestningar på verksamheterna. Ny tjänst som TSO (tillsynsansvarig för omsorg) tillsattes för sektorn.

Lokalfrågan är ständigt aktuell för sektorn. Behov finns att skapa/hitta nya boenden och samtidigt lokaloptimera. Lokalförändringar som genomfördes under 2013, var nybyggnad Spinneriet (ensamkommande asylsökande barn), nya lokaler för familjehuset och boendestöd, ombyggnation Ifo-huset och gruppboende Älvängen samt uppsägning av verksamhetslokaler för Vikadamm och vissa delar av hemtjänstens lokaler (Bohus och Skepplanda). Upprepad skadegörelse på Ifo-huset har varit kostsamt. Alla sjuksköterskor (ssk) har samlats på en plats i kommunen i syfte att bättre nyttja och fördela ssk-resurserna.

2013 har det i genomsnitt funnits 240 arbetssökande ungdomar i Ale (15,7 %) och av dessa har AME hantlat ca 40 på uppdrag från samverkanspartners. Inom AME:s samtliga verksamheter fanns sammanlagt i snitt 155 personer per månad. En stor ökning inom dagligt arbete LSS har skett.

En viktig resurs, framförallt inom Äo och Hs, är sektorns samarbetspartners, bland annat Ale kontakt o

stödverksamhet, PRO, SPF, RPG, Röda korset och kyrkan.

Ekonomi

Nämnden visar 2013 ett överskott på 5,1 Mkr, varav Ifo står för den största delen på 3,8 Mkr. Utfallet för bokslut 2012 var ett negativt resultat på -7,9 Mkr.

Äo visar ett överskott på 1,2 Mkr, vilket är ett resultat av färre utförda hemtjänsttimmar än prognostiserat, ökade intäkter samt vakans för enhetschef. Hs underskott med -0,8 Mkr härrör sig från ökade IT kostnader, ökade personalkostnader på öppen dagverksamhet samt en bokföringsmässig belastning av hjälpmedel för Ale rehab från december 2012. Fh visar ett budgetöverskott på 1,9 Mkr, vilket till viss del härrör sig från minskat antal köpta platser samt att verksamheten haft vakanser på enhetschefssidan. Ifo:s överskott på 3,8 Mkr härrör sig från ett framgångsrikt arbete med hemmaplanslösningar för barn och unga samt minskade utbetalningar av försörjningsstöd. AME har ett negativt resultat på -0,7 Mkr, varav sysselsättningsdelen står för det mesta av underskottet.

Omvårdnadsersättningar inom Fh samt intäkter för hyror har för året varit högre än budgeterat. Trenden med ökande kostnaderna för både de regionala och de kommunala hjälpmedlen fortsätter. Särskilt ses en ökning för de tekniska hjälpmedlen sedan föregående år. Bidrag från staten främst till flyktingmottagandet har varit högre än förutsett. Sektorns uppdrag att bedriva personlig assistans till Försäkringskassans ersättning har misslyckas 2013.

Verksamhetsmätt

Ökad efterfrågan på Säbo påverkar beläggningen på korttidsenheten med 65 % av utfallet. Det har även resulterat i fem omsorgstagare som väntat mer än 3 månader för att få sina beslut verkställda. Hs ser en ökning av besökare på dagverksamheten. Det har varit svårt att få igång arbetet med Senior alert. Institutionsdygn 0-20 åringar har minskat som ett resultat av utvecklingsarbetet med barn- och ungdomsenheten samt utförarenheten. En anledning till att köpt boende vuxna ökat är att det planerade motivationsboendet försenats. Antalet platser för bostad med särskild service ökar i och med att verksamhetsområdet verkställt ytterligare boendebeslut. Antalet beslut om daglig verksamhet enligt LSS har ökat stadigt de senaste åren.

Verksamhetsmätt	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Äldreomsorg			
Beviljade biståndsbeslut, särskilt boende	60	84	60
Särskilt boende, antal årsplatser	156	165	162
Demensinriktning	110	109	110
Somatikinriktning	46	56	52
Beläggning %	100	102	100
Korttidsboende			
Antal årsplatser	22	17	18
Korttidsplatser, dygn	7 642	6 060	6 570
Beläggning %	135	94	100
Köpta dygn korttid	84	126	75
Antal ej verkställda beslut	1	5	0
Dagverksamhet bistånd b SoL	20	21	20
Hemtjänst			
Antal beviljade timmar *)	175 132	181 971	181 000
Antal personer över 65 år (inkl endast trygghetslarm)	500	684	704
Antal personer under 65 år (inkl endast trygghetslarm)	52	59	139
Utskrivningsklara patienter med betalningsansvar, antal dagar **)	101	145	109
Hälsa och sjukvård			
Besökare öppen dagverksamhet snitt per tillfälle	7	9	8
Antal inskrivna hemsjukvård per sjuksköterska	23	22	24
Senior alert, antal bedömda	39	111	110
Funktionshinder			
Bostad med särskild service, årsplatser	71	77	65
Boende LSS	71	75	65
Boende SoL	0	0	0
Boende psykiskt funktionshinder, årsplatser	7	7	7
Personlig assistans SFB			
Personer enligt LSS	10	7	10
Personer enligt SFB	29	30	30
Boendestöd antal timmar bistånd	9 844	13 980	14 000
Individ- och familjeomsorg			
Försörjningsstöd			
Antal hushåll	495	534	500
Bidragsmånader i genomsnitt	5,6	5,4	5,6
Barn- och ungdom			
Köpta årsplatser institution	12	7	7
Institutionsdygn 0-20 år	6 732	2 440	3 800
Familjehem 0-20 år	11 055	15 400	15 330
Köpta årsplatser öppenvård	4	0	3
Årsplatser egen institution	4	6	6
Köpta platser kval. familjehem	6	4	3
Missbruksvård, vuxna			
Köpta årsplatser institution	7	3	6
Institutionsdygn, vuxna	12 033	10 860	8 324
Köpta årsplatser boende	26	27	16
Familjerätt/Familjerådgivning			
Antal placerade barn	30	26	32
Antal samtal familjerådgivning	377	360	350
Arbetsmarknadspolitiska program			
Person anvisade från IFO genomsnitt/mån	90	95	90
Person anvisade från AF genomsnitt/mån	40	25	55
Feriearbete per år, antal	271	250	250
Daglig verks. Funktionshinder LSS, antal personer	84	91	82
Öppen daglig verksamhet psykiskt funktionshinder, antal besök genomsnitt	200	200	200

*) Beviljade timmar exkl. kringtid

***) Här ingår hospicevård

Investeringar

Totalt har sektorn investerat för 6,2 Mkr under 2013 och hade en budget på 18,5 Mkr. Inga medel har ianspråktagits för nytt boende Fh. Investering för familjecentral kommer att flyttas över till utbildningsnämnden. Säbo inom äldreomsorgen; Vikadamm, Björkliden och Klockarängen har fått nya larm. Klockarängens äldrebo-

ende har investerat i en ny trädgård. Möbler har köpts för att inreda Backaviks äldreboende. Nya lokaler har inretts för AME. Ifo:s kontor har byggts om för att bland annat möta arbetsmiljökrav. Fh har investerat i ombyggnad av lokaler på Häljered för lägerverksamhet. Investeringar har gjorts i verksamhetssystemet Treserva och planeringssystemet TES (hemtjänst).

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Nämnd och administration	31 831	21 755	10 076	37 335	25 938	11 397
Äldreomsorg	167 269	14 330	152 939	234 680	77 356	157 324
Hälsa och sjukvård	59 895	10 541	49 354	52 276	8 071	44 205
Funktionshinder	137 895	34 214	103 681	138 840	32 585	106 255
Individ- och familjeomsorg	121 864	16 106	105 758	120 484	14 271	106 213
Arbetsmarknadsenheten	37 337	14 566	22 771	41 271	16 107	25 164
Summa	556 091	111 512	444 579	624 886	174 328	450 558
Kommunbidrag			436 630			455 663
Resultat			-7 949			5 105

Framtid

Bostadsfrågan är en övergripande kommunal angelägenhet och avgörande för hur sektorn ska kunna möta kommande behov inom Ifo, Fh och Äo.

En avgörande framtidsfråga för sektorn är att kunna rekrytera samt behålla enhetschefer. Enhetschefens roll och uppdrag behöver analyseras för att ge rätt förutsättningar för de chefer som finns närmast basverksamheten.

Ett nytt projekt MiniMili (psykosocialmedicinsk mottagning) ska starta. Projektet sker med medel från social investeringsfond och i samarbete med skolan och psykiatri. Ifo och sektorns arbete med hemmaplanslösningar måste bli hela Ales uppdrag för att över tid bli framgångsrikt. En familjecentral startar i Bohus och ett boende för ensamkommande asylsökande barn i Alafors. Ett utvärderingsinstrument för att bättre kunna mäta effekt av insats tas i bruk inom Ifo. "Housing first" samt nytt motivationsboende ska startas 2014 och ingår som viktiga delar för att jobba med bostadsfrågan.

Personlig assistans ska läggas ut för upphandling. Uppdraget kommer att kräva mycket arbete och troligtvis konsultstöd.

En nystart för brukarråden sker där antalet utökas. Förändringen att lägga ned korttidsenheten samt att starta hemtagningsteam är ett stort arbete som kommer att kräva styrning och kreativitet. Ett nytt planeringssystem inom hemtjänsten (TES), som ska planera och mäta alla utförda insatser, tas i bruk.

Behov finns att fortsatt utveckla de nationella kvalitetsregistren.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande:	Jan A Pressfeldt (AD)
Årets resultat:	0,7 Mkr
Nettokostnad:	38,9 Mkr

Nämndens uppdrag

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens myndighetsuppgifter enligt främst Plan- och bygglagen, Livsmedelslagen, Miljöbalken, Lag om skydd mot olyckor, Trafikförordningen, Lag om allmänna vattentjänster, Renhållningsförordningen, Lagen om bostadsanpassning och Lag om färdtjänst.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar dessutom för naturvårdsfrågor, energirådgivning, kart- och mättningsfrågor, färdtjänst, bostadsanpassningsbidrag, skötsel av gator, parker, allmänna platser och naturområden, yttre skötsel av kommunal fastighetsmark, trafiksäkerhet, avfallshantering samt vatten- och avloppssystem. Nämnden ansvarar också för kommunens lokalförsörjning och förvaltning av kommunens samtliga fastigheter.

Årets verksamhet

Brukare

Redan under hösten 2012 påbörjades projektet "Förenkla helt enkelt", med fokus på att underlätta för företagare och få en större förståelse för företagarens situation i kontakten med kommunen. Arbetet har haft sin tyngdpunkt under våren 2013, då en arbetsgrupp har arbetat fram en handlingsplan för det fortsatta arbetet. En Lotsgrupp har bildats med representanter från olika verksamheter och kommunens näringslivschef som sammankallande. Arbetet har varit mycket uppskattat av medarbetarna och man kan även se resultat i de undersökningar som gjorts, såväl i Insikt 2013, Sveriges kommuner och landsting, och de snabbenkäter verksamhet miljö lämnar ut vid sina inspektioner. Insiktsundersökningen visar att företagarna är mest nöjda med bemötandet och tillgängligheten.

Som ett led i satsningen på säkrare gång- och cykelvägar till skolor, ökat kollektivtrafikresande, bättre miljö och ökad folkhälsa har en cykelkarta tagits fram, cykelvägar mätts in och utbyggnaden av ytterligare GC-vägar gjorts.

Målet med att höja säkerheten i våra renvattenleveranser har fortsatt med VA-plan 2050 som utgångspunkt. Under året har bland annat UV-ljus installerats för desinfektion och saneringsarbeten genomförts.

Tillväxtmålet för året kommer inte att nås på grund av uteblivna byggstartar. Sektorn ser tillsammans med kommunstyrelsen över vilka möjligheter kommunen har att stimulera och underlätta igångsättandet av bostadsbyggnation. De något större områden som har byggstartat under året är Kronogården med 60 lägenheter och

Keillers damm med 30 lägenheter, i olika upplåtelseformer. Antalet outnyttjade bygggrätter i antagna detaljplaner är cirka 850 stycken, vilket visar på att det inte saknas planer, utan att problemet snarare är att investerare och byggherrar inte i tillräckligt stor omfattning är beredda att påbörja nya projekt.

För att underlätta för våra medborgare att göra felanmälningar startade e-tjänsten "Fixa min gata" i slutet på året. Genom denna e-tjänst kan man när som helst på dygnet felanmäla till exempel trasiga gatulampor, nedskräpning eller hål i gatan.

Beslut har under året tagits om att det under 2014 ska tas fram en handlingsplan avseende enskilt huvudmannaskap; vilka möjliga alternativ det finns för kommunen att överta huvudmannaskapet och hur det kan hanteras ekonomiskt.

Processer

För att inte fokus ska bli allt för stort på en enskild målgrupp, och därmed problematiskt att sälja, har en diskussion förts med exploatörerna avseende vilken eller kanske snarare vilka målgrupper man bör planera och bygga för i det enskilda projektet.

Beslutet om nedläggning av Ale gymnasium samt Himlaskolan och därmed efterföljande beslut har påverkat arbetet framförallt på fastighet genom att fokus har flyttats från nybyggnation av skola under en flerårsperiod till ombyggnationer på flera platser under en mycket kort period. Dessa beslut, som medför extremt korta genomförandetider, påverkar organisationen på ett negativt sätt. Flera beslut med så kort genomförandetid är inte hållbart, varför dessa processer behöver ses över.

Resurser

Bland annat på grund av att vissa befattningar är svårrekryterade har antalet årsarbetare varit lägre än budget. Det har blivit glapp vid tjänsteställningar och ledigheter, vilket har lett till fördröjning av vissa projekt och uppdrag och att det är färre som ska utföra det interna arbetet. Belastningen på de medarbetare som är på plats blir därmed extra hög.

Ekonomi

Årets resultat är +0,7 Mkr. Sammantaget uppvisar skatte- och internfinansierad verksamhet en positiv budgetavvikelse på 527 tkr (varav den internfinansierade verksamheten står för en negativ avvikelse på 129 tkr).

Administration och nämnd uppvisar en positiv avvikelse på 1 466 tkr, vilket huvudsakligen beror på lägre personalkostnader. Plan och bygg redovisar en positiv avvikelse på 368 tkr och Miljö en positiv avvikelse på 169 tkr.

Tekniks (exkl affärsverksamhet) medvetet negativa avvikelse uppgår till 1 989 tkr. Speciellt kan nämnas att vägunderhållet belastar resultatet med 2 015 tkr. I bud-

get 2013 fick verksamhet teknik skära ner på de ekonomiska medlen för vägunderhåll, när det visade sig finnas ekonomiskt utrymme inom sektorn har ett antal nödvändiga större asfalteringsarbeten och andra underhållsarbeten utförts.

Övrig skattefinansierad verksamhet (färdtjänst, bostadsanpassning och energirådgivning) redovisar en positiv avvikelse på 642 tkr, vilket kan jämföras med föregående års negativa budgetavvikelse på 967 tkr, vilket var en följd av extremt höga kostnader för bostadsanpassning.

Fastighetsverksamhetens negativa budgetavvikelse uppgår till 50 tkr och bilpoolens negativa budgetavvikelse uppgår till 79 tkr.

En sammanställning av kostnader för drift av Ale Arena under säsongen 2011/2012 har gjorts och visar på ökade kostnader utöver internhyresmodellen (idag 158 kr/m²) för att sköta anläggningen med 113 kr/m². En förutsättning för att Ale Arena ska kunna driftas på ett tillfredsställande sätt, samt att medel avsatta till kommunens övriga fastigheter enligt internhyresmodellen inte ska utnyttjas, är att de ökade kostnaderna bör få täckning med en förändrad internhyra för Ale Arena. Arbete pågår med att se över hur detta ska kunna lösas, tillsammans med ekonomi- och budgetchef samt representanter från sektor utbildning, kultur och fritid.

VA redovisar ett överskott på 1 443 tkr vilket reducerar tidigare års underskott, vilket nu uppgår till 1 991 tkr. Utebliven tillväxt märks även inom exempelvis VA, där budgeten läggs med tillväxtnålet som utgångspunkt vid beräkning av intäkter från anslutningsavgifter.

Renhållningen redovisar ett överskott på 15 tkr före korrigering med 182 tkr för egen entreprenadverksamhet (FTI). Tidigare års överskott minskar som en följd av detta till 1 046 tkr.

Verksamhetsmätt

Antal beslutade bygglovsärenden är fler än 2012 men intäkterna är i stort sett desamma. Inom detaljplanering är antalet antagna och uppstartade detaljplaner lägre än budgeterat vilket resulterat i lägre intäktutfall än budgeterat. Antal beslutade bostadsanpassningar är färre än förväntat och har för året inneburit att budgeten för bostadsanpassningsbidrag inte har behövts tas i anspråk fullt ut. Att internhyran (kr/m²) är lägre än 2012 är en följd av lägre internräntekostnad. Som ett led i satsningen på ökat cyklande har det under året byggts fler cykelvägar.

Verksamhetsmätt	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Gata och Park			
Uppfyllelse av trafikplanen, meter GC	600	1 000	600
Lovärenden			
Beslutade ärenden	351	462	330
Detaljplaner			
Antagna detaljplaner	4	6	9
Uppstartade detaljplaner	5	6	7
Miljö verksamhet, totalt			
Beslutade ärenden	1 172	1 202	1 200
Bostadsanpassningar			
Beslutade ärenden	126	95	130
Färdtjänst			
Beslutade ärenden inom färdtjänst	239	303	300
Beslutade ärenden inom riksfärdtjänst	46	50	60
Fastighet			
Energiåtgång per m ² och år (kwh)	153	146	155
Planerat underhåll per m ² och år (kr)	74	76	72
Tillsyn och skötsel per m ² och år (kr)	78	75	73
Reparationer inkl skador per m ² och år (kr)	40	37	36
NKI (nöjd kund index %)	61	61	61
Internhyra (kr/m ²)	728	678	678
VA			
Andel vattenprov tjänligt med anmärkning mikrobiologiskt nät, %	11,9	4,0	5,0
Antal läckor per 10 km ledning, st	1,2	0,9	0,5
Antal stopp per 10 km ledning, per år	1,3	0,7	0,9
Reningsfaktor fosfor, %	98,0	97,9	>90
Avfallshantering			
Återvinningsmängd per inv och år, kg	94		92
Avfall förbränning per inv och år, kg	235	239	238
Andel hushåll som komposterar, %	31	31	32
Ton avfall totalt	14 469		-

Investeringar

De investeringsmedel som finns till **K2020 utbyggnad** kommer inte att förbrukas enligt plan:

- Busshållsplats Starrkärrsvägen, kostnadsberäknad till 1 000 tkr, kommer inte utföras förrän 2014 på grund av exploaterings-utbyggnad i Kronogården

- De planerade slingorna för bussarna i Surte och Nödunge kommer efter besked från Västtrafik inte att trafikeras i dagsläget. Detta gör att utbyggnad av busshållsplatser inte påbörjas. Kostnadsberäknat till drygt 1 500 tkr.

- Elbussprojektet har blivit fördröjt men beräknas nu kunna starta till våren 2014. Detta innebär att nödvändiga åtgärder måste utföras snarast.

- Fyra GC-vägsprojekt är genomförda. Dessa är Karonsbergsvägen, Grangärdesvägen, Folketshusvägen och Forsvallen.

GC-vägsutbyggnaden utmed Fabriksvägen i Älvängen skjuts fram till 2014 på grund av att Västtrafik är förse-nade med sin projektering och utbyggnad av pendelparkeringen.

Medfinansiering av GC-vägsutbyggnad på statligt vägnät kommer att skjutas fram eftersom Trafikverket är försenade. Sannolik byggstart 2015.

Ny- o ombyggnad av skolor o förskolor:

- Under 2013 är det ny- och ombyggnationerna i Nödinge som har varit mest i fokus. Med kort varsel lades

planerna på en ny F-5 skola i Nödinge ned i slutet av februari 2013 - strax innan spaden skulle sättas i marken. Ur denna nedläggning skapades tre stycken ombyggnadsprojekt som omfattas av fastighetsobjekten Ale gymnasium, Kyrkbyskolan och Nödingeskolan. Dessa kommer att fortsätta under 2014.

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Skattefinansierad verksamhet						
Administration och nämnd	10 722	1 453	9 269	10 536	1 627	8 909
Plan och bygg	11 600	9 259	2 341	11 699	8 402	3 297
Teknik	27 512	7 905	19 607	28 682	7 784	20 898
Miljö	7 005	3 683	3 322	7 212	3 656	3 556
Övrigt	4 391	309	4 082	2 540	291	2 249
Internfinansierad verksamhet						
Fastighet				162 559	162 509	50
Bilpool	306	296	10	342	263	79
Summa	61 536	22 905	38 631	223 570	184 532	39 038
Kommunbidrag			38 961			39 565
Resultat skatte- och intäktsfinansierad verksamhet			330			527
Affärsverksamhet						
VA-verksamhet	45 928	45 928		45 947	45 947	
Avfallshantering	25 980	26 188	-208	27 627	27 809	-182
Resultat affärsverksamhet	71 908	72 116	208	73 574	73 756	182
Resultat			538			709

Framtid

En av sektorns största utmaningar är arbetet med tillväxt i kommunen och möjligheten att stimulera exploaterarna att starta byggnation. Behovet för kommunen att medverka med investeringar avseende bland annat infrastruktur kommer sannolikt att öka för att möjliggöra flertalet av de exploateringar som ligger framför oss. Ett led i att underlätta för såväl exploaterare som planerare är också tydlighet i kommunens vilja, vilket behöver lyftas fram i kommande översiktsplan.

Inför kommande år är det många stora investeringsprojekt på gång, vilket medför att planering och resurssättning av projekten är av yttersta vikt så att personalen får en bra arbetsmiljö samt att vi inom Ale kommun inte

konkurrerar med oss själva vid upphandling av konsulter och entreprenörer.

För att inte ha för hög personalomsättning kommer det att vara fortsatt viktigt att arbeta aktivt med att behålla personal, bland annat genom att kunna utvecklas inom organisationen. Även om inte alla anställningar kan anses vara korta, eftersom det är många unga personer som är anställda, skulle organisationen tjäna mycket på ett arbete där varje anställning blir åtminstone ett år längre.

Länsstyrelsen flaggar för hårdare krav på kväverening i Älvängens reningsverk, vilket kan komma att medföra ytterligare ombyggnationer.

Överförmyndarnämnden

Ordförande:	Tony Karlsson (KD)
Årets resultat:	-0,4 Mkr
Nettokostnad:	2,4 Mkr

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämnden är en myndighet som har en rättslig särställning enligt föräldrabalken (FB). Nämndens politiska ledning består av fem (5) förtroendevalda ledamöter och tre (3) ersättare. Verksamheten bedrivs av en överförmyndarenhet med en långtgående delegation. Länsstyrelsen är den tillsynsmyndighet som årligen via besök kontrollerar verksamheten.

Överförmyndarenheten tillsätter gode män och förvaltare. Nämndens primära uppgift är att utöva tillsyn över gode män, förvaltare genom att bland annat granska årsräkningar. De två tjänstemännen på enheten har ett administrativt och juridiskt verksamhetsansvar för sitt beslutsfattande enligt i huvudsak föräldrabalken.

Årets verksamhet

Tyngdpunkten på överförmyndarnämndens arbete ligger liksom tidigare på att rekrytera nya ställföreträdare. Profilering av överförmyndarnämndens verksamhet och önskan om nya ställföreträdare har skett genom artiklar i lokaltidningen, såväl av tjänstemän som av politiker. Annonsering efter nya ställföreträdare har också skett på Ale kommuns hemsida.

Nya ställföreträdare får en handbok med tillhörande webbutbildning och uppmantras att genomgå denna, vilket har slagit väl ut.

För aktiva gode män och förvaltare har utbildningstillfällen genomförts vid fyra tillfällen.

Information om överförmyndarnämndens arbete och regler har givits vid besök hos de två banker som finns inom kommunen. Möte med socialtjänsten har genom-

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Överförmyndarnämnden	1 893	90	1 803	2 414	14	2 400
Kommunbidrag			1 916			1 956
Resultat			113			-444

Framtid

Nämnden står fortsatt inför svårigheter att rekrytera gode män i paritet med antalet nya ärenden, i synnerhet för mer komplicerade ärenden. Öppnandet av kommunens egna boende för ensamkommande barn kommer leda till ökad belastning på verksamheten såväl ekonomiskt som resursmässigt då administrationen för denna

förts, främst med fokus på att ta fram rutiner vad gäller arbetet med de ensamkommande barnen.

Nämndens mål att de komplett inkomna årsräkningarna ska vara granskade senast 1 september uppfylldes. Samtliga årsräkningar för 2013 var granskade i oktober.

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämndens budget uppgår till 1,9 Mkr. För 2013 uppvisar nämnden ett negativt resultat på 0,4 Mkr. Nämnden har erhållit intäkter från Migrationsverket (ensamkommande barn) på 14 tkr. Anledning till resultatet är främst att arvode till nämndens ledamöter betalats ut retroaktivt, en icke budgeterad självrisk vid skadeståndsärende, samt kostnad för kvalificerad juridisk tjänst vilken ej kunde tillgodoses inom kommunen.

Verksamhetsmått

En trend av ökning av antalet ärenden inom överförmyndarnämndens verksamhetsområde ses i många kommuner, så också tidigare i Ale. Under 2013 har dock ökningen inte uppgått till den storlek som förväntades i budget.

Överförmyndarnämndens mål att ge stöd enligt föräldrabalken till de av kommunens invånare som har behov av ställföreträdare samt öka möjligheten att fler ställer upp som ställföreträdare har skett genom utbildningsinsatser för såväl nya erfarna ställföreträdare. Tanken är att trygghet i uppdraget leder till en positiv uppfattning av detsamma.

Verksamhetsmått	Utfall 2012	Utfall 2013	Budget 2013
Förmyndarskap	61	72	80
Godmanskap enligt 11:4	168	170	180
Förvaltare	23	21	26
Godmanskap ensamkommande barn	5	6	-

grupp är omfattande. Vidare kom under 2013 en Statligt offentlig utredning, SOU 2013:27; *Vissa frågor för gode män och förvaltare*. Denna föreslår ett ökat utredningsansvar vid ansökan om god man eller förvaltare. Frågor som idag ligger på Tingsrätten kan därför läggas på överförmyndarverksamheten med en betydligt ökad administration som följd.

Jävsnämnden

Ordförande:	Mikael Berglund (M)
Årets resultat:	0,2 Mkr
Nettokostnad:	0,0 Mkr

Nämndens uppdrag

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet enligt plan- och bygglagen samt övriga uppgifter som enligt annan lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggväsendet gentemot kommunala objekt/kommunal huvudman.

Nämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning och/eller samordningsansvar inom livsmedel, hälsoskydd, miljöskydd, avfall, kemikalier, förorenad mark, strålskydd, smittskydd, tobak, naturvård, kalkning, producentansvar och foderkontroll gentemot kommunala objekt/ kommunal huvudman.

Nämnden ansvarar för att pröva frågor som, förutom lag, följer av kommunens renhållnings-ordning, föreskrifter till skydd för människors hälsa och miljö eller vattenskydds-föreskrifter gentemot kommunala objekt/kommunal huvudman.

Nämnden ansvarar för att upprätta förslag till åtgärdsprogram och svara för provtagning med anledning av miljökvalitetsnormer samt EU: s vattendirektiv.

Nämnden har till uppgift att utöva all tillsyn och all tillståndsgivning gentemot kommunala objekt enligt följande lagstiftning; Miljöbalken, Livsmedelslagen, Plan- och bygglagen samt annan lagstiftning i anslutning till dessa lagar.

Årets verksamhet

Jävsnämnden har under 2013 haft 6 st sammanträden.

Ekonomisk översikt

Besluts/ verksamhetsområden Tkr	Bokslut 2012			Bokslut 2013		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Jävsnämnden	0	0	0	3	0	3
Kommunbidrag			0			160
Resultat			0			157

Miljöredovisning

Kommunen har ett stort ansvar för att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle, att förvalta och värna miljön och förbruka mindre ändliga resurser.

Minskad förbrukning av fossila bränslen och energieffektivisering

I kommunens energi- och klimatplan anges mål för arbetet som bland annat innebär att minska växthusgasutsläppen och användandet av fossila bränslen med vardera 40 % till 2020.

Kommunen har under 2013 deltagit i tre överenskommelser inom Västra Götalandsregionen (VGR); Effektiva och hälsosamma belysningskoncept, Minskat matsvinn och Resfria möten.

Överenskommelsen Effektiva och hälsosamma belysningskoncept syftar till att öka hälsan, minska klimatpåverkan och spara pengar genom att utveckla hälsosamma ljuskoncept med låg energiförbrukning för offentliga miljöer. Detta har gjorts genom att utveckla två olika ljuskoncept som har provats i två olika klassrum på Ale gymnasium.

Överenskommelsen Resfria möten innebär att kommunen utbildar och informerar anställda om möjligheterna att mötas via webb-, video- och telefonmöten istället för fysiska möten och på så vis minska antalet resor. En mindre grupp anställda har utbildats och försetts med nödvändig utrustning. Tanken är att deltagarna ska fungera som ambassadörer och sprida inspiration och kunskap vidare till sina kollegor. Deltagarna får efter ett par månader göra en uppföljning där de uppskattar hur mycket de har minskat sina resor.

Överenskommelsen Minskat matsvinn ska minska matavfallet som uppkommer i alla led där livsmedel hanteras. Projektet drivs av storköket.

Inom fastighet är det ett ständigt pågående arbete med att minska energianvändningen i kommunens fastigheter. Vid nybyggnation följer fastighet Strategi för energieffektivisering där nybyggnation sker enligt passivhustandard och ombyggnation med energiförbättringar och förnyelsebar energi i första hand.

Transporter är en viktig del i arbetet med att minska klimatpåverkan. Genom att minska antalet resor, som exempelvis genom resfria möten, men även genom att minska miljöpåverkan av de resor som görs kan vi minska transporternas klimatpåverkan. Andelen miljöbilar och andelen förnyelsebart bränsle fortsätter att öka bland kommunens ägda och leasade fordon. Kommunen har som mål att 25 % av personbilsflottan till år 2016 ska utgöras av el- eller elhybridfordon. 2013 var 19 % av personbilarna el eller elhybrider. Under en tre månader lång testperiod är Ale kommun även med i en

bilpool för att testa en elbil och bokningssystem för elfordon. 10 anställda har valts ut som testpersoner som under perioden ska använda bilen för sina tjänsteresor.

Antalet rapporterade körda mil med privat bil i tjänsten har minskat från 55325 mil år 2008 till 51453 mil 2013. Renhållningsavdelningen arbetar med att minska sin bränsleförbrukning genom att utbilda personalen i eco-driving och kör även sina fordon på ecopar som har lägre utsläpp än diesel. Andelen förnyelsebart bränsle i kommunens fordon har ökat från 6,5 % 2008 till 21 % 2013.

Fortsatt utbyggnad av gång- och cykelvägar sker med fokus framförallt på skolvägar och väg till kollektivtrafik.

För att arbetet med att uppfylla målen i energi- och klimatplanen ska underlättas har de delmål som anges reviderats under 2013. Till delmålen har även en handlingsplan tillkommit som innehåller konkreta åtgärder. De reviderade målen och tillhörande handlingsplan skickades under 2013 ut på remiss till samtliga berörda nämnder. Målet är att reviderad energi- och klimatplan antas av Kommunfullmäktige innan sommaren 2014.

Kretslopp och naturvård

Under 2013 har arbetet med att uppfylla naturvårdsplanen fortsatt. Hänsyn till områden med höga naturvärden tas vid tillsyns- och tillståndsärenden och ekologiskt särskilt känsliga områden finns utpekade i översiktsplanen. Kommunen fortsätter att kalka sjöar och vattendrag för att upprätthålla naturliga pH-värden. Under året har Ale tagit fram en dagvattenpolicy och därmed även uppfyllt ytterligare ett av målen i naturvårdsplanen.

De tre förorenade områdena Surte Glasbruk, Surte 2:38 och Bohus varv är nu alla färdigsanerade, slutbesiktigade och slutrapporterade till Naturvårdsverket. Totalt har de tre saneringarna kostat 261 Mkr varav staten har bidragit med 249 Mkr, Ale kommun med 10 Mkr och övriga markägare med 2 Mkr.

Totalt har ca 190 000 ton förorenade massor grävts bort och ersatts med godkända massor. För att undvika jordskred i dessa områden, dels under själva saneringarna och dels i framtiden, har geotekniska stabiliseringsåtgärder utförts i samband med åtgärderna.

Vid Älvängens industriområde, det sista stora förorenade markområdet, har det under 2013 slutförts en fördjupad markmiljöutredning avseende föroreningssituationen. Denna utredning har bekostats med statligt bidrag från Naturvårdsverket och visar att föroreningssituationen är allvarlig i synnerhet i den norra och mellersta delen. Täta kontakter förs mellan kommunen och länsstyrelsen angående hur man ska gå vidare med en kommande bidragsansökan för att snarast kunna på-

börja saneringsåtgärder även för detta område.

Storköket har fortsatt att arbeta för att öka andelen ekologiska livsmedel och 2013 kom man upp i 19 %.

Ökat hållbart resande

Kommunen har under 2013 deltagit i tre projekt inom ramen för Nya Vägvanor; Ny adress, Ny Anställning och Dialog med hushållen.

Ny adress har inneburit en undersökning av nyinflyttades resvanor där utskick till nyinflyttade med information om hållbara resmöjligheter i kommunen har gjorts. Efter utskicken har ett antal även blivit kontaktade per telefon för vidare intervju. Resultaten visar att de svarande i Ale kommun har minskat sitt bilkörande från drygt 1700 mil per år innan flytt till 1400 mil per år efter flytt.

Ny anställning riktar sig mot nyanställda inom kommunen. De har fått information om hållbart resande utskickat till sig samt erbjudande om provåkarkort hos Västtrafik. Ett antal av de som nåtts av utskicket har även kontaktats via telefon för vidare dialog kring deras resor.

Dialog med hushållen innebar att hushållen i samband med Västtrafiks erbjudande om provåkarkort erbjöds ytterligare rådgivning och information kring hållbart resande.

Projektet har tillsammans inneburit en uppskattad koldioxidbesparing på totalt 23 895 ton för alla deltagande kommuner.

Pendeltåget skapar goda förutsättningar för kommunens invånare att resa hållbart. Närmare 1,7 miljoner resor har gjorts med Alependeln under 2013 vilket är mer än Västtrafik räknat med. Resandet har varit högre under hösten än under våren vilket visar att resandet ökar. Men det är även viktigt att resan till pendeltågsstationen görs på ett hållbart sätt. Vid stationerna finns pendelparkeringar både för bilar och för cyklar. Antalet cyklar på pendelparkeringarna i Ale hade ökat i november 2013 jämfört med i januari.

Det pågående bussträningsprojektet inom arbetsmarknadsenheten med syfte att öka individens förmåga till självständigt resande med kollektivtrafik har vidareutvecklats under 2013.

På kommunkontoret i Nödinge finns nu både årskort och kontoladdning att låna för tjänsteresor med kollektivtrafiken.

Minskad resursanvändning och avfallshantering

Ale deltar i överenskommelsen inom VGR för minskat matsvinn. Representanter för kostenhet och serveringskök deltar aktivt i detta arbete som påbörjades i

april 2013. Fokus har lagts på menyplanering och minskad överproduktion. Alla kök kommer att mäta hur mycket som slängs och sätta mål för minskning.

Arbete för att minska pappersförbrukningen pågår genom exempelvis införande av läsplattor, dubbelsidiga utskrifter, digital marknadsföring av event med mera.

De flesta arbetsplatserna inom kommunen erbjuder idag källsortering. I samband med upphandling av ny- och ombyggnationer ställs krav på entreprenörer att förutsättningar ges så att verksamheterna ska kunna källsortera.

Utbildning och information om klimat och miljö

Under 2013 har Ale kommun tagit fram en cykelkarta som innehåller kartor över cykelvägarna i kommunen samt tips på sevärdheter och information om exempelvis hur lång tid det tar att cykla mellan kommunens orter och vad en säker cykel ska vara utrustad med. Cykelkartan finns tillgänglig via hemsidan och distribueras även tillsammans med annat material som går ut till nyanställda och nyinflyttade.

I Ale kommuns natur- och kulturguide, Upplev Ale, presenteras 16 natur- och kulturupplevelser. Guiden finns att hämta på kommunkontor, bibliotek, vårdcentraler med mera och har blivit väldigt populär. En version på engelska ligger för tryckning.

Energi- och klimatrådgivning har under året erbjudits besökare på kommunens bibliotek. Under Earth Hour delades stearinljus ut på biblioteken till de som ville delta, delar av kommunen släcktes ned och en tävling arrangerades för skolelever med mera.

Utbildning av driftstekniker, fastighetsskötare och vaktmästare i miljö och energieffektivitet har gjorts samt utbildning i kommunens energiuppföljningssystem med syfte att möjliggöra att energiförbrukningen kan följas upp av driftspersonalen.

Miljöranking

Miljöaktuellt rankar varje år Sveriges kommuner utifrån miljö- och hållbarhetsperspektiv. Poäng ges bland annat för resultaten från olika enkäter utskickade av Vattenmyndigheterna, Länsstyrelsen och Boverket samt deltagande i olika nätverk med anknytning till miljöfrågor. Ale kommuns placering 2013 var plats 86/290.

Kommunens bolag och kommunalförbund

AB Alebyggen

Bolagets verksamhet, enligt bolagsordning och ägardirektiv, omfattar:

Att uppföra och förvalta bostadshus och bedriva bostadsanknuten offentlig eller kommersiell verksamhet.

Att själv eller i samverkan med annan bedriva exploateringsverksamhet samt uppföra och förvalta fastigheter för kontor, handel, industrier eller annan kommersiell verksamhet.

Att uppföra och sälja småhus.

Bolagets kärnverksamhet är bostadsförvaltning. Denna ska bestå av ett utbud som är attraktivt och varierat och ska tillsammans med verksamheten i övrigt bidra till en sådan positiv utveckling att kommunens totala attraktionskraft ökar. Bolaget ska härvid engagera sig i kommunens näringslivsutveckling och kan i detta avseende också nyttjas som redskap åt kommunen.

Skå-dal 31:3 AB

Bolaget ägs till 100 % av AB Alebyggen. Bolagets verksamhet består av att äga och förvalta fastigheter i Ale kommun och bolaget äger fastigheten Skå-dal 31:3 i Bohus (Bohus centrum). Den långsiktiga målsättningen med fastigheten är att, utöver en livskraftig dagligvaruhandel, omdana anläggningen till ett centrum för kropp och själ.

Ale Exploatering

Bolaget ägs till 50 % vardera av AB Alebyggen och PEAB. Bolaget bildades för Backabyggnationen och centrumprojektet i Nödinge.

Ale Utveckling AB

Bolaget har till uppgift att svara för den kommunala näringslivsservicen samt genom aktiviteter och strategiska åtgärder medverka till en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt samt därigenom skapa fler arbetstillfällen. Dessutom har bolaget ansvaret för att genom marknadsföring göra Ale mer känt, att ”sätta Ale på kartan”. Verksamheten har från och med 2009 överförts i förvaltningsform och bolaget är nu vilande.

Övriga

Kommunen har aktier i Renova AB, GRYAB, GRE-FAB, Ale Energi AB samt en smärre aktiepost i Kommentusgruppen AB.

Kommunen och AB Alebyggen äger andelar i Ale Elförening.

Kommunen innehar andelar i Kommuninvest i Sverige AB.

Bohus räddningstjänstförbund

Kommunerna Ale och Kungälv har ingått ett kommunalförbund för att skapa en organisation med goda förutsättningar att ta hand om de uppgifter som vilar på en kommun enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) samt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor (FSO). Uppgifterna för kommunalförbundet omfattar frågor om räddningstjänst, säkerhet och beredskap och att långsiktigt tillgodose krav och förväntningar enligt gällande lagar.

Förbundsledningen består av fyra ledamöter och fyra ersättare, varav Ale kommuns kommunfullmäktige utser två ledamöter och två ersättare och Kungälvs kommuns kommunfullmäktige utser två ledamöter och två ersättare. Specialistfunktioner inom bl.a. fastighetsförvaltning, ekonomi, personal, juridik och upphandling mm tillhandahålls av medlemskommunerna enligt särskilt avtal.

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet ska täckas, i den mån det inte sker på annat sätt, genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Utgångspunkten avseende bastjänsterna är en fördelning utifrån befolkningstalet som revideras årligen beroende på befolkningsförändringarna i respektive kommun. För kommunalförbundets inledande år gäller justerade värden enligt beslut i respektive kommunfullmäktige.

Ord och begrepp

Anläggningskapital

Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder, det vill säga eget kapital placerat i anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar

Tillgång som avses att stadigvarande innehas, det vill säga flera år.

Avskrivningar

Fördelning av anskaffningskostnaderna för en anläggningstillgång på fler år.

Balansräkning

Visar kommunens ekonomiska ställning vid bokslutstillfället. Visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats med egna medel och lån.

Eget kapital

Kommunens totala kapital bestående av anläggningskapital och rörelsekapital. Utgörs i balansräkningen av skillnaden mellan tillgångar och skulder. Förändringen av eget kapital redovisas i resultaträkningen samt i balansräkningen genom att jämföra årets och föregående års bokslut.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och finansiella intäkter, det vill säga i huvudsak räntekostnader minus ränteintäkter.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag utgår med ett bestämt belopp per invånare. Utjämningen består av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Kapitalkostnader

Är en intern kostnad mellan kommunens finansförvaltning och övriga förvaltningar. Kapitalkostnaderna består av avskrivningar och intern ränta på gjorda investeringar.

Kassaflödesanalys

Visar hur kommunens investeringar och löpande kassaverksamhet har finansierats och hur det har inverkat på kommunens likvida ställning.

Kortfristiga fordringar eller skulder

Fordringar eller skulder med en förfallotid om ett år eller mindre.

Likvida medel

Kontanter eller andra tillgångar som snabbt kan omväxlas till pengar till exempel medel på bank.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar eller skulder

Fordringar eller skulder överstigande ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter minus investeringsbidrag.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag (riktade stats- och landstingsbidrag), avgifter och ersättningar. Verksamhetens nettokostnader (exkl. kapitalkostnader) återfinns i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Likvida medel plus kortfristiga fordringar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Personalomkostnader

Arbetsgivaravgifter, pensionskostnader med mera. Belastar verksamheterna med procentuella påslag på utbetald lön.

Resultaträkning

Visar kostnader och intäkter under året och hur dessa påverkat eget kapital.

Rörelsekapital

Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Självfinansieringsgrad

Visar hur mycket av årets investeringar som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad

Relationen mellan skulder och eget kapital, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har lånefinansierats.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklats.

Utfall driftbudget

Visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade resultat.

Utfall investeringsbudget

Visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade nettoinvesteringar.

Revisionsberättelse

Kommunrevisorerna i Ale kommun

Revisionsberättelse 2013

Till fullmäktige i Ale kommun

Org nr: 212000-1439

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer verksamheten i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I den av kommunfullmäktige fastställda verksamhetsplanen anges att intäkterna skall överstiga kostnaderna. Där framgår även att kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet. I verksamhetsplanen finns dock inte i övrigt några tydliga och mätbara mål för ekonomin. Vi noterar att enbart sju av kommunfullmäktiges tjugo mål för verksamheten har uppfyllts under året.

Av årsredovisningen går inte att utläsa någon egentlig analys av budgetavvikelserna. Det finns heller inte någon tydlig redovisning som visar hur stor del av avvikelserna som beror på pris- respektive volymavvikelser. Vi finner det angeläget att såväl målformuleringar, uppföljningar och analyser av nämndernas verksamhet och ekonomi förbättras väsentligt.

Kommunens redovisning är fortfarande inte så upplagd att intjänad och uttagen semester bokförs löpande under året. All löneutbetalning bokförs som kostnad oavsett om det avser intjänad lön för aktuell period eller om det avser semester som intjänats under tidigare perioder. Intjänad och uttagen semester bör bokföras löpande under året. Detta är en förutsättning för att kunna följa kommunens kostnad för personal.

1

Kommunrevisorerna i Ale kommun

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse och samtliga nämnder ansvarsfrihet för år 2013.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2013 godkänns.

Vi åberopar i övrigt bifogade redogörelser och rapporter.

Alafors 2014-03-19

Iréne Hellekant

Birgit Hansson

Johan Signell

Kjell Stensson

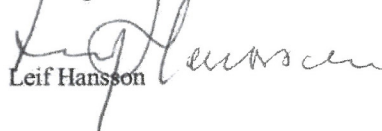

Leif Andersson

Daniel Höglund

Thomas Elfving

Uno Claesson

Lars Ingvarsson

Leif Hansson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Sammanfattning över avlämnade rapporter

Granskningsrapport, uppföljande granskning av individ- och familjeomsorg inom Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Granskningsrapport, Kommunstyrelsens och nämndernas ärendehantering

Granskningsrapport, Granskning av föreningsbidrag

Granskningsrapport, Beredskap och strategier avseende dimensionering av förskola och skola

Granskningsrapport, Granskning av hemtjänst

Granskningsrapport, Debitering av renhållningsavgifter

Granskning av delårsrapport för perioden januari – augusti 2013

Granskningsrapport, årsbokslut 2013

Granskningsrapporter från lekmannarevisor i AB Alebyggen

Revisorerna bifogar också redogörelse för revisorernas förvaltning under år 2013

Protokoll från kommunfullmäktige

PROTOKOLL 41(45)

Kommunfullmäktige
Sammanträdesdatum: 2014-04-28

KS0026/14

KF § 62

Ansvarsprövning för 2013 års verksamhet och räkenskaper

Kommunfullmäktiges presidie har berett ärendet rörande Ale kommuns årsredovisning för 2013.

Presidiet föreslår kommunfullmäktige besluta följande:

1. Kommunfullmäktige beviljar ledamöter i styrelse och nämnder ansvarsfrihet för år 2013.

Jäv

I samband med behandlingen av detta ärende anmäler ordförande Klas Nordh (FP) att han är jävig. Förste vice ordförande Inga-Lill Andersson (S) träder in som ordförande.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på presidiets beslutsförslag och finner att kommunfullmäktige bifaller detsamma.

Beslut

1. Kommunfullmäktige beviljar ledamöter i styrelse och nämnder ansvarsfrihet för år 2013.

Deltagande i beslut

Till protokollet antecknas att kommunfullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ej deltagit i beslut om ansvarsfrihet för styrelse samt respektive nämnd som vederbörande verkat i.

Beslutsexpediering

Kommunrevisionen
Ekonomichefen

Justerandes sign. 		Utdragsbestyrkande
-----------------------	--	------------------------

KS0026/14

KF § 63

Godkännande av årsredovisningen 2013 för Ale kommun och dess bolag

När kommunfullmäktige har fattat beslut om beviljande av ansvarsfrihet för år 2013, lyfts återigen frågan som behandlades tidigare under kvällens fullmäktige i beslut 2014-04-28 § 60.

1. Kommunfullmäktige godkänner Årsredovisning 2013 för kommunen och dess bolag.
2. Kommunfullmäktige beslutar att i eget kapital reservera 6,5 Mkr av årets positiva resultat till resultatutjämningsreserven.
3. Kommunfullmäktige beslutar att inga över- eller underskott ska överföras till 2014.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på om kommunfullmäktige kan besluta i enlighet med beslutsförslag 2014-04-28 § 60 och finner att kommunfullmäktige beslutar detsamma.

Beslut

1. Kommunfullmäktige godkänner Årsredovisning 2013 för kommunen och dess bolag.
2. Kommunfullmäktige beslutar att i eget kapital reservera 6,5 Mkr av årets positiva resultat till resultatutjämningsreserven.
3. Kommunfullmäktige beslutar att inga över- eller underskott ska överföras till 2014.

Beslutsexpediering

Kommunrevisionen

~~Ekonomichefen~~

Justerandes sign. 		Utdragsbestyrkande
-----------------------	--	------------------------